

Csillagvirág Művészeti Óvoda
Pedagógiai program

Pedagógiai Program módosításának jogszabályi háttere

A helyi nevelési program módosítását és kiegészítését az alábbi jogszabályok, törvények, rendeletek figyelembevételével készítettük el:

- 2023. évi LII. törvény a pedagógusok új életpályájáról
- 401/2023. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok új életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról.
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nkt.)
- 18/2024 (IV.4) BM rendelet a pedagógusok teljesítményértékeléséről
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormány Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról (Vhr.)
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI- rendelet (EMMI r.)
- 32/2012 (X.8) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelési irányelvei
- 368/2011. (XII. 31.) Kormány Rendelet az államháztartási törvény végrehajtásáról (kötségvetési intézmények esetén) (Ávr.)
- 335/2005. (XII. 29.) Kormány Rendelet a közfeladatot ellátó szervek iratkezelésének általános követelményeiről
- 1999. évi XLII. Törvény a nemdohányzók védelméről
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.
- A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) kormányrendelet.
- Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény.
- Az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet.
- 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról
- 2012. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről (munkaviszony)

- 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (megbízási jogviszony)
- Európai Parlament És A Tanács (Eu) 2016/679 Rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) /a továbbiakban: GDPR/
- 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról
- a közokiratokról, közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény
- 2015. évi CCXXII. törvény az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól
- 363/2012. (XII. 17.) Kormányrendelet az óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- Oktatási Hivatal: Önértékelési kézikönyv óvodák számára
- 22/2013.(III.22.) EMMI rendelet egyes köznevelési tárgyú miniszteri rendeletek módosításáról
- 15/2013. (II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 2019. évi LXX. törvény a közneveléssel összefüggő egyes törvények módosításáról
- 2021. évi LII. törvény egyes köznevelést érintő törvények módosításáról
- 77/2025. (IV. 15.) Korm. rendelet Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet, valamint egyes köznevelési tárgyú

Az intézmény működését meghatározó dokumentumok

- Alapító okirat
- Szervezeti és működési szabályzat
- Pedagógiai program
- Házi rend
- Munkaterv
- Gyakornoki szabályzat

- Továbbképzési program, beiskolázási terv
- Iratkezelési szabályzat
- Adatvédelmi szabályzat
- Tűzvédelmi szabályzat
- Munkavédelmi szabályzat
- Együttműködési megállapodások
- Munkaköri leírások

A felsorolt törvényi szabályozások ismeretében készítettük el a Pedagógiai Programunkat. Törekedtünk arra, hogy az összehangoltsággal párhuzamosan a tagóvodák szakmai önállósága ne sérüljön.

BEMUTATKOZÁS, HELYZETELEMZÉS

Bevezető

Művészeti óvodánkban fontosnak tartjuk, hogy a családi nevelést a családokkal együttműködve, kiegészítve neveljük óvodásainkat. Nevelésünkben elengedhetetlen a feltételnélküli gyermekszertet, az érzelmi biztonságot nyújtó, segítő, támogató felnőtt értő, szerető figyelme. A gyermekek igényeihez, életkori sajátosságaihoz igazítjuk és játékra alapozva szervezzük, a különböző tevékenységeket és tapasztalatszerzéseket.

Az „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” alternatív programot képviselő, elkötelezett tagóvodaként kiemelt feladatunk, hogy a művészeti programot adaptáló és felhasználó óvodákat gazdagítsuk szakmai munkájukban. A művészeti program iránt érdeklődő pedagógusoknak betekintést nyújtunk óvodánk életébe, szemléltetve programspecifikus teljes óvodaképünket, illetve egy nevelési terület modellszintű bemutatását, valamint a művészeti óvodánk/program iránt érdeklődő óvodapedagógus hallgatókat gyakorlati képzésben szívesen mentoráljuk.

Nevelőtestületünk minden ÓNME egyesületi kezdeményezésnek, rendezvénynek együttműködő – segítő résztvevője. Óvodapedagógusaink az ÓNME egyesület tagjai, így a programhoz kapcsolódó speciális továbbképzéseken a lehetőségekhez képest folyamatosan részt vesznek, számunkra érték a megújulás, a művészeti társ óvodákkal való kapcsolattartás, mely a tapasztalatsere egyik lehetősége; amelyhez a művészeti program gazdag tárházát biztosít. ÓNME szakirányú, szakvizsgát végzett óvodapedagógusa van intézményünknek, ezzel is erősítve a belső tudás megosztást.

Intézményünk bemutatása

A Balaton déli partján található Balatonmáriafürdő területén 1962-ben épült óvodánk. Az utóbbi években 2018-ban belső felújítást végeztek az óvodánkban, melynek köszönhetően megtörtént a fűtés és villamoshálózat korszerűsítése is. 2022-ben fejeződött be egy újabb pályázati forrásból származó felújítás, melynek keretében külső hőszigetelést kapott az épület

és felújításra került az óvoda kerítése is. A pályázathoz kapcsolódóan lehetőségünk nyílt a Magyar Mozgáskotta Módszer megvásárlására is. A pályázat keretében udvari játékeszközök is telepítésre kerülnek, melyek a gyermekek mozgásigényének kielégítését és a vállból induló nagymozgások fejlesztését célozzák. A művészeti teret is gazdagítani szeretnénk, egy udvari hangszerrel, mely tökéletesen illeszkedik művészeti nevelésünkhöz.

Az óvoda 60 éves épülete, külső jegyeiben is sugározza a művészet iránti elkötelezettséget. A vakolat színe melegséget sugárzó, hívogató nap sárga. Esztétikus az épület homlokzata, melyet az intézmény neve és óvodánk jelképe a Csillagvirág díszít, amely mindenki számára az összetartozást szimbolizálja (e jelet megjelenítettük az intézmény bélyegzőjén, kitűzőnkön is). Az esztétikus környezet elősegíti, biztosítja az ide járó kisgyermekek és felnőttek jó közérzetét.

Az intézmény udvara két részből áll – az első részben a fedett terasz, 1 mezítlábas tanösvény, 1 rugóshinta; valamint a hátsó részben pedig terasz, 1 homokozó, 1 hármas tagolású hinta, 1 csúszda- mászóka, 1 libikóka, 1 nagy mászóka és udvari házikók (három művészeti területnek mese-dramatikus játék, ének-zene, rajz-mintázás az udvaron is kuckókat alakítottunk ki, hogy nyáron át is biztosítva legyen a művészeti tevékenységek a gyermekek számára), szolgálják a gyermekek fejlesztését. A meglévő játékeszközök biztonságosak és megfelelően karban tartottak – Településüzemeltetési Iroda gondoskodik ezen munkálatokról. A füves óvoda kertben fák, bokrok adnak kellemes árnyékot és tarka virágok díszítik azt.

A több funkciót betöltő 3 **csoportszoba**, egy – egy csoportszoba alapterülete: 48 m². alkalmasak a szabad játékra, más tevékenységek végzésére, az étkezésre, az alvásra és a pihenésre. A csoportszobák barátságosak, otthonosak, esztétikusak biztosítják a gyermekek jó közérzetét, s egyben jó mintát is adnak. Színben, formában, alakiségben, méretarányok szerint, a díszítés anyagiságának tudatos összeválogatásával megkomponáltak.

Minden csoport szobában egységes elvek alapján, az adaptált művészeti programnak megfelelően; három fő művészeti területre helyezve alakítottuk ki a tereket.

A Borsika és a Bóbita csoport bútorzata az évi költségvetések terhére lecserélésre kerültek az elmúlt nevelési években.

A Cimbora csoportban szülői felajánlás keretében a bútorzat cseréje megtörtént.

Az esztétikai tevékenységekhez **vizuális-műhely** várja gyermekeinket jó minőségű eszközökkel, ahol a gyermekek nyugodtan rajzolhatnak, barkácsolhatnak, mintázhatnak, festhetnek és mindent megtalálnak, amivel a vizuális, téri alkotás terén élményeiket,

fantáziájukat szabadon kifejezhessék.

Az **Óvoda Galéria** 1999-ben nyitotta kapuit, ahol gyermekek évszaki tárlatokon lehetőséget kapnak arra, hogy művészek alkotásaival, népi iparművészek, kézművesek munkáival ismerkedhessenek meg.

Az **ének-zenei sarkok**, ahol minden eszköz együtt van a mikrocsoportos zenei képesség fejlesztéshez. Az együtt tanult népi játékok, énekek és mondókák, gyermektáncok segítenek tovább örökíteni nemzeti kultúránk kincseit. A nagycsoportosoknak hetente egy alkalommal dalosjáték foglalkozást szervezünk. Az **Évszaki Koncerteken** a meghívott művészeti együttesek egyre több ablakot nyitnak gyermekeinknek a zene birodalmára.

A **mese-kuckóban**, ami a személyes perceknek, napi mesélésnek, drámajátékoknak, bábozásnak a színtere, a gyermekek minden nap a népmesék birodalmában barangolhatnak. Évszakhoz kötött versek, népi-rigmusok színesítik tevékenységeiket. Óvónői meseelőadásokkal és színház látogatási élményekkel is gazdagítjuk a gyermekek képzeletvilágát.

Mivel nincs külön tornaszoba, a nagymozgásos játékeszköznek is helye van a termekben, folyosókon. A 3. csoportszoba főként a mozgásnak és a tehetséggongozó műhely munkáknak ad teret, de itt teremtünk lehetőséget évszaki koncerteknek, mese előadásoknak, közös szülői fórumoknak illetve itt tartja lelkipásztorunk a mesélő bibliai foglalkozásokat heti rendszerességgel az óvodás gyermekeink számára.

Az **öltözők** ízlésesen berendezettek, világítása, fűtése, szellőzőtsége biztosít minden feltételt a nyugodt vetkőzéshez, öltözéshez. Az öltözőben a szülők részére esztétikus általános tájékoztató tábla, a gyermekek eredményességét közvetítő informáló táblák, valamint a projekteket bemutató tábla található, amelyen piktogramokkal jelölik, hogy az adott időszakban mit tanulnak a gyermekek.

A **mosdóban** megfelelő méretű eszközök segítik a szükségletek kielégítését. A fürdőszobai tevékenységek szokásait képek formájában megjelenítve segítjük rögzíteni.

A gyermekek által használt helyiségekben vizuális jelek segítik a szokások tanulását, beidegződését.

Külön foglalkoztató helyiséggel rendelkezünk, ahol hetente utazó pedagógusok látják el gyermekeink logopédiai, pszichológiai és fejlesztő tevékenységeiket. Alkalmanként itt kerülhet sor a szülői tájékoztatók, megbeszélések bármelyik formájára is.

Mind három gyermek csoport rendelkezik a 3-7 éves korcsoport játékfajtaihoz szükséges eszközökkel. Ayres-terápiás eszközök és más mozgásfejlesztő eszközök is megtalálhatók a csoportokban, amit szabadon, a biztonsági és a csoport szabályok betartásával használhatnak a gyermekek.

Munkakörnyezeti feltételek

Az óvoda igyekszik a lehetőségekhez mérten megfelelő munkakörnyezetet biztosítani az alkalmazotti közösség részére. A felnőttek kényelmét szolgáló helyiség több funkciós: öltöző; nevelői szoba, és az óvodai könyvtár, valamint az internettel ellátott számítógép is itt található. Rendelkezésre áll még egy személyzeti hűtőszekrény és egy mikrohullámú sütő, a kávé, és tea készítés lehetősége is megoldott. Külön felnőtt mosdóval nem rendelkezünk, de a földszinten külön WC, az emeleten pedig WC és egy tusoló szolgálja a személyes higiéniát, a megfelelő komfort érzet biztosítását. A működéshez szükséges alapfeltételek biztosítottak.

NEVELÉSI CÉLJAINK ÉS FELADATAINK

Művészeti nevelésünk pedagógiai programja

Nagy Jenőné: Óvodai Nevelés a Művészetek Eszközeivel - Országos Alapprogramra - épülő alternatív program adaptálásával készült - helyi értékeink és hagyományaink beépítésével, amely átfogja az óvodáskor teljes nevelő-fejlesztő munkáját.

A gyermekek mozgásfejlesztéséhez felhasználjuk Dr. Tótszöllősyné Varga Tünde mozgásprogramját valamint Magyar Gábor, Magyar Mozgáskotta Módszerét.

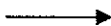
A művészeti program cél-, feladat-, tevékenységrendszerét megtartva annak belső tartalmát igazítjuk nevelési gyakorlatunkhoz.

Olyan programot választottunk, amely a gyermekek képességeinek kibontakoztatása, fejlesztése mellett, hangsúlyt fektet a hagyományok megismerésére, kulturális értékeink megőrzésére. Célunk a régi hagyományok felélesztése, a meglévők ápolása, értékeink átörökítése, így gazdagítva óvodás gyermekeinket. Ezáltal lehetőségünk nyílik elsősorban a somogyi néphagyományok megőrzésére, továbbadására már az óvodás gyermekek körében is.

Az alternatív program alappillérei

**A gyermekek érzelmi nevelése és
társas érzelmi kapcsolatainak
kibontakoztatása**

**A mindennapos művészeti
nevelés megteremtése**

Az érzelmeknek – a fejlődés lélektani tanulmányok és a gyakorlati tapasztalatok alapján – rendkívüli jelentősége van az óvodás gyermek életében. Ez a kor a nagyfokú emocionális ingerlékenység, érzelmi labilitás, polarizált érzelmek kora. Ezen életkori sajátosságokat olyan szeretetteljes pedagógiával szeretnénk befolyásolni, melyben a gyermek érzelme differenciálódhat, az érzelmi állapotának tartóssága megnövekedhet, a gyermek érzelmi labilitása csökkenhet, megszelídülhet a végleteket mutató érzelmi reagálása, fokozódhat az érzelmek feletti uralkodás képessége, kialakulhat a gyermek gazdag érzelmi skálája, és megerősödhetnek a magasabb rendű érzelmek.

A program másik alappillére a tevékeny óvodai élet megteremtése, melyben hangsúlyt kapnak a művészeti értékek, hogy az alkotó gondolkodási irányt megerősítsék. A divergens, alkotó gondolkodás megerősítése utat nyit a képzelőerő, alkotóerő kibontakoztatásának. Ehhez az alábbi alkotó gondolkodás területét bemutató elméletet éreztük találónak, mely kiemeli a művészetet, a humort, valamint kiemeli a felfedezés útján szerzett tapasztalati gondolkodást.

HUMOR HAHA	→ Robbanásszerűen oldja a feszültséget, lazít, jó közérzetet teremt.
FELFEDEZÉS AHA	→ Hagyja a gyermeket kíváncsiskodni, kutatni a tárgyi, természeti, társadalmi környezetet észrevenni.
MŰVÉSZET AH	→ Segít megélni a művészet által kiváltott érzelem gazdag és ellenőrzött feszültségoldást.

Programunk alapelvei:

„Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelem gazdag óvoda megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg: hogy gyermeki tartást, önállóságot, s ebből az önállóságból fakadó egészséges öntudatot, kibontakozási és önmegvalósítási lehetőséget ad a gyermeknek.”

Kiindulási pontjaink:

- Minden gyermek életkorának és egyéni képességeinek figyelembevételével nevelhető és fejleszthető.

- A gyermeket nevelik, fejlesztik a társaskapcsolatok, az óvoda összes dolgozója, ezért a felnőttek tetteikkel, a feltétel nélküli szeretettel, az emberi és gyermeki személyiség tiszteletét sugározzák s azt, hogy „*Tisztellek Téged, fontos vagy nekem, csakis Rád figyelek, és segítek Neked, ha szükséged van a segítségemre*”.
- Minden gyermek ismerje és tudja meg testi, lelki, szellemi értékeit, de azt is érzékelje, hogy mik a hiányosságai. Ezt fogja fel természetesen, minden lelki feszültség nélkül.
- Programunk magában foglalja a hazai óvodai elmélet és gyakorlat legértékesebb eredményeit, tapasztalatait, különösképpen a művészeti nevelés tekintetében, Kodály Zoltán és Forrai Katalin máig is érvényes munkásságának értékeit. Mindketten vallották, hogy a gyermekeink a magyar zenei anyanyelvükön nőjenek fel, és „csak tiszta forrásból” táplálkozzanak.

Művészeti nevelési gyakorlatunk

Nevelésünk célja

- Az óvodások nyugodt, élmény-gazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatásával, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.
- Sokoldalú képességfejlesztés segítségével a személyiség fejlődésének biztosítása, elősegítése, a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek differenciált egyéni fejlesztése, fejlődésük elősegítése.
- A gyermekek életkorának megfelelő mozgáslehetőségek biztosításával a mozgás megszerettetése, a gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítése.
- A gyermekek és a művészetek közötti erős érzelmi kötődés kialakítása.

Nevelési feladatunk

Az óvodások testi, lelki, szellemi szükségleteinek kielégítése az erkölcsi-közösségi, az esztétikai és az intellektuális érzelmek differenciálódásának segítségével.

Az erkölcsi – közösségi érzelmek alakításának feladatai

- Érzelmi biztonságot nyújtó, bizalmas, közvetlen, szeretetteljes, nyugodt, családi légkör megteremtése.

- Olyan óvodai élet megszervezése, melyben sok a közös élmény, a közös tevékenység. A közös együttlétek, a közösen végzett munka öröme, a szimbólumok, jelek olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítenek meg, mint az együttérzés, figyelmesség, segítőkészség, őszinteség, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, állhatatosság, szabálytartás, önzetlenség, igazságosság, igazmondás.
- A mindennapi testi – lelki edzés lehetősége fejlessze a gyermek erőnlétét, alkalmazkodó képességének fejlődését, testi harmóniájának kialakulását.
- A gyermek – gyermek, felnőtt – gyermek viszonyában megmutatkozó pozitív érzelmi töltés segítse a konstruktív együttműködő, társas kapcsolatok kialakulását, az egészséges önérvényesítést és önértékelést. A gyermek képes legyen a környezetében lévő emberi kapcsolatokban megkülönböztetni a jót és a rosszat.
- Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő képességek megerősítése, segítse a barátkozást, hogy minden gyermek megtalálhassa helyét, szerepét a csoportban.
- Az óvodapedagógus tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a gyermekek önmaguk és mások elfogadására, szeretetére, tiszteletére, megbecsülésére igényt érezzenek.
- A szociális érzékenység kialakulása segítse a másság elfogadását.

Az esztétikai érzelmek alakításának feladatai

- Az egyéni igényeket is figyelembe vevő esztétikus, higiénikus gondozás elősegítése, az esztétikus megjelenés igényének fokozatos kialakítása.
- A harmonikus, összerendezett mozgás indirekt gyakorlása segítse elő az esztétikus, szép mozdulatok kialakulását.
- Az egészséges, esztétikus környezet biztosítása segítse a szépérzék kialakulását.
- Az ízlésformálás jelenjen meg az óvoda mindennapjaiban, a tárgyi és emberi környezetben egyaránt.
- A művészeti tevékenységekben biztosítsunk rácsodálkozási élményeket, hogy a gyermekben erősödjön az élménybefogadó képesség.
- Az esztétikai élmények legyenek alkotói és formálói a gyermekek esztétikai ítéletének.
- A gyermekek legyenek képesek a tárgyi, emberi, természeti környezetben észrevenni a szépet és a csúnyát.

Az intellektuális érzelmek alakításának feladatai

- Az intellektuális érzelmek megjelenése segítse az érdeklődés felkeltését, a gyermekek tanulási vágyának kialakulását, a szűkebb – tágabb környezet nyitott, érzékeny befogadását.
- A gyermek kíváncsisága, utánzási kedve fejlessze a pszichikus funkciókat: az érzékelést, észlelést, emlékezetet, figyelmet, képzeletet, gondolkodást - különös tekintettel a kreativitás képességének megerősítésére.
- A kíváncsiságot felkeltő tevékenységek során szerzett tapasztalatok folyamatos feldolgozása fejlessze az egyszerű gondolkodási műveletek alkalmazását, az ismeretek emlékezetben tartását.
- A meghitt beszélgetések erősítsék meg a gyermekek kommunikációs aktivitását, beszélőkedvét és a gazdag nonverbális képességek megjelenését.
- Az érzelmi alapigények biztosítása – biztonságérzet, szeretetérzet, védettségérzet segítse a gyermekeket abban, hogy érzéseiket, gondolataikat szóban, mozgással vagy képi eszközökkel szabadon kifejezhessék.

A rendszeresen visszatérő kommunikációs helyzetekkel biztosítja az óvodapedagógus az utánzáson alapuló nyelvelsajátítást.

Gyermekeképünk

„Elsődleges célunk az emberi személyiség teljes kibontakoztatása, amely során biztosítjuk az óvoda gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődését az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével, valamint a hátrányok csökkentését. A gyermeki személyiséget úgy szeretnénk alakítani a művészeti nevelés segítségével, hogy az iskolába lépés idejére nyitott, érdeklődő, önálló, természetszerető és – védő, tisztelettudó, segítőkész egyén váljék belőle.”

Olyan gyermekek nevelésére törekszünk, akik vonzódnak az élményekhez, a meséhez, zenéhez, mozgáshoz és a különböző alkotó tevékenységekhez. Óvodáskoruk végére kialakul tartásuk, önállósá, nyugodtsá és kiegyensúlyozottsá válnak. Tudnak nevetni, felfedezni, csodálkozni, megfelelő döntéseket hozni.

Óvodaképünk

Olyan óvoda működtetésére törekszünk, ahol gyermekközpontú, szeretetteljes, családi, derűs

légkört biztosítunk, biztonságos és esztétikus óvodai környezetben – az életkori és egyéni sajátosságok, valamint az eltérő fejlődési ütem figyelembe vételével, a hátrányok csökkentésével, esélyegyenlőség biztosításával – óvodásaink és családjaik számára.

Szem előtt tarjuk, hogy óvodásaink nevelésének elsődleges színtere a család, a szülők mellett, a nagyszülőket, testvéreket is kiemelt figyelemben részesítjük.

Változatos kapcsolati formák létre hozásával partnereink felé, nyílt, érthető kommunikációra, nevelő munkánk eredményeinek tartalmi megjelenítésére törekszünk.

Modellóvodaként célunk a magas színvonalú szakmai munka és a folyamatos megújulás.

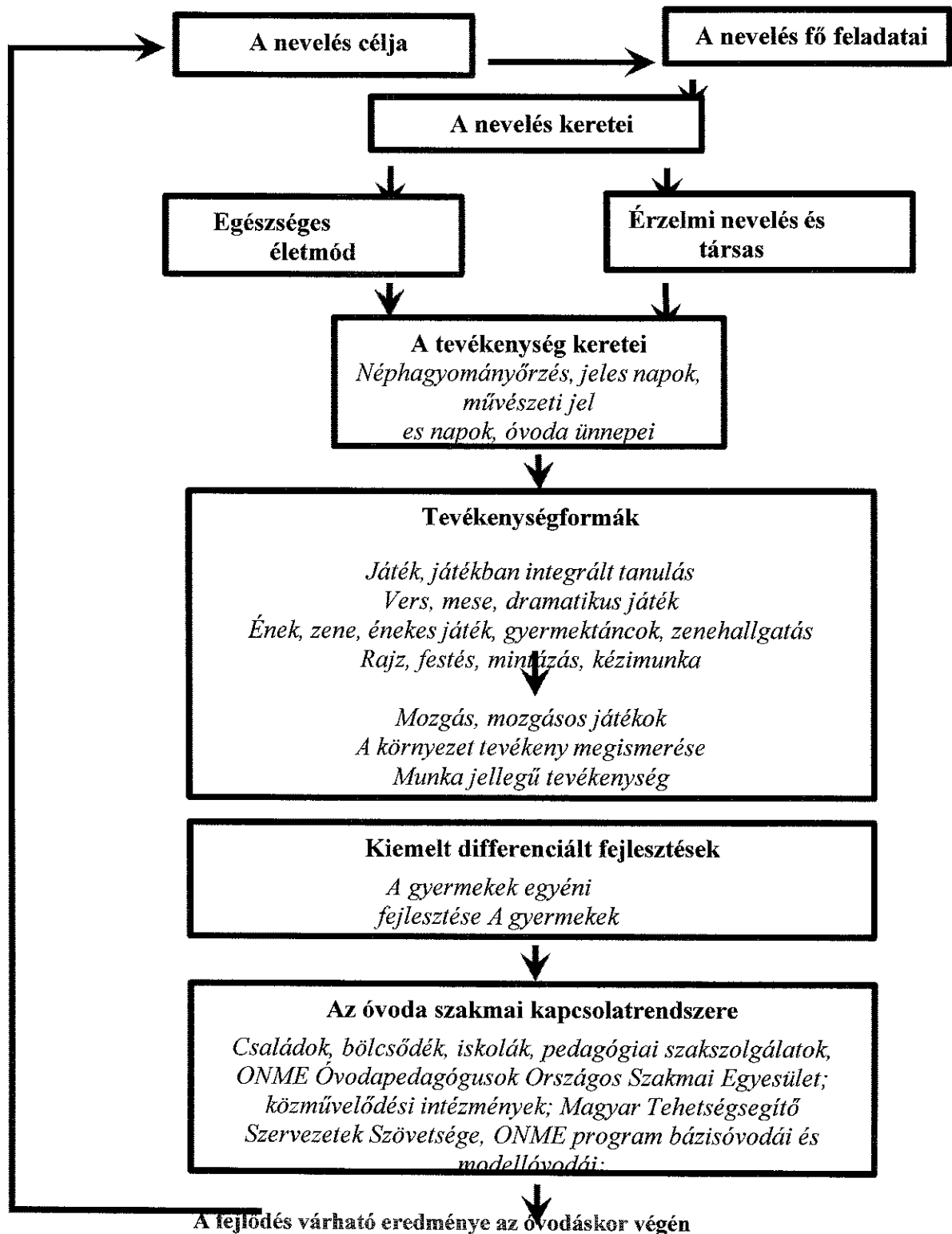
Óvodapedagógus képünk

Olyan óvodapedagógusra van szükség nevelőtestületünkben, aki a hagyományos pedagógusszerepek mellett, nyitott a korszerű ismeretek és kompetenciák elsajátítására, képes a megújulásra. Szükségszerű, hogy ismerje saját értékeit, ugyanakkor lássa hiányosságait. Mindennapi munkája során elengedhetetlen a feltétel nélküli gyermekszertet, a segítő, támogató, értő, szerető figyelem, értékközvetítő szerep.

Kiváló szakmai tudása, program specifikus ismeretei segítik tudatos tervező és hatékony nevelő munkáját, ehhez nagyfokú gyermekismeret társul – az egyéni fejlesztést, pozitív megerősítést prioritásként kezeli. Kreativitását, önállóságát, problémamegoldó képességét jól kamatoztatja, jártas valamelyik művészeti ágban, érdeklődik a művészetek iránt.

Óvodapedagógusaink tiszteletben tartják pedagógus- és nevelést segítő társaikat, óvodánk partnereit – fontos, hogy közösségi szerepvállalás, partnerközpontúság jellemezze szakmai munkájukat. Intézményünkben arra törekszünk, hogy az óvodapedagógusaink a pedagógusok előmeneteli rendszeréhez kapcsolódó Intézményi Önértékelési Programunkban a pedagógusokkal szemben megfogalmazott elvárásoknak meg tudjanak felelni és tovább tudják fejleszteni szakmai kompetenciáikat.

A programunk rendszerábrája

A NEVELÉS KERETEI

Egészséges életmód alakítása

A fejezet tartalmazza a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet „Az egészséges életmódra nevelés” fejezetének 128. § - 132. § -áig terjedő szakaszban előírt egészségfejlesztő program megvalósításának kötelezettségét.

Célunk: A gyermekek egészséges életvitel igényének alakítása, testi fejlődésük elősegítése. Nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít az egészséges életmódra nevelés, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tisztelésére is nevel. Fontosnak tartjuk felkészíteni a gyermekeket arra, hogy önálló, felnőtt életükben képesek legyenek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, tudjanak egészséges életvitelt kialakítani maguknak és konfliktusaikat képesek legyenek megoldani.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése.
- A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása.
- A gyermekek fejlődéséhez szükséges egészséges, esztétikus környezet megteremtése.
- A dajka, felelős bevonása az egészséges életmód alakításába.

Tiszta, esztétikus óvoda

Nevelésfilozófiánk, akkor bontakozik ki, ha az óvodánkban, patyolattisztaság, egységes esztétikum és harmonikus rend uralkodik.

Fontos, hogy a hozzánk belépő személyek, már az első pillanatban szerezzenek pozitív benyomást az intézményünkről.

Ezt segítik:

- Óvoda dolgozóiról készített fényképtabló.
- Tágas, világos funkciószobákkal ellátott csoportszobák, jellel ellátott, öltözőszekrények, tárolók.
- Egységes esztétikus információs táblák, kiírások.
- Gyermekléptékű Óvoda Galéria.

Törekszünk arra, hogy az óvodánk minden helyisége, színében, formavilágában harmonikus legyen.

A gyermekek gondozása, testi szükségletük, mozgásigényük kielégítése

Az óvodába történő felvétel után igyekszünk alaposan megismerni a gyermekeket, és otthoni környezetüket. Családlátogatás során a gyerekekről anamnézist és szociokulturális feljegyzést készítünk. Ismerkedünk a gyermekek otthon kialakított szokásaival, napirendjével, a szülőket megkérjük, töltsék ki a Gyermektükör komplex személyiség-fejlettség megfigyelő dokumentum, „A gyermek komplex anamnézise”, tájékozódás és igényfelmérő lapot. A testi szükségletek kielégítése a gyermek jó közérzetének az alapja. A gyermekek gondozásakor megértő, meghitt, elfogadó viszony kialakítására törekszünk.

Őszintén, tapintatosan közeledünk hozzájuk, így megismerhetjük egyéni igényeiket, otthonról hozott szokásaikat.

A szokástanulást fontos feladatnak tekintjük, ezért többszörös megerősítéssel segítjük az alkalmazását. A vizuális jelek is ezt a célt szolgálják. A gyermekek szemmagasságában elhelyezett piktogramok segítik őket az eligazodásban, melyek alapvető információkat közvetítenek, amire ránézve egyedül önállóan is tudják ellenőrizni cselekvéseiket.

Napi háromszori étkezést biztosítunk. A „Minta-menza” program korszerűsítette a közétkeztetést, nagy segítség a helyes táplálkozás megszilárdításában. A heti étrendet, az ételek tápanyagértékét, összetevőit, ételek allergén összetevőit a szülők elolvashatják a faliújságon, így követhetik gyermekük napi tápanyagbevitelét. Ételallergiás gyermekek egyéni táplálkozásának megoldását segítjük. Minden csoportban a szülők igényük szerint gyümölcsökkel és zöldségekkel kiegészíthetik az étkezést. Az étkezés folyamatos napirend szerint történik, hogy minél kevesebb várakozási idő legyen. Az étkezés folyamatos napirend szerint történik, hogy minél kevesebb várakozási idő legyen. A gyermekek a tízórait és az uzsonnát folyamatosan fogyasztják el, míg az ebéd közösen együtt zajlik. A gyermekek különböző táplálkozási szokásait igyekszünk megismerni. A kezdeti időszakban jelentkező eltéréseket kellő toleranciával, megértéssel kezeljük, nem kényszerítünk senkit az étel elfogyasztására. Biztosítjuk, hogy a nap bármely időszakában csillapíthassák szomjukat a jelükkel ellátott poharukból az egyéni különbségek tiszteletben tartásával és szükség szerint teát főzünk.

A gyermekek tisztaság igényének kialakításához szükséges higiénikus és intim feltételeket biztosítunk. A testápolás teendőit a kezdeti időben a felnőttek személyes jelenlétükkel, különös gonddal és beszélgetésekkel segítik. Fontos a meghitt, megértő viszony a természetes testközelség megléte. Arra törekszünk, hogy fokozatosan egyre önállóbban végezzék ezeket a teendőket. Mi mindig készen állunk a segítségre, de csak akkor segítünk, ha a gyermeknek szüksége van erre.

Az öltözködésnél fontosnak tartjuk hangsúlyozni a szülők körében is a rétegeességet és a praktikusságot. Mindig figyelünk, hogy a gyermekek ruházata tiszta, ízléses, rendezett legyen, és ennek igénye kialakuljon bennük. Az időjárásnak megfelelő öltözködésre biztatjuk gyermekeinket, és ha szükséges erre felhívjuk a szülők figyelmét is.

A gyermekek nélkülözhetetlen mindennapi igénye a szabad mozgás. A változatos mozgásfejlesztő és udvari játékok a csoportszobában és a szabadban egyaránt lehetővé teszik a természetes nagymozgások ismételgetését.

E mellett a néhány percre tartó szervezett mozgásos tevékenységek jól szolgálják a gyermekek mozgáskoordinációjának fejlesztését/ kocogás, lábstatika, gerinctorna, zenés-mozgásos percek, szabályjátékok, énekes játékok/.

A gyermekek különböző alvásigénnyel rendelkeznek, de minden gyermeknek szüksége van a hosszabb- rövidebb ideig tartó pihenésre. A nyugodt pihenéshez biztosítjuk az optimális feltételeket /szellőztetés, csend, nyugalom, halk zene/.

Nagyon figyelünk arra, hogy ebéd után minden gyermek elvégezze szükségletét, hogy lefekvés után nyugodtak legyenek. A gyermekek pizsamára vetkőznek. Mesék, altatódalok, dúdolgatás, halk zene segítik az elalvás előtti nyugalom megteremtését, a szenderegés állapotának elérését. A nagyobb gyermekeknek, az alvásszükséglet differenciálásának érdekében biztosítjuk, hogy egy órás pihenés után felkeljenek, és csendesen tevékenykedjenek a csoportonként kialakított szokások szerint.

A mai kor elengedhetetlen követelménye, hogy már ebben a korban kialakítsuk a környezettudatos szokásokat, környezetvédelemre neveljük óvodásainkat. Mindennapi tevékenységeink során megerősítjük, hogy a csapvíz, a tiszta levegő pótolhatatlan kincs, az előállított energia drága. A csapok elzárásával, a villanyok leoltásával takarékosagra neveljük óvodásainkat. Mosdózásnál csak a szükséges mennyiségű kézmosószert, WC papírt használjuk. Környezetünkben nem szemetelünk, megismertetjük a szemet szelektív tárolásának módját, így óvjuk környezetünket, az élő vizek tisztaságát. Megismertetjük a gyermekekkel a fenntarthatósághoz kapcsolódó szokások alapjait. Fűszeres – gyógynövényes, virágos ágyásokkal büszkélkedhetünk, a növények gondozása segíti, hogy megszeressék a természetet, örömmel vegyenek részt az egészséges, esztétikus környezet alakításában. A fűszerek és gyógyteák megismerése, kóstolgatása színesíti óvodásaink egészséges táplálkozását, segíti a betegségek megelőzését. Óvoda kertünkben rendszeresen gondoskodunk környezetünk madarairól is.

Óvodánk nevelőtestületi szintű, a nevelőtestület által kidolgozott környezettudatos és környezetvédelmi szokásrendszerrel rendelkezik.

A gyermekek egészségének védelme edzettségének biztosítása

Az óvodában megbetegedett gyermekeket azonnal elkülönítjük, értesítjük a szülőket. Amíg nem érkeznek meg, gondoskodunk a gyermek megnyugtatósáról. A fertőzések megelőzését a gyakori szellőztetéssel, a gyermekek edzettségének fejlesztésével, saját jellel ellátott személyes tárgyak, tisztálkodási eszközök használatával, gyakori kézmosással vagy kézfertőtlenítéssel biztosítjuk. A pandémia megjelenése óta újabb szokások is kialakításra kerültek, melyekkel nem csak saját, hanem egymás egészségének védelmét is biztosíthatjuk.

A 3-5 éves gyermekeknél előforduló esetleges ágybavizeléseket tapintatosan kezeljük, igyekszünk a szülőkkel jó kapcsolatot kialakítani és közösen megkeresni, megszüntetni az okait. Ha napközben is előfordul, és már kialakult szobatisztaságból esik vissza a gyermek, akkor szakember segítségét kérjük, javasoljuk.

Az egészségük megőrzéséhez fontos, hogy edzettek legyenek, ezért minden időszakban sokat tartózkodunk a friss levegőn, ez annyit jelent, hogy délelőtt /időjárástól ill. évszaktól függően/, legalább egy- másfél órán keresztül biztosítjuk a mozgás lehetőségét a szabadban. Bevezettük

a futás, kocogás mindennapi megszervezését, az udvaron kijelölt távot, a gyerekek saját testi képességeiket felmérve könnyen teljesíthetik. Ugyanakkor lehetőséget is nyújt a komoly erőfeszítésekre, miközben fejlődik küzdeni akarásuk, elszántságuk, erőnléti állapotuk és állóképességük. Bizonyos módon a versenyszellemet is fejlesztjük azáltal, hogy a gyermekek saját maguk növelhetik a kocogás illetve futás távolságát. Ezáltal egymást is komolyabb erőfeszítésre sarkallják.

A víz, edző hatásával nyáron, jó idő esetén a vízkapu, és tusoló segítségével ismerkedhetnek a gyermekek.

Óvodánk fontos egészségvédő feladata, hogy kialakítsa a gyermekekben a felelős, egészségtudatos magatartást, a prevenciót: az egészség kincs, amire vigyázni kell! Fontos, hogy a gyermekek felismerjék, hogy saját maguk is sokat tehetnek az egészségük megóvása érdekében a helyes testápolás, az egészséges étkezés, a megfelelő napirend és a napi mozgás tekintetében.

A gyermekek fejlődéséhez szükséges esztétikus, egészséges környezet megteremtése

A nagy szabad füves terület, alkalmat ad a szervezett mozgásos tevékenységekre, focizásra, szabad játékra.

A fából készült mozgásfejlesztő játékok testi kihívásra ösztönöznek, és kreatív mozgást biztosítanak gyermekeinknek.

A zenekuckó, a meseház, valamint a kézműves sarok, változatos műhelymunkák, szerepjátékok kedvelt helyszíne.

Az udvaron ivókúttal biztosítjuk a folyamatos folyadékpótlást a gyermekek számára, melynek környezettudatos használatát hamar elsajátították a gyerekek.

Több funkciót betöltő világos, napos csoportszobáink, praktikus térkihasználása biztosítja, hogy zsúfoltságmentesen elférjenek egymás mellett a nevelési-fejlesztési feladataink megvalósításához szükséges eszközök, játékterek: mese-sarok, dramatikus játék, zenei sarok, vizuális alkotóműhely, építő tér, Így fedezzük fel a világot! kincses, projekt sarok.

A tárgyi világ harmóniája /szín, forma, méretarány/ hozzájárul gyermekeink jó közérzetének megteremtéséhez.

Óvodánk minden csoportja külön öltözővel és mosdóval rendelkezik. A gyermekek jelükkel ellátott öltözőszekrényekben és vállfás ovis zsákokban tárolják a váltó ruhájukat. Az öltözőben található a tájékoztató táblák a szülők részére.

A mosdóban megfelelő méretű eszközök segítik a szükségletek kielégítését, minden gyereknek saját jellel ellátott fogmosó felszerelése, törölközője, fésűje van. A szokások elsajátítását piktogramokkal erősítjük meg.

A fő bejáratban elhelyezett Óvoda Galériánkban gyönyörködhetnek a gyermekek és a szüleik. A gyermekléptékű kiállításban rászodálkozhatnak a művészeti alkotásokra, így biztosítjuk a képzőművészettel történő állandó kapcsolat meglétét.

Nevelést segítő társaink felelős bevonása az egészséges életmód alakításába

Óvodánkban szakképzett dajkák és pedagógiai asszisztens segítik a csoportok nevelőmunkáját. A dajkák és a pedagógiai asszisztens is felelős szakemberei az óvoda mindennapi életének, a gyermek-dajka, gyermek-pedagógiai asszisztens kapcsolatot is pozitív érzelmi attitűd, érzelmi töltés jellemzi.

A gondozás kiemelt szerepe – nevelés, kapcsolatépítés a gyermekkel, együttműködés a többi munkatárssal.

Megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelést biztosítunk óvodásaink számára.

Folyamatos napi kapcsolatot tartunk a gyermekek érdekében a szülőkkel együttműködve a speciális szakemberekkel, ha a gyermek SNI-s, BTMN-es, HH-s, HHH-s, védelembe van véve illetve testi, lelki egészsége ezt megkívánja.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A testápolási szokásoknak megfelelően a gyermekek teljesen önállóan, felszólítás nélkül tisztálkodnak, fogat mosnak és fésülködnek.
- Igényükké válik az igényesség, a gondozottság.
- A tisztálkodási eszközökre vigyáznak, tisztán helyére teszik. Zsebkendőjüket önállóan használják.
- Önállóan eldöntik, hogy mennyi ételt fogyasztanak, valamint önállóan vizet töltenek a kancsóból.
- Esztétikusan terítnek, higiénikusan étkeznek. Biztonságosan használják a kanalat, villát és a kést. Étkezés közben halkán beszélgetnek.
- Teljesen önállóan öltöznak, ruhájukat ki-be gombolják, cipőjüket befűzik és bekötik.
- Ruhájukat gondosan összehajtva helyére teszik.
- A környezetükben igyekeznek mindenütt rendet tartani.
- Szeretik, védik és érdeklődnek a közvetlen természeti és társadalmi környezetük iránt.
- Ügyelnek saját külsejükre, melyben megjelenik a szépre, ízlésesre törekvés.
- Képesse válnak a pihenés alatti nyugodt, csendes tevékenységre, hogy ne zavarják alvó társaikat.
- Szívesen mozognak, kitartóak lesznek a mozgásos játékokban.

Érzelmi nevelés és társas kapcsolatok

A fejezet tartalmazza a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet „Az egészséges életmódra nevelés” fejezetének 128. § - 132. § -áig terjedő szakaszban előírt egészségfejlesztő program megvalósításának kötelezettségét.

Célunk:

A gyermekek egyéni értékeinek, tulajdonságainak, képességének kibontakoztatása a közösségen belül, a csoport normáinak és értékeinek tiszteletben tartásával.

Továbbá gyermekeink számára az esélyegyenlőség és az egyéni bánásmód elvének teljes körű érvényesítésének biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör megteremtése a beszoktatástól az óvodáskor végéig.
- A gyermek-gyermek, a felnőtt-gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása.
- Az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése a társas kapcsolatok létrehozása érdekében.
- A szülőföldhöz való kötődés, lokálpatriotizmus megalapozása, szűkebb és tágabb környezetének megismertetésével.
- Interkulturális nevelés megvalósítása, a más kultúrák közötti kapcsolat kiépítése, migráns gyermekek szükségleteinek kielégítése.
- Speciális szükségletű gyermekek /Hátrányos helyzetű, Halmozottan hátrányos helyzetű, Sajátos nevelési igényű, Beilleszkedési, tanulási, és magatartási zavarokkal küzdő és tehetséges gyermekek nevelése, fejlesztése, szükség esetén megfelelő szakemberek közreműködő bevonásával.
- A dajka, felelős bevonása az érzelmi nevelésbe és társas kapcsolatok alakításába.

Az érzelmi biztonságot nyújtó, szeretetteljes, családi légkör megteremtése a befogadástól az óvodáskor végéig.

Az óvodáskorú gyermek, jellemző sajátossága a magatartás érzelmi vezéreltsége. Személyiségén belül az érzelmek dominálnak, ezért elengedhetetlennek tartjuk a biztonságot nyújtó derűs, családi légkör megteremtését. A gyermekben a családi légkör hatására kialakul az érzelmi kötődés társaikhoz és a felnőttekhez egyaránt.

Fontos számunkra, hogy a gyermekek szabadon, otthonosan mozoghassanak, a csoportszobában, a mosdóban. Kisebb megbízatásokat teljesítenek úgy, hogy más csoportokba és az irodába is szívesen járnak. A gyermekek biztonságérzetének fokozása érdekében „Megérkeztem” jelrendszert vezettünk be, ennek segítségével mindennap nyomon követjük, hogy kik hiányoznak, hányan vagyunk a csoportban, és mit tudunk a hiányzókról. Ezek a beszélgetések segítik a közösségi-szociális érzékenység kialakítását. Reggeli érkezéskor, a folyosón nyugalmat árasztó, halk, hangszeres zene fogadja a gyermekeket, ami igazodik a természet változásához és a jeles napok rendjéhez.

Minden csoportnak saját neve, hagyománya, szokásrendje, szimbóluma és jelképrendszere van, amely sajátos egyéni légkört biztosít, mélyíti az összetartozást. Segíti a csoportokban a szokások, szabályok elsajátítását a „szeretett báb”, amely mindenre megtanít, dicsér és megvigasztal.

A befogadás időszaka /mely szeptember első napjától, január végéig tart/ meghatározza a gyermekek érzelmi kötődését óvodánkhoz.

Igény szerint lehetőséget adunk arra, hogy a szülő és a gyermek együtt ismerkedjen az óvodával. Így betekintheznek az óvoda szokásrendjébe, belső életébe ezzel könnyebbé tesszük a gyermek számára az új környezet elfogadását. Megismerkedünk az otthon kialakult szokásaikkal, magukkal hozhatják kedves tárgyaikat, játékaikat.

A gyermekeknek ölbeli játékokkal, mondókával, mesével kedveskedünk, szeptemberben megvalósítjuk az „Engedjétek, hogy szeressünk benneteket” befogadó programot. Már a befogadás ideje alatt a tervezett szokásoknak megfelelően játékos formában gyakoroltatjuk a különböző tevékenységeket, figyelembe vesszük a gyermek egyéni képességeit, tempóját. A nehezen beilleszkedő gyermekeket mondókával, dallal, ölbeli játékkal nyugtatjuk meg. Lefekvésnél különös figyelmet fordítunk a személyes kapcsolatra /simogatás, mesélés, altatódal/. A vegyes csoportjainkban a nagyobb gyermekek is segítenek a kisebbeknek a szokások alakításában, elsajátításában.

A családi légkör megteremtése elősegíti a gyermekek társas kapcsolatainak alakulását. Ehhez tevékenykedtető életet teremtünk, ahol közös élmények biztosítják a gyermekek együttműködését, formálódik egymáshoz való viszonyuk. Fontos, hogy a gyermekeknek legyen lehetőségük, minél többször érdeklődésüknek megfelelő tevékenységet választani, hogy gyakran megélhessék az önállóságukat, amely belülről táplálkozó kedvet és motivációs állapotot hozhat létre.

A bátorítanabb gyerekeket odafigyeléssel, bátorítással segítjük az előrelépésben, örülünk apró sikereinek.

Vegyes csoportokban az 5-6-7 éves gyermekeknek külön is szervezünk programokat, hogy tudjanak együtt tevékenykedni: néptánc, csoportközi mozgásos játékok alkalmával. Ezen kívül a tehetséggondozáson belül szintén együtt tudnak tevékenykedni a műhelymunkák során a különböző csoportokból érkező gyermekek. Biztosítjuk az óvodások és

az iskolások találkozásának lehetőségét: a testvérek, a régi óvodásaink meglátogatása és az iskolalátogatás, során. Évszaki Koncertek, Évszaki Galéria megnyitók, ünnepségeink meghívott fellépői gyakran a volt óvodásaink köréből kerülnek ki.

Óvodánk nevelőtestületi szintű, a nevelőtestület által kidolgozott közösségi norma és szokásrendszerrel rendelkezik.

A gyermek – gyermek, a felnőtt – gyermek pozitív érzelmi töltésű kapcsolatának kialakítása, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és megtartó képességek formálása, erősítése.

A gyermek pozitív kapcsolatai csak úgy alakulnak, ha jól érzi magát a csoportban. Bizalmuk, biztonságuk kialakulását elősegíti az óvoda felnőtt közössége, gyermekközössége.

A nevelés alapja a feltétel nélküli szeretet, korlátokkal együtt. A korlátokat úgy állítjuk fel, hogy az adott közösség meg tudjon felelni az elvárásoknak. Elvárásainkat röviden egyértelműen pozitívan fogalmazzuk meg. Az egész csoport előtt álló feladatokat minden gyermek számára érthetővé, vonzóvá tesszük egyéni sajátosságaik figyelembevételével.

A nehezen szocializálható, lassan fejlődő gyermek nevelésében pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus és a különböző szakszolgálatok segítik munkánkat.

Óvodai nevelésünk befogadó, a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, biztosítjuk minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést, tudatosan kerüljük a nemi sztereotípiák erősítését, elősegítjük a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását, viszont szem előtt tartjuk az alapvető udvariassági formulák, szokások megismerését, alkalmazását.

Bizalmas kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel az együttneveléshez, így megismerhetjük a gyermekek egyéni jellemzőit, melyek segítik a nevelésüket.

A felnőtt – gyermek kapcsolatában fontos, hogy megértsük a gyermek érzelmeit. A kapcsolat erősítése érdekében minden gyermek számára biztosítjuk a személyes perceket, ahol lehetőség nyílik a saját érzések elmondására, mások érzésének meghallgatására, elfogadására. A szocializáció szempontjából különös jelentősége van a közös élményekre épülő tevékenységek gyakorlásának. A közös együttlétek, a közösen végzett munka öröme erősíti erkölcsi tulajdonságaikat/ együttérzés, segítőkészség, lelkiismeretesség, őszinteség, igazmondás, figyelmesség, stb./.

A bátorító nevelés pszichológiáját alapul véve minden kapcsolatban alkalmazzuk az alábbi elveket / melyet a szülőknek a folyosón jól látható helyen tesszük közzé /

A felnőtt – gyermek kapcsolatában a következő elvek jelenjenek meg

1. A felnőtt próbálja megérteni – elsősorban érzelmileg – a gyermeket.
2. Parancsolás helyett igyekezzon kérdezni. /Ezzel elérhető, hogy a gyermekek igénye, akarata, energiája nincs visszafogva, hanem más irányba terelhetővé válik./
3. A gyermek mágikus képzeletét vonja be a pozitív szociális kapcsolatok, szokások kialakításába. /A csoport szeretett bábja ehhez kiváló lehetőséget biztosít./
4. A felnőtt magyarázatában jelenjen meg a dolgok pozitív oldala./Nem kioktatunk./
5. A felnőtt a gyermek tevékenységéhez biztosítson nagy szabadságot a határok pontos megjelölésével. Többszöri „határátlépésnél” vezessen be konzekvenciákat.
6. Alakítsa ki a közösségi élet szabályait. Legyen képes nevelési taktikát váltani, ha egymást követően eredménytelennek érzi a befolyásolást.
7. A felnőtt segítse a gyermekbarátságok kialakulását, formálja úgy a kis csoportosulásokat, hogy a közösség többi tagjaihoz is kapcsolódjanak.
8. A felnőtt nevelje a gyermek érzésvilágát a kialakult konfliktusok feldolgozása során. A konfliktusfeloldó beszélgetéseket kellő figyelemmel, kivárással hallgassa meg, hogy véleményt tudjon mondani a történetekről úgy, hogy a gyermekek felelősségérzete erősödjön.
9. A felnőtt bátorítson minden gyermeket, hogy a belső elégedettsége, pozitív énképe kialakuljon. A bátortalan gyermekek nevelésekor a felnőtt minél többször örüljön a legkisebb elmozdulásnak, fejlődésnek.
10. Az agresszív gyermek lehetőleg ne kapjon figyelmet agresszivitásán keresztül. A negatív viselkedési módot szándékosan mellőzni szükséges.
11. A felnőtt – gyermek kommunikációjában világos, egyértelmű, konstruktív beszédhelyzet jelenjen meg a kívánság és az elvárás megnevezésével. A kapcsolatok erősítését szolgálja a beszélő partner megbecsülése, megértése és a kompromisszumkeresés. Mellőzendő: a megbántás, a hibáztatás, a kritizálás, a kioktatás, a panaszkodás és a prédikálás. / Az óvodapedagógus minden gyermeknek biztosítsa a személyes perceket, hogy a kapcsolatfelvevő képességüket megerősítse. Ebben a beszélgetésben a saját és a mások érzésének elfogadása

kapjon hangot./

12. A gyermek viselkedéskultúráját fejlessze a felnőttek példája, bátorítása, türelme, bizalomelőlege és az a szemlélete, ami a sikert észreveteti, és a sikertelenséget segít elviselni.

13. A felnőttek tilalom helyett adjanak a gyermeknek választási lehetőséget, hogy önálló döntéseket hozhassanak, és képessé váljanak a változásra. A felnőtt jelezze örömeivel a dicséretét, s csak félelem- keltés nélkül jelölje meg a veszélyeket, problémákat.

14. A felnőtt használja fel a humort a szeretetkapcsolat kialakításához. / A humor a feszültséget feloldhatja, a görcsösséget megszünteti./

A hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés megalapozása, az inkluzív, befogadó szemléletű nevelés megvalósítása.

Kiemelten kezeljük a szülőföldhöz való kötődés, a lokálpatrióta nevelés megvalósítását. Mindezt segítik szűkebb és tágabb környezetük /ott élő emberek, épületek, hagyományok, kialakult szokások, stb./ megismerése. Megteremtjük az óvodás gyermekek és a faluközösség lakóinak találkozásának lehetőségeit véletlen és tervszerű formában.

Más kultúrák közötti kapcsolat kiépítésében, ill. különböző kultúrákkal és kulturális csoportokkal való együttműködést segítjük, biztosítjuk a kultúrák értékegyenlőségének elvét.

Tudatosítjuk óvodásainkban, hogy az egyazon társadalomban élő különböző kultúrák között kölcsönös együttélésre és megértésre kell törekednünk.

Érdeklődő kíváncsisággal fogadjuk, a migráns gyerekeket, a migráns családoknak igény szerint lehetőséget biztosítunk kultúrájuk megismertetésére, ezzel segítjük önazonosságuk megőrzését, ápolását, erősítését, társadalmi integrálását, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelmében.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek ragaszkodnak óvodájukhoz, a kisebb gyermekekhez és a felnőttekhez. Ezt érzelmekben, szavakban, tettekben hozzák nyilvánosságra.
- A gyermekeknek igényévé válik a helyes viselkedés szokákszabályainak betartása. A szabályok betartására egymást is megkéri.

- A felnőtt kérése nélkül is segítenek egymásnak, együtt érezzenek a közösség tagjaival. A közösségért szívesen dolgoznak, bíznak önmaguk képességében.
- A társaikkal konfliktusos helyzetben egyezkednek.
- Érdeklődnek társaik, barátaik iránt. A csoportba érkező vendégeket szeretettel fogadják. Óvodán kívül, ha találkoznak, szeretettel köszöntik egymást.
- Szavak nélkül is értik a környezetük jelzéseit és érzéseit.
- Ismerik saját képességüket, tudják értékeiket, de azt is meg tudják fogalmazni, mik a hiányosságaik.
- Érvényesítik kezdeményezőképességüket, kinyilvánítják tartósabb érdeklődésüket.
- Igyekeznek legyőzni a felmerülő akadályokat. Éretté válnak az iskolába lépésre.

Az anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés

megvalósítása Célunk:

A gyermekekkel az anyanyelv megismertetése, csodálatos, egyedi értékeinek megvártatása, anyanyelvi kultúránk szeretetére nevelés. Óvodásaink kommunikációs képességeinek, önkifejezésének megalapozása, szókincs és kifejezőképesség fejlesztése, beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására ösztönzés.

Továbbá a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire, ismereteire építve értelmi képességeinek, alkotóképességének fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Mintaértékű anyanyelvi nevelés megvalósítása, beszélő környezet megteremtése valamennyi óvodai tevékenység során a befogadástól az óvodáskor végéig.
- Beszédre, kommunikációra ösztönzés, a gyermekekkel a hatékony kommunikációs technikák elsajátítása.
- Változatos tevékenység, és élmények biztosítása a gyermek értelmi képességeinek, kreativitásának kibontakoztatása, fejlesztése érdekében.

Mintaértékű anyanyelvi nevelés megvalósítása, beszélő környezet megteremtése valamennyi óvodai tevékenység során a befogadástól az óvodáskor végéig

Az óvodapedagógusok és nevelést segítő társaink beszéde minta és modellértékű óvodásaink

számára, így valósulhat meg az anyanyelv szeretetére, megbecsülésére nevelés, a természetes beszéd és a kommunikáció megfigyelése, elsajátítása.

Az anyanyelvi nevelés az óvoda mindennapi életében, változatos tevékenységeiben állandóan megvalósítandó feladatunk, a gyermek beszédképességének, kommunikációjának fejlesztését valamint a beszélő környezet megteremtését prioritásként kezeli.

Az óvodai élet során óvodásaink elsajátítják a tiszta beszédhallást, a nyelvtanilag helyes beszédet, a helyes hangleadást. A különféle játékos tevékenységekben hatékonyan javítjuk az egyes beszédelemek fejletlenségét, így tisztítható a magán- és mássalhangzók helyes ejtése, és alakítható a gyermekek megfelelő artikulációja. Különösen jó teret biztosítanak erre az egyéni és mikrocsoportos tevékenységek (pl.: ölbeli játékok, egyéni verstanulás, mesélés, személyes percek, mondókázás, éneklés, anyanyelvi játékok).

Az óvodapedagógusaink fejlesztése által nem javuló beszédhibák kiküszöbölésére logopédus segítségét vesszük igénybe.

A szókincsbővítés valamennyi tevékenységünkben igen hatékony. A nép- és más művészeti alkotások verselés, mesélés, dalolás, énekes játékok során új fogalmakkal, anyanyelvi örökségünk új elemeivel ismertetik meg a gyermekeket - ezáltal kifejezőbbé téve beszédüket.

A mozgás, az ábrázoló tevékenység és a munkajellegű tevékenységek során sokszor a szakszavak és speciális elnevezések a könnyű, gyors felismerésre, az eszközök használatára irányulnak.

A mesék, versek, énekek, a mindennapi beszéd szövegének hangleadása, hangsúlya, ritmusa, hangerejének utánzása megéreztetni a nyelv kifejezőerejét, szépségét. Az óvodapedagógus sokszínűen bánik hangszínével és hangerejével – remek kifejezője ez az érzelmek, pillanatnyi hangulat ábrázolásának.

A különböző tevékenységek során megélt élmények felidézése (pl.: rajzolás, önálló mesélés, Így fedezzük fel a világot! a környezeti tapasztalatok rendszerezése) segítik a verbális emlékezet fejlesztését is.

A gyermekek nyelvi és beszédképességének fejlesztésére kiemelten figyelünk az óvodába lépéstől az óvodáskor végéig – éppen ezért nevelésünk tevékenységformáinál külön - külön

részletesen kitérünk a fejlesztés lehetőségeire.

Beszédre, kommunikációra ösztönzés, a gyermekekkel a hatékony kommunikációs technikák elsajátítása.

A kommunikáció a beszéd és a gondolkodás egyik eszköze, egyszerre cél, eszköz a társas kapcsolatokban. A játék, a mindennapi tevékenységek során kialakult társkapcsolatok, párbeszéd, szituációk hatékonyan fejlesztik a kommunikációt, színesítik a gyermek beszédét – ezért óvodapedagógusaink és dajkánk mintaadással, a játékba, tevékenységbe bekapcsolódással segítik az ilyen kapcsolatok kialakulását.

Az egyéni és mikrocsoportos tevékenységek lehetőséget adnak a gyermek-óvodapedagógus személyes beszélgetéseire. Az óvodapedagógus minden gyermekre oda tud figyelni, minden kérdésére tud válaszolni, eredményesen épít a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, saját tapasztalataira. Ezek a szervezeti formák kiválóan segítik a gyermekek kommunikációs kedvének fenntartását, szókincsének, nyelvi kifejezőképességének fejlesztését. A valós élethelyzetek természetes módon teszik lehetővé, hogy a gyermekek megismerjék és alkalmazzák a helyes kapcsolatteremtési és tartási formulákat (pl.: köszönés, bemutatkozás, megszólítás, véleménynyilvánítás, kérdés, tudakozódás).

Szókincsbővítésre és közvetlen beszédfejlesztésre lehetőséget kínálunk a változatos nevelési tevékenységformák által, ezek segítségével hatékonyan javítjuk az egymás közötti egyértelmű kommunikációt.

Beszélgetésre, önálló véleményalkotásra, szabad önkifejezésre ösztönözzük óvodásainkat, így fejlődnek a beszédben megjelenő magasabb rendű érzelmeik, megnyilvánulásaik. Véleményt formálhatnak egymás alkotásairól a mini-galériában; önállóan mesélhetnek, verselhetnek, dramatizálhatnak; egyéni megbízatásokat teljesítenek más csoportokba; felelősként társaikat segíthetik a csoport szokás és szabályrendszerében eligazodni; a személyes percek keretein belül meghitt beszélgetéseket folytathatnak; stb.

A pozitív megerősítés módszerével élünk, törekszünk arra, hogy differenciáltan értékeljünk, nem használunk sztereotip kifejezéseket, ehelyett a „Száz kifejezés megerősítéshez, elismeréshez, bátorításhoz” (Nagy Jenőné gyűjteménye) módszertani segédanyagot használjuk a hatékony értékeléshez.

Változatos tevékenység biztosítása a gyermek értelmi képességeinek, kreativitásának kibontakoztatása, fejlesztése érdekében.

Óvodapedagógusaink a gyermekek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve változatos tevékenységet biztosítanak – így további élményekhez, tapasztalatokhoz juthatnak az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetükről.

Az óvodapedagógusok tudatosan és tervszerűen biztosítják a gyermekek fejlődéséhez szükséges, differenciált tevékenykedés feltételrendszerét (ismeretek rendszerezése, bővítése, gyakorlás lehetősége), valamint kihasználják a spontán tapasztalási lehetőségeket.

Kiemelten fontos, hogy óvodapedagógusaink nevelő és fejlesztő munkájuk során fejlesszék óvodásaink értelmi képességeit (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás), kreativitását, speciális adottságait (tehetségigéretét), - egyéni adottságaik és fejlődési ütemük figyelembe vételével. Segítsék tehetségük kibontakoztatását, valamint hátrányaik csökkentését illetve leküzdését.

A gyerek érdeklődésének felkeltése a nevelés elengedhetetlen feltétele, ehhez olyan ösztönző, motiváló környezetre van szükség, ahol eredményesen fejlődik valamennyi értelmi képessége, különösen képzelete és kreativitása.

Ennek érdekében pedagógiai rugalmasságra, számtalan kötetlen, tevékenykedtető helyzet kialakítására, nyílt, derűs óvodai légkör megteremtésére törekednek óvodapedagógusaink.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- Törekedjenek a társaikkal, felnőttekkel való kommunikációra, legyenek kezdeményezők.
- Legyen összefüggő a beszédük, törekedjenek a történetek logikai, időbeli sorrendiségére.
- Tudjanak önállóan mesélni, történetet alkotni.
- A gyermekek aktívan használják a tapasztalatok során szerzett és bővült szókincsüket, a helyes nyelvi szabályokat.
- Nyugodtan, figyelmesen hallgassák végig a felnőttet, egymást, ha párbeszédben vesznek részt. A tanult viselkedési formákkal tartsanak kapcsolatot. Kérdéseiket, válaszaikat, gondolataikat ahhoz igazítva mondják.

- Kialakult beszédhelyzetekhez illeszkedő, megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű és hangerejű, tempójú beszédre törekedjenek.
- Beszédüket megfelelő természetes gesztusokkal, arcjátékkal kísérik.
- Tisztán ejtsék a beszédhangokat.
- Érdeklődjenek, gyűjtsenek tapasztalatokat az őket körülvevő természeti és társadalmi környezetükről.
- Legyenek képesek tapasztalataik, ismereteik rendszerezésre, különböző élethelyzetekben ezek alkalmazására.
- Kíváncsiság, tanulási vágy hajtja tevékenységeiket. Válják igényükké tudásuk bővítése.
- Kreatív feladatmegoldásra törekedjenek, nyilvánuljon meg alkotóképességük.

A programunk

napirendje Napirend

A napi életritmus kialakítása alapvető feltétele a testi – lelki harmónia megteremtésének. Tervezésnél figyelembe vettük a gyermekek szükségleteit, valamint az esztétikus, higiénikus gondozásra fordítható időszükségletet. Az egész nap során érvényesül a folyamatosság és a rugalmasság elve. A napirend megtervezésénél figyelembe vettük a gyermekek alapvető igényét, hogy személyes kapcsolatot tudjanak felvenni az óvodapedagógussal és az óvodapedagógus elegendő figyelmet tudjon szentelni a kisgyermekre.

- ❖ Egy héten egyszer a nagycsoportos korú óvodásoknak - a játékba integrált tanulás rendje – a Bóbita csoportban frontálisan szervezett mozgásos játékok tevékenysége miatt felborul
- ❖ A legnagyobbak a délutáni alvás illetve ágynyugalomban töltött egy óra után felkelhetnek, majd különböző csendesen végezhető tevékenységeket folytathatnak – ügyelve a még alvó társaik nyugalomára.

NAPIREND

Időtartam	Tevékenység
7:00 - 8:30	JÁTÉK A CSOPORTSZOBÁBAN Személyes percek Szabad játék
8:30 - 10:30	JÁTÉKBA INTEGRÁLT TEENDŐK, TEVÉKENYSÉGEK Testápolási tevékenységek Tízórai Egyéni verselés, együttes mesélés, vers, dramatikus játék tevékenységek Kis létszámú csoportos rajzolás, festés, mintázás, kézimunka Mikrocsoportos ének-zenei képességfejlesztés Kis létszámú, csoportos környezet tevékeny megismertető és élményfeldolgozó tevékenységek Zenés, mozgásos percek

	JÁTÉK A SZABADBAN	K
10:30 - 12:00	JÁTÉKBA INTEGRÁLT TEENDŐK, TEVÉKENYSÉGEK Kis létszámú csoportos környezet tevékeny megismertetése élmény- és tapasztalatszerzések, séták Közös énekes játék, gyermektánc az udvaron Munka jellegű tevékenységek Mindennapi edzés egyéni teherbírás szerint: kocogás, futás	
12:00 - 13:00	Ebéd Testápolási tevékenységek	
13:00 - 14:45	Pihenés, altatás mesével, altató dallal Folyamatos ébredés	
14:45 - 16:15	Kis létszámú, differenciált tehetségigéreteket gondozó műhely Csillagláda, Csillagpalota	
15:00 - 16:00	Testápolási tevékenységek Uzsonna	
15:30 - 16:00	Szabadon választható ingyenes szolgáltatások: ovihiitan	J
15:30 - 17:00	JÁTÉK A CSOPORTSZOBÁBAN vagy A SZABADBAN Így fedezzük fel a világot! Környezetben szerzett élmények, tapasztalatok rendszerezése Részképességek fejlesztése egyéni szükségletek alapján	A T E K

HETIREND

(a 3-6-7 éves korosztálynak egyaránt alkalmazzuk, csak az időkerete változik)

	hétfő	kedd	szerda	csütörtök	péntek
	Vers, mese, dramatikus játék	Vers, mese, dramatikus játék	Vers, mese, dramatikus játék	Vers, mese, dramatikus játék	Vers, mese, dramatikus játék
Délelőtti játékba integrált tanulás	Mozgás, mozgásos játékok	Zenés, mozgásos percek	Rajz, festés, mintázás, kézimunka Így fedezzük fel a világot!	Zenés, mozgásos percek Így fedezzük fel a világot!	Mikrocsoportos ének - zenei képességfejlesztés Így fedezzük fel a világot!

			Környezet tevékeny megismertetése Munka jellegű tevékenységek kocogás, futás	Környezet tevékeny megismertetése Munka jellegű tevékenységek kocogás, futás	Környezet tevékeny megismertetése Munka jellegű tevékenységek kocogás, futás
--	--	--	---	---	---

Udvari játékba integrált tanulás	Munkajellegű tevékenységek Edzés egyéni teherbírás szerint: kocogás, futás	Környezet tevékeny megismertetése Munkajellegű tevékenységek Edzés egyéni teherbírás szerint: kocogás, futás	Környezet tevékeny megismertetése Munkajellegű tevékenységek Edzés egyéni teherbírás szerint: kocogás, futás	Környezet tevékeny megismertetése Munkajellegű tevékenységek Edzés egyéni teherbírás szerint: kocogás, futás	Közös énekes játék, gyermektánc az udvaron (rossz időben, a teremben) Környezet tevékeny megismertetése
Délutáni játékba integrált tanulás	Csillagpalota a nyelvészeti meseműhely Egyéni fejlesztések	Tehetségigérete k gondozása: Csillagláda népi kismesterség műhely Környezet tevékeny megismertetése vel szerzett élmények, tapasztalatok rendszerezése	Környezet tevékeny megismertetésével szerzett élmények, tapasztalatok rendszerezése	Környezet tevékeny megismertetésével szerzett élmények, tapasztalatok rendszerezése	Egyéni fejlesztések
		Egyéni fejlesztések	Egyéni fejlesztések	Egyéni fejlesztések	

A hetirend a fejlesztési területek rendszerben történő megvalósítását szolgálja.

- ❖ A művészet 3 fő kiemelt területét, tevékenységeket művészeti komplexitásban valósítjuk meg
- ❖ Másik óvodai tevékenységeinket a művészetek integrálásával gazdagítjuk.
- ❖ Szabad játékban a mozgásra motiválást – az udvaron, a csoportokban – többféle módon valósítjuk meg.

SZERVEZETT TANULÁS

A SZERVEZETT TANULÁS FORMAI		A SZERVEZETT TANULÁS MUNKAFORMAI	
Kötelező	Mozgás, mozgásos játékok	Együttes, közös tevékenységek	Mozgás, mozgásos játékok
	Énekes játékok – gyermektánc az udvaron vagy tornateremben		Vers, mese, dramatikus játék Zenés, mozgásos percek Énekes játékok, gyermektánc

Közvetve kötelező	Vers, mese, dramatikus játék
Kötetlen	Rajz, festés, mintázás, kézimunka A környezet tevékeny megismertetése Ének – zenei képességfejlesztés Egyéni fejlesztések

	Kocogás, futás
Mikrocsoportos tevékenységek	Ének-zenei képességfejlesztés
Kis létszámú csoportos tevékenységek Kis létszámú differenciált fejlesztések	Rajz, festés, mintázás, kézimunka A környezet tevékeny megismertetése Tehetséggondozó műhelyek
Egyéni fejlesztések	Részképességek fejlesztése egyéni igények szerint

A szervezett tanulás időkeretei

Korosztály	Vers, mese, dramatikus játék	Ének énekes játék, gyermektánc, zenehallgatás	Rajz, festés, mintázás, kézimunka	Mozgás, mozgásos játékok	Zenés-mozgásos percek	A környezet tevékeny megismertetése	Tehetséggondozó műhelymunkák
3-4 évesek	naponta 5-10'	heti 1x 10-15'	heti 1x 10-15'	heti 1x 10-15'	heti 2x5'	heti 1x 10-15'	-
4-5 évesek	10-15'	15-20'	15-20'	15-20'		15-20'	-
5-6-7 éves	15-20'	30-35'	30-35'	30-35'		30-35'	heti 1x 30-35'

A TEVÉKENYSÉGEK KERETEI

Néphagyományörzés, jeles napok

Alkalmazotti közösségünk kiemelt feladatának tekinti a néphagyományőrzést, a népi kultúra ápolását, mert a különböző művészeti ágak is a néphagyományból erednek. Ezért a gyermekek nevelése során nagy hangsúlyt fektetünk a helyi és a környékbeli hagyományaink, értékeink megőrzésére illetve továbbadására. Fontos feladatunknak tekintjük szülőföldünk értékeinek megismertetését, továbbadását és megőrzését a következő nemzedékek számára. Ezen értékek továbbadásával erősítjük a gyermekekben a hazaszeretetet, és letesszük a szülőföldhöz

való kötődés alapjait. Hagyományőrző feladatainkat a lakóhelyünk illetve a környékbeli hagyományokhoz kapcsolódóan tervezzük meg, ezzel is elősegítve azok fennmaradását, továbbélését. A hagyományőrző jeles napokat évszakokra bontva tervezzük meg. Az évszakokat a program szellemében ovigalériával nyitjuk, és ovikoncerttel zárjuk, ezzel foglaljuk keretbe az évszakok ciklikus váltakozását. A gyermekek azáltal, hogy megszokják a jeles napok ismétlődését, megtanulják azt is, hogy mindennek meg van a maga ideje. A művészeti jeles napok a hagyományőrző tevékenységek közé kerültek, amelyek mindig a jeles naphoz kapcsolódó tartalommal rendelkeznek. A jeles napok értékeit az adott naphoz kapcsolódó zenei élményekkel és egyéb műalkotások bemutatásával erősítjük meg óvodás gyermekeinkben.

Az ajánlott jeles napok nevelési évnek megfelelő, időrendi sorrendje

<i>Az őszi jeles napjai:</i>	
Őszi ovigaléria megnyitója	szeptember második hetében
Szent Mihály napja	szeptember 29.
Szüret	szeptember 29-től október 15-ig
Őszi ovikoncert megtartása	november harmadik hetében
<i>A tél jeles napjai:</i>	
Téli ovigaléria megnyitója	november negyedik hetében
Advent	november 30. utáni első vasárnaptól a negyedik vasárnapig
Mikulásvárás	december 6.

Karácsonyvárás	Advent első napjától december 24-ig
Farsang	vízkeresztől hamvazószerdáig
Téli ovikoncert	március első vagy második hetében

A tavasz jeles napjai:

Tavaszi ovigaléria	március harmadik hete
Húsvét	tavaszi napéjegyenlőség utáni holdtöltére következő vasárnap

Május elseje	május 1.
Pünkösöd	húsvét után 50. napon
Tavaszi ovikoncert	május utolsó hete

A hagyományörzés ajánlott óvodai tartalmai

Az óvodai csoportjaink az óvodai jeles napokat projekt rendszerűen tervezik meg. A gyermekek érdeklődését figyelembe véve általában kéthetes, de négyhetes projekt tevékenység is megtervezésre kerül. A tervezés során a helyi értékeket vesszük alapul melyhez az óvodapedagógusok, a gyermekek érdeklődése és egyéni fejlettsége szerint, változatos tevékenységet biztosítanak. A népszokások eredetét, lényegét, hiedelemvilágát és jelképeit a gyermekek egyéni fejlettségének figyelembe vételével mutatjuk be.

Minden alkalmat hosszabb előkészület előz meg, amikor a gyermekek kíváncsiságára építve különféle változatos tevékenységet biztosítunk. A hagyományok ápolása közben együtt játszunk, együtt munkálkodunk, tervezgetünk, így teszi a tevékeny készülődés az ünnepeket izgalmassá, élményszerzővé, örömtelivé, felszabadulttá. A múlt hangulatát felidézendő táncbéli népzenei, népdalokat, népi rigmusokat, mondókákat, szólásokat, közmondásokat is tervezünk az adott naphoz, melyeket a gyermekekkel közösen vagy felnőtt előadásban alkalmazzunk.

Az őszi jeles napjai

Szent Mihály napja:

A kalendáriumi rigmus szerint: „Szent Mihály lova deres, behozza a telet”. A paprikát, paradicsomot Mihály-napig le kell szedni, nehogy megcsípje a dér. A gazdasági év fordulónapja, sokfelé a pásztorszámadás ideje; a falusiak kijáró állatait (disznó, marha) a

pásztorok általában Szent Györgytől Szent Mihály napig őrizték.

Ezzel a nappal kezdődik az ún. kislefarsang, az őszi lakodalmak, névnapi bálók időszaka, amely Katalin napjáig (nov. 25-ig) tart.

Szent Mihály arkangyal több somogyi templom patrónusa, nevezetesen a Mihály-napi búcsúk, vásárok. Somogyban a halott koporsóját a „Szent Mihály lován” viszik a sírhoz, ugyanis ő a túlvilágra költöző lélek kísérője és bírója.

A gyermekeknek ajánlott Szent Mihály-napi tevékenységek

A **kisebb óvodásokkal** megfigyeljük a nagyok betakarító munkáját, őszi tevékenységeiket. Mindeközben ismereteket szereznek a természet változásairól. A termések gyűjtését a felnőttek irányításával, közösen végzik és utána megfigyelik, hogyan történik a betakarított termések tárolása, mit és hogyan készítenek belőle a nagyobb óvodások. A Mihály-napi vásárra az óvodapedagógusok segítségével népi mondókákkal, népi rigmusokkal, vásárfiával készülnek. Szent Mihály napjához kapcsolódó szokásokkal, szólásokkal ismerkednek.

A **nagyobb óvodások** részt vesznek a csoportszoba díszítésében az általuk gyűjtött termésekből, természeti kincsekből. Betakarítják a különböző terméseket és feldolgozzák azokat. Salátát, savanyúságot készítenek belőle. Megfigyelik az állatok viselkedését. Mézeskalácsot sütnek, tésztát készítenek, sodornak, formát szaggatnak, díszítenek. Különféle vásárfiát egyszerű népi játékokat,

dísz tárgyakat készítenek. Népi játékokkal, népi hangszerekkel és népzenevel ismerkednek. Vásári kikiáltókat, népi rigmusokat, tanulnak.

A legnagyobb óvodásokkal megfigyeljük, hogy igazak-e a népi jóslások? Megismernek néhány találós kérdést, közmondást a jeles naphoz kapcsolódva. Részt vesznek az óvodaudvar rendbetételében, a kertgondozási munkákban. Fagyűrő növényeket ültetnek azokkal csinosítandó az udvarunkat, teraszunkat. Megismerkednek a dióveréssel és összegyűjtik a lehullott diót. Meghívókat készítenek a vásárba. Részt vesznek a vásár helyszínének berendezésében, majd árulják portékáikat. A vásárfia készítésén kívül népi rigmusokat, kikiáltókat tanulnak, melyek segítségével kínálják eladásra portékáikat. A kisbíró, kisbírók is szorgalmasan készülnek előadásukra, mellyel megörvendeztetik a megjelent vendégsereget. Amikor elfogytak a portékák, a családok együtt mulatják az időt, népzenere egyszerű tánc lépéseket, táncos mozdulatokat játszanak. A szülőkkel közösen részt vesznek a pásztortűz meggyújtásában, körül táncolásában. Ezt követően hagyományos pásztorlakomán vesznek részt a szülőkkel közösen.

Szüret: Régen Somogyjádón és másutt is Ferenc napján (okt. 4-én) kezdték a szüretet, mostanában azonban a korábban érő fajtákat termesztik, legtöbbször már szeptemberben hozzákezdenek a szürethez. Egykor csak a hegybíró adhatott engedélyt a munka megkezdésére. A szüret végén a legtöbb szőlőtermő vidéken ma is megrendezik a hagyományos szüreti mulatságot. A szüreti felvonulás egyik legfontosabb eseménye a kisbíró dobolása, azaz tréfás rigmusokban megfogalmazva „közhírré teszi” a faluban történt legfontosabb eseményeket, s egyúttal meghívja a falvak közönségét a szüreti bálba

A gyermekeknek ajánlott szüreti tevékenységek

A legkisebb óvodások énekeket, népdalokat, mondókákat, kiszámolókat hallgatnak a szüretről, a gyümölcsökről. Leszemezik a szőlőfürtöt és ismerkednek a szőlő feldolgozási módjaival, mustot készítenek és megkóstolják azt. Szürethez kapcsolódó népi gyermekjátékokat, körjátékokat játszanak a nagyobbacska óvodásokkal.

A nagyobb óvodások részt vesznek a szüreti eszközök előkészítésében, majd szüretelnek. Az őszi gyümölcsöket gyűjtik, válogatják, csoportosítják, ismerkednek jellemző tulajdonságaikkal. Együtt játszanak a kisebb óvodásokkal a jeles naphoz kapcsolódó népi játékokat, körjátékokat,

egyszerűbb táncos mozdulatokat végeznek népzenere.

A legnagyobb, nagycsoportos óvodások segítenek feldíszíteni a kaput gyümölcsökkel. Szüreti munkálatokat végeznek, szemezik, préselik a szőlőt. Megismerik a szüreteléshez szükséges eszközöket. Verset, mondókát, dalos játékot, népdalokat, énekeket tanulnak a szőlőről, a szüretről. A termésekből egyszerű hangszereket készítenek, melyeket meg is szólaltatnak.

A tél jeles napjai

Advent:

Ideje Szent András napjától négy karácsony előtti vasárnapot foglal magába.

Az Advent a latin adventus szóból származik, melynek jelentése: megérkezés. Ez az időszak a Jézus születésére való felkészülés, a karácsonyvárás ideje. A 19. századi Németországból jött divatba az adventi koszorú készítése, melyen kezdetben 24 gyertya volt, amelyek száma végül négyre csökkent.

December 4-én Borbála ágat hajtatunk, majd 6-án megünnepeljük a Mikulás eljövetelét. 13-án Lucázunk illetve kotyolnak a fiúk, elvetjük a Luca-búzákat és Luca kalendáriumot készítünk. A karácsony előtti napokban felelevenítjük a Bölcsőcske somogyi népszokást is. Ismerkedünk egymás családi szokásaival, a hagyományos karácsonyi ételekkel és a régi idők karácsonyi asztalterítési szokásait is felelevenítjük melyeknek régen nagy jelentőséget tulajdonítottak.

A gyermekeknek ajánlott karácsonyi ünnepkör tevékenységei

A legkisebb óvodások megismerkednek az advent jelképeivel, egyszerűbb adventi koszorút készítenek. A családi karácsonyra a legkisebbek is részt vesznek a mézeskalács készítésben és saját maguk díszítik a kalácsokat. Rövid mondókát, éneket vagy verset mondogatnak a Mikulást és a karácsonyt várva. Egyszerű ajándékot készítenek családjuk számára. Elvetik a száz szem Luca-búzákat és részt vesznek a gondozásában. Megfigyelik az időjárást és berajzolják a Luca-kalendáriumba. Megismerkednek a karácsonyi népszokásokkal.

A nagyobb óvodások segítenek az adventi koszorú elkészítésében illetve saját maguk is készítenek otthonra. Borbála ágat hajtatnak, Luca-búzákat vetnek, Luca kalendáriumot készítenek, gyertyát mártanak, segítenek a csoport karácsonyi díszítésében és ajándékot készítenek családjuk számára. Mézeskalácsot szaglatnak és díszítenek. Mikulásra és karácsonyra ünnepi köszöntő verset, mondókát, éneket tanulnak, hogy otthon elő tudják adni családjuknak. Megfigyelik az időjárást és berajzolják a Luca-kalendáriumba. Megismerkednek a karácsonyi népszokásokkal és részt vesznek a népszokások felelevenítésében.

A legnagyobb, nagycsoportos segítenek az adventi koszorú elkészítésében illetve saját maguk is készítenek otthonra. Borbála ágat hajtatnak, Luca-búzákat betnek, Luca kalendáriumot készítenek, gyertyát mártanak, segítenek a csoport karácsonyi díszítésében és ajándékot készítenek családjuk számára. Részt vesznek a mézeskalács tészta készítésében, szaglatják, formázzák majd díszítik azokat. Mikulásra és karácsonyra ünnepi köszöntő verset, mondókát, éneket tanulnak, hogy otthon elő tudják adni családjuknak. Megfigyelik az időjárást és berajzolják a Luca-kalendáriumba. Megismerkednek a karácsonyi népszokásokkal és részt vesznek a népszokások felelevenítésében. Kotyolnak a kisebb társaik örömeire és tevékenyen részt vesznek a Karácsonyváró ünnepségünk lebonyolításában. Megismerkednek a Betlehemezés dramatikus játékaival az iskolások előadásában.

Farsang:

A farsang (nagyfarsang) ideje vízkeresztől hamvazószerdáig tart a keresztény kalendáriumok szerint. A Húsét időpontja változó, ezért egyik évben hosszabb, másik évben rövidebb a farsang ideje. Húsvétól visszafelé számítva a hetedik vasárnapot tekintjük a farsang végének. A farsang farában vagyis a húshagyó keddel záródó 3 napban szokták tartani a legnagyobb mulatozásokat. Somogyban is eme utolsó 3 naphoz kötődnek a farsangi bálók, a pinceszerek és legutolsó napon a zajos, maszkás felvonulások és a vénlányokat kicsúfoló tuskóhúzások. Somogyban is megtartották régen is és most is a farsangvasárnapot megelőző kövér csütörtököt vagy torkos csütörtököt, hogy a 40 napos böjt előtt még jóllakhassanak az emberek. Farsang volt a lakodalmak ideje is, hiszen az év más részében erre már kevés lehetőség volt. Somogyban is hagyománya van az adománygyűjtő farsangi köszöntésnek, melyben leggyakrabban fiúk szerepeltek. A farsang jellemző étele a fánk, melynek többféle változatát is elkészítik farsang idején: kelesztett fánkot, forgácsfánkot és rózsafánkot sütnék az asszonyok.

A gyermekeknek ajánlott farsangi tevékenységek

A legkisebb óvodások papírálarcot készítenek és díszítenek egyszerű technikával, farsangi mondókát tanulnak és megfigyelik a nagyobb óvodások tevékenységeit, majd részt vesznek a farsangi mulatságban, utánozzák a nagyobb gyermekek és felnőttek táncos mozdulatait.

A nagyobb gyermekek farsangi álarcot készítenek, díszítenek és jelmezbe öltöznek a szüleik segítségével kérve, részt vesznek a farsangi játékokban, egyszerű farsangi éneket vagy mondókát tanulnak a farsang köszöntésére. Tréfás mesét, éneket, verseket hallgatnak. Képeket gyűjtenek a farsangról, a farsangi szokásokról és részt vesznek a csoport díszítésében.

A legnagyobb, nagycsoportos óvodások farsangi éneket, bálba hívogató mondókát, köszöntőt tanulnak. Elkészítik álarcukat és a csoportszoba feldíszítésében, átrendezésében is tevékenyen részt vesznek. Táncba, multságba hívják a kisebbeket. Részt vesznek a táncházában, az ügyességi játékokban a szüleikkel együtt.

A tavasz jeles napjai:

Húsvét:

A kereszténység egyik legnagyobb ünnepe, e napon ünnepeljük Krisztus feltámadását. Húsvétkor ér véget a 40 napig tartó böjt, a nagyböjt a hústól való tartózkodás, innen származik az ünnep magyar elnevezése is. Húsvét az egyházi év mozgó ünnepeinek is középpontja. A húsvéti szertartásokhoz tartozott az *étel*, a húsvéti bárány *megszentelése*, *ma már a kenyeret, a tojást és a sonkát is megszentelik*. A szentelmények maradékát mágikus dologra használták fel régen, kiakasztották a szentelt sonka csontját a gyümölcsfára, hogy az bőven teremjen. A húsvéti ételek morzsáját is megőrizték és azt a gabonaföldre kereszt alakban elszórva a kártékony verebek ellen használták. Húsvét hétfőhöz kapcsolódó szokás a húsvéti locsolás, amikor a fiúk a locsolásért cserébe hímestojást kapnak a lányoktól. Húsvét hétfőjén és fehérvasárnap, – húsvét vasárnapját követő vasárnap volt szokásban a komatál küldés. Somogyban komaválasztás néven a legismertebb népszokások közé tartozik. A komatálon bor, hímestojás és percc van fehér kendővel letakarva. A húsvéti határkerülés szokása Somogyban már csak néhány helyen él, ennek is mágikus jelentést tulajdonítottak. A legjelentősebb húsvéti szokás a mi vidékünkön a húsvéti játszó volt, amikor húsvét délután a falu fiatalsága összegyűlt

egy füves területen és sötétedésig vidáman játszottak és karikázókat táncoltak. A hímes tojás többféle képpen készülhet karcolással, viaszolással vagy berzseléssel is. A gyermekek húsvéti megajándékozása (nyuszi által hozott édesség, tojás) újabb eredetű városi szokás.

A gyermekeknek ajánlott húsvéti tevékenységek

A **legkisebb gyermekek** megismerkednek a húsvét jelképeivel, a locsolkodáshoz mondókat tanulnak, az óvodapedagógus segítségével tojást festenek. Megismerkednek a locsolkodás szokásaival, és részt vesznek a tojás-játékokban. Szeretettel fogadják a kiszézőket, komálókat. Részt vesznek a kiszebáb készítésben majd az óvoda kertben a kiszézésen. Sétálnak az óvoda közelében.

A **legnagyobb óvodások** nagyobb sétát tesznek a településünkön, hogy megcsodálhassák annak természeti szépségeit. Részt vesznek a kiszézésben. A csoportunkat tavaszi virágokkal, húsvéti képekkel díszítik fel. Az ablakokat húsvéti motívumokkal ékesítik. Többféle technikával hímes tojást készítenek. A kisebb gyermekeknek kiszéznek, elkészítik és bemutatják a kiszebábjukat. A locsolkodáshoz, komáláshoz, komatál-küldéshez verset, körjátékot tanulnak és a régi szokás felelevenítésében is részt vesznek. A fiúk meglocsolják a lányokat és az óvoda dolgozóit, a lányok pedig saját készítésű hímes tojással (viaszolás, berzselés) ajándékozzák meg a fiúkat.

Május elseje:

A májusi-pünkösdi ünnepkör ünnepe, évnegyedkezdő nap. Ünnepi szokásai keveredtek a pünkösdi szokásokkal, századunkra azonban a két, szinte azonos tartalmú és régi európai hagyományokra visszatekintő tavaszünnep közül május elseje tartósan magához kötötte a májusfaállítás szokását és a majálist. A májusfa állítása és május végi kitáncolása a régi faluközösség számára ünnep volt így nem csak az eladó lányoknak állítottak májusfát, hanem a közintézményeknek is. A májusfa ünnepélyes kitáncolására általában pünkösdkor vagy május utolsó vasárnapján került sor.

A gyermekeknek ajánlott Május elseji tevékenység

A legnagyobb óvodások segítenek elkészíteni a májusfa díszait és a felnőttek segítségével a fiúk felteszik a májusfára azokat. Majd közösen minden óvodás körbe táncolja a májusfát a tavaszi körjátékok közös éneklésével. A fiúk számára erőpróba versenyt, pl. kötélhúzást és fára mászást rendezünk.

Pünkösdi:

A húsvétot követő 50. napon a keresztény egyház Jézus mennybemenetele után a Szentlélek leszállt az apostolokra. Több népszokás is kapcsolódik ehhez a naphoz: pünkösdi királyné – járás, zöldágjárás, pünkösdikirály választás. A kislányok pünkösödölése, a királyné fölemelése a hiedelem szerint a kendermetszés eredményességét szolgálta, akik nem engedtek pünkösödölni, azoknak nem nőtt meg a kenderük. A pünkösdi királyt a fiúk maguk közül versennyel választották ki és egy napig tartott a pünkösdi királysága.

A gyermekeknek ajánlott pünkösdi tevékenységek

A kisebb óvodások megfigyelik a nagyobbak készülődését. Pünkösdi mondókákat, óvodás énekeket, népdalokat hallgatnak és a pünkösödölés szokásait bemutató képeket, alkotásokat nézegetnek. Részt vesznek a tréfás ügyességi próbákban, a nagyok vetélkedőiben.

A legnagyobb óvodások az óvodapedagógusok közreműködésével készülnek a pünkösödölésre, hogy csoportról csoportra járva bemutathassák a pünkösdi népszokásokat. A pünkösdi király-királyné választásába a felnőttek is bekapcsolódnak. Koszorút fonunk a királynénak. A

versenyjátékokat, ügyességi játékokat közösen szervezzük meg. Népzénére egyszerű táncos lépéseket próbálnak és felfedezik az esztétikus térformák szépségét a táncchízi programon.

<i>A néphagyományok tartalma az egyes tevékenységekben</i>	
Vers, mese, dramatikus játékok	Ölbeli játékok, mondókák, népmesék, szólások közmondások, rigmusok, névcsúfolók, találós kérdések
Ének-zene, énekes játékok, gyermektánc, zenehallgatás	Mondókák, énekes gyermekjátékok, gyermektáncok népdalok, hangszeres népzene
Rajzolás, mintázás, festés, kézimunka	Tárgykészítő népi játékok, sodrások, fonások, szövések, gyöngyfűzés, agyagozás, mézeskalács-sütés, nemezelés
Mozgás, mozgásos játékok	Ügyességi és sportjátékok
Környezet megismertetése	Időjósítások gyűjtése a jeles napokhoz (Az óvodapedagógusok e tevékenység keretén belül egy, két-és négyhetes projektekből dolgozzák ki az összes jeles napot, hogy az ünnepre felkészülhessenek.)

Művészeti jeles napok Évszaki ovigalériák

Óvodánk rendelkezik olyan kiállító térrel, ahol meg tudjuk tartani az évszaki óvodai kiállításokat. Elsősorban helyi vagy környékbeli alkotó művészeket vagy kézműveseket kérünk fel alkotásaik bemutatására. Az alkotások kiválogatásánál fontos szempont, hogy az évszakok jeles napjaihoz, azok jellegzetes jegyeihez vagy a jeles napok tartalmához kapcsolódjanak. Az alkotó a felelős óvodapedagógussal együtt készíti el a kiállítást és a megnyitón lehetőség szerint maga az alkotó mutatja be munkáit, hogy a gyermekek megismerhessék őt is és az alkotásaiban is gyönyörködhesse. A galéria megnyitót a művészetek eszközeivel: zenével, tánccal, énekkel, versekkel gazdagítjuk. A kiállító művészeknek, kézműveseknek, alkotóknak lehetőséget biztosítunk arra, hogy a nagybacska gyermekeknek bemutassák, hogyan készülnek alkotásaik. Az ovigaléria programjai 15-20-30 percesek, melyek a gyermekek életkorához igazodnak. A kiállított tárgyak negyed évig tekinthetők meg, mindennap. A nagycsoportos óvodások feladata, hogy átkísérjék a kisebb társaikat a várakozási időben, hogy

ők is megcsodálhassák a kiállítás darabjait.

Évszaki ovikoncertek

Az évszaki ovikoncertek anyagát a jeles napok és az évszakok jellegzetes tartalmához igazodva válogatjuk össze. A meghívott előadóink is a jeles napokhoz kapcsolódó zenei anyaggal készülnek óvodás gyermekeink számára. Az egész nevelési évre előre megtervezzük a koncertek anyagát, hogy azok minél változatosabb hangszerkínálatot is felvonultassanak a koncertek során ezzel is bővítve, színesítve a gyermekek ismereteit. A fellépőink között a helyi zeneiskola növendékei, tanárai, a környékbeli néptáncosok és hagyományőrző egyesületek szerepelnek.

Hagyományos ünnepeink és rendezvényeink

Március 15.

Óvodánkban nagy tisztelet övezi nemzeti ünnepünket, melynek megünneplését két hetes projektben valósítjuk meg. A gyermekek élmény- és tapasztalatszerző séták alkalmával felkeresik a település emlékhelyeit és ünnepi megemlékezésen vesznek részt az óvodapedagógusokkal. Az ünnepre az ünnep jelképeit készítik el, mialatt az ünnephez kapcsolódó verseket, zenei alkotásokat, népdalokat hallgatnak. Képeket, könyveket egyéb az ünnephez kapcsolódó tárgyakat gyűjtünk. Ezek segítségével a gyermekek megismerkednek Kossuth Lajos, Petőfi Sándor és Széchenyi István nevével. Óvodásaink mondókákkal, versekkel, énekekkel készülnek nemzeti ünnepünk méltó megemlékezésére.

Anyák napja

Felkészítjük óvodás gyermekeinket arra, hogy május első vasárnapján fel tudják köszönteni édesanyjukat, nagymamáikat a tavaszi ünnepen. Az óvodában titkos ajándékot készítünk, amelyet az édesapjuk segítségével visznek haza. A kisebbek mondókát, a nagyobb gyermekek verset és énekeket

tanulnak melyet leírva oda adunk az apukáknak is, hogy tudjanak segíteni szükség esetén ha, megakadna a gyermek a köszöntésben.

Évzáró (Óvodai Köszöntő jeles nap)

Az örömről és boldogságról szóló vidám napunkra minden csoport egy rövid 3-5 perces közös játékkal készül. Ez lehet zenés mozgás, játékos mondóka, gyermektánc, körjáték, egy népi játék vagy akár egy rövid mesefeldolgozás is, melyben a csoport minden tagja részt vesz. Ez után veszi kezdetét az iskolába készülő gyermekek búcsúztatása.

Gyermeknap

Ez a nap is az örömről, vidámságról, a boldogságról és a jókedvről szól. Ügyességi játékokkal, mókás vetélkedőkkel és végül finom falatokkal kedveskedünk a gyermekeknek ezen a napon. Az óvoda ünnepeinek megszervezésénél mindig figyelünk arra, hogy ezek a napok mértéktartóak és jól szervezettek legyenek.

Egyéb rendezvények

Több más rendezvényt is tartunk óvodánkban, melyek közül kiemelkednek a környezeti neveléshez kapcsolódó világnapok (Víz, Föld, Állatok, Madarak és Fák napja). Ezekkel a rendezvényekkel is a környezet felfedezését, a vizsgálódásokat, kísérletezéseket, kutatásokat, a környezeti problémák megoldásait, a gyermekek intellektuális érzelmeinek gazdagodását próbáljuk meg elősegíteni.

A program tevékenységei

Játék, játékba integrált tanulás

A gyermekek legfontosabb, elsődleges tevékenységének a játékot tekintjük, hangsúlyozva a játék szabadságát, önkéntességét, a gyermek önálló kezdeményezéseit, kreativitását, aktivitását.

A játéknak és az ismeretszerzésnek a gyermek tevékenységi vágya, természetes kíváncsisága, az önállóságra törekvés szándéka az alapja.

A gyermekek a játékban integrált tanulás során szerzett tapasztalataik és élmények alapján jutnak ismeretekhez, - egyéni, mikrocsoportos, egész csoportot tevékenykedtető formában.

A tevékenység célja:

A gyermekek szabad képzettársításának elősegítése, intellektuális, szociális, mozgásos, illetve cselekvéses, tapasztalatokhoz juttatása a belülről indított és vezérelt játéktevékenység által.

Minél sokrétűbb tájékozódó tevékenységgé váljon a játék és a játékba integrált tanulás.

Valamint a gyermekek kompetenciáinak fejlesztése, attitűdök erősítése és képességeik fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A játékhoz szükséges feltételek biztosítása.
- A 3-6-7- éves korban megjelenő játékfajták, azok tartalmának, minőségének gazdagítása a gyermekek egyéni sajátosságainak figyelembevételével.
- A gyermekek beszédkésztségének, kommunikációjának fejlesztése a játékszituációkban, beszélő környezet megteremtése
- Az óvodapedagógus játéksegítő, játékirányító modellértékű módszerének alkalmazása.
- A dajka felelős bevonása a játékos tevékenységekbe.

A játékhoz szükséges feltételek biztosítása

/alkotó légkör, hely, idő, eszközök, tapasztalatszerzés- élmények/

Biztonságot nyújtó, alkotó, nyugodt légkört teremtünk, ahol a gyermekek szabadon dönthetnek arról, hogy kivel játszanak, milyen játékot választanak, milyen témát dolgozzanak fel, milyen eszközigénnyel, melyik helyen és mennyi ideig. Az óvodapedagógus az alkotó légkört időnként tovább fokozza a kellő időben nyújtott segítséggel, megerősítéssel, ötlettel. Az oldott légkör megteremtéséhez alkalmazzuk a humoros kifejezéseket, a spontán megjelenő helyzet, illetve jellemkomikumot. A szabad játékban meg tanulnak önfeledten játszani, önállóan vagy társaikkal együtt.

A gyermekek játszóhelyeit annak figyelembevételével alakítjuk ki, hogy a különböző játéktevékenységeket egymás zavarása nélkül, elmélyülten játszassák. A csoportszobákban többféle állandó és variálható kuckót létesítettünk.

Így a mesesarokban lehetőségük van a szabad dramatikus játékra, bábozásra. Az átváltozáshoz szükséges kellékeket kincses ládában tároljuk.

Az ének- sarokban szabadon énekelhetnek, zenélhetnek a gyerekek, itt megtalálják az ehhez szükséges hangszereket.

A rajzolás, mintázás, festés, kézimunkázásnak állandó helyet biztosítunk, az ehhez a tevékenységhez tartozó kellékek, anyagok, eszközök végig a gyermekek rendelkezésére állnak a játékidőben.

A tapasztalatszerzések során gyűjtött tárgyak, termékek, növények az élősarokban kapnak helyet.

Az asztalok, szőnyegek úgy helyezkednek el, hogy tartalmas építő-, konstruáló- és szerepjátékra nyújtanak lehetőséget.

A gyermekek játéktere lényegesen megnövekszik az udvaron, ezért ösztönözzük őket, arra, hogy ott minél több nagymozgásos tevékenységet folytassanak. Az udvari szerepjátékok kialakulását / mozgásos népi játékok, színpadi játékok, és barkácsoló tevékenységek / különböző eszközökkel és személyes jelenlétünkkel segítjük.

A szabad játékhoz szükséges időt a folyamatos napirend és a játékba integrált tanulás jól segíti,

így több órát végig játszanak a gyermekek a játékok elrakása nélkül.

Biztosítjuk a több napon keresztül tartó játék lehetőségét – a létrehozott kisebb alkotások felkerülnek a polcra, illetve megmaradnak a nagyobb építmények a szőnyegen - ezzel olyan értékes tulajdonságokat fejlesztünk, mint az állhatatosság, kitartás képessége, illetve más munkájának megbecsülése, megóvása. Kreativitást kibontakoztató játékeszközök meglétét tartjuk szükségesnek a csoportokban, ezek cselekvésre ösztönzik gyermekeinket, gazdagítják elképzeléseiket.

Olyan játékokat biztosítunk, amelyek ízlésesek, praktikusak, jó minőségűek, teret adnak a gyermeki fantázia fejlődésének.

A hagyományos szerepjátékhoz jellemző tulajdonsággal ellátott tárgyakat és félkész, azonosulást segítő kellékeket /ruhadarabok, leplek, kendők/ biztosítunk.

A kicsik gyakorlójátékában olyan eszközöket használunk, melyek praktikusan fejlesztik a gyermek pszichikus funkcióit. Minden csoportban találhatóak faépítők, műanyag építőelemek, amelyek alkotó építőjátékra ösztönzik óvodásainkat.

Képességeik kibontakozását, fejlesztését segítjük még értelem- és képességfejlesztő játékokkal is, valamint gazdag könyvkínálattal rendelkezik minden csoportunk.

Arra törekszünk, hogy mindenki megtalálja a számára vonzó játékeszközt, kerüljük azonban a túl sok játék jelenlétét a polcon. Időszakonként a gyermek érdeklődésének megfelelően cseréljük a játékeszköz kínálatot.

A játék tartalmának gazdagítása érdekében sokszínű élmény és tapasztalatszerző tevékenységet szervezünk, erre lehetőséget ad a rugalmas napi-és heti rendünk.

Az élményszerző sétákon, kirándulásokon illetve a családokban szerzett ismereteikhez érzelmileg kötődnek, megmozgatja képzeletüket, gondolkodásukat. A tapasztalatok, újraélése gazdagítja szerepjátékukat.

A 3-6-7 éves korban megjelenő játékfajták, s azok tartalmának, minőségének gazdagítása a gyermek egyéni sajátosságainak figyelembevételével

A gyakorlójáték során lehetőséget adunk a manipulálásra, a játékeszközök rakosgatására, rendezgetésére, a földön, asztalon, az udvaron. Így módjuk van az eszközök, tárgyak különböző tulajdonságainak megismerésére, az „AHA” élmény megélésére. Az örömezés a többszöri a ritmikus ismétlődésre motivál, eközben jól fejlődik a gyermekek szem-kéz koordinációja, összerendezetté válik mozgásuk.

Verbális gyakorló játék - a hangok ismételtetése, és a halandzs - pozitív érzelmeket váltanak ki, ami elősegíti a beszédképességük fejlesztését.

Az udvaron a homok, a víz, a kavics és különböző tárgyak lehetőséget adnak a gyermeknek, hogy saját szabálya szerint rakosgassa.

Már a legkisebbeknél is megjelenik a szerepjáték. Megteremtjük azokat a lehetőségeket, amelyekben kijátszhatják pozitív és negatív élményeiket.

A szituációtól függően bekapcsolódunk és segítjük a „mintha” helyzetek alakulását, indirekt módon segíti az óvodapedagógus a gyermekek szerepvállalását.

A különböző élethelyzetek újrajátszásához számos kellékre, eszközre van szükség, ezeket esztétikus kosarakban, tárolókban helyezzük el, - így könnyen szállíthatókká válnak, szabadon kreált térben játszhatnak az adott szituációnak megfelelően.

A kéthetes mesefeldolgozással olyan többször ismétlődő meseélményt adunk gyermekeinknek,

amely igazi táptalaja az irodalmi alkotások eljátszásának, a dramatikus játéknak és a bábozásnak.

A mesék megjelenítésénél kezdetben modellt nyújt az óvodapedagógus résztvevőként, de arra ösztönözzük őket, hogy saját elgondolásuk alapján is játszanak.

Minél több kelléssel /hangszerek, ruhadarabok, karaktereket megjelenítő tárgyak stb. / fokozzuk az önkifejezést, fejlesztjük a beleélő képességet.

A bábozás csodájával először az óvodapedagógus játékán keresztül ismertetjük meg gyermekeinket, a modell értékű bábjáték megtanítja, hogyan tudják érzéseiket, érzelmeiket bábbal vagy akár egyetlen kendővel kifejezni.

Minden csoportnak kedvenc bábja van, amellyel játszhatnak, szeretgethetik, osztózik örömeikben, bánatukban.

Konstruktív játékokra a gyermeket az alkotás öröme ösztönzi, ez az érzés további felfedezésre sarkallja. Gazdag választékát biztosítjuk az építőjátékokkal, hogy minden gyermek megtalálja számára a legmegfelelőbbet, és ez által sikerélményhez juttassuk, felfedezze a tér-, forma-, színvilág gazdagságát.

Az óvodapedagógusok barkácsoló tevékenysége a gyermekek aktív bevonásával történik, sikerélményt, önbizalmat ad, hogy nehezebb vagy odafigyelést igénylő alkotó tevékenységben segédkezhettek.

A szabályjáték lényege, hogy a játék meghatározott szabályok szerint zajlik. Feladatunk az adott csoport fejlettségi szintjének megfelelő szabályjátékok megismertetése gyermekeinkkel.

A szabályok könnyen érthetőek, és teljesíthetőek számukra, így szívesen, önállóan kezdeményezhetik kedvük szerint. Arra törekszünk, hogy a szabályokhoz kötött játékok elégítsék ki mozgásigényüket, valamint fejlesszék értelmi és érzelmi képességeiket.

Játékba integrált tanulás

Nevelésünkben a játék és a tanulás nem választható el egymástól, szélesen értelmezzük a tanulást - a gyermekek tevékenységeik során szerzett benyomások, tapasztalatok, élmények alapján tanulnak, általuk fejlődnek.

Az óvodai közegben felerősödik a szociális és intellektuális tanulási képességek fejlődése, ennek elsődleges terepe a játék és a mindennapi óvodai élet.

Tudjuk – és nevelő-fejlesztő munkánk során végig szem előtt tartjuk -, hogy az óvodás gyermekek értelmi képességei: érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, képszerű szemléletes gondolkodás a játékon keresztül fejlődnek. Valamint a játékban alakíthatók, fejleszthetők, akarat tulajdonságaik: önállóság, feladattudat, a kezdeményező, az alkotó és a szervezőképesség.

Óvodánkban, a játékba integrált tanulás azt jelenti, hogy az óvodapedagógus által kezdeményezett és irányított tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, a játékból indulnak ki, úgy, hogy közben nincs játékelrakás.

Igényük szerint a gyermekek a tevékenység befejezése után visszatérhetnek eredeti játékukba, vagy újat kezdenek. Örömmel és teljesen önként, spontán tanulnak, ehhez társulnak olyan szervezett tanulási lehetőségek, mint az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, amely a gyermekek ismeretszerzését is magába foglalja.

Így az ismeretek bővítése alapvetően kötetlen érdeklődésre alapozva, főként mikrocsoportos formában, egyénenként differenciált fejlesztéssel valósul meg. Teret adnak az

óvodapedagógusok által kezdeményezett egyéni fejlesztésnek is.

Ebben az életkorban előnyt élvez az utánzós, minta-és modellkövetéses tanulási forma, ahol az óvodapedagógus gyakorolja a hatást a gyermekekre.

A szokástanulást és az alapvető ismeretek elsajátítását projektrendszerű tanulással valósítjuk meg, ennek eredménye jól követhető - a szülők számára is - a megerősített vizuális jelekkel / mosdózásról piktogramok, „én már erre is képes vagyok...”rajzos diagram /, ez a tanulási rendszer felerősíti, hatékonyá teszi az együttnevelést a családokkal.

A folyamatos és rugalmas napirend, kialakított szokás-és szabályrendszer adja a játékba integrált tanulás keretét.

A tanulás tervezése évszakprojektben történik, amelyet a szülők minden csoportban nyomon követhetnek – a folyosón illetve öltözőkben elhelyezett hirdetőtáblákon.

A gyermek beszédképességének fejlesztése, a beszélő környezet megteremtése

Az óvodapedagógusok beszéde modellértékű a gyermekeknek a szókapcsolatok, a kommunikáció, a nonverbális jelek, a beszéd határelemeinek megfigyelése tekintetében.

A játékban kialakult társkapcsolatok, párbeszédok fejlesztik a kommunikációt, színesítik a gyermekek szókincsét, beszédét – ezért, segítjük az ilyen kapcsolatok kialakulását, úgy, hogy mintaadással bekapcsolódunk a játékba.

A dramatikus játék, a mesélés, bábozás során sokszíniűen bánik az óvodapedagógus a hangszínnel és hangerővel – remek kifejezője ez az érzelmek és különböző jellemek ábrázolásának.

Közvetlen beszédfejlesztő lehetőséget kínálunk a különböző anyanyelvi játékokkal, ezek segítségével hatékonyan javítjuk az egyes beszédelemek fejletlenségét.

Az óvodapedagógus játéksegítő, játékirányító módszereinek alkalmazása, a dajka felelős bevonásával. Az óvodapedagógus játéksegítő metódusai szituációtól függőek.

Tiszteletben tartjuk a szabad, elmélyült játékot, ilyenkor hagyjuk a gyermeket önállóan cselekedni, az óvodapedagógus, a dajka ebben az esetben csak szemlélője, csendes követője a játéknak.

Óvodába lépés kezdetén, ill. később tartalmatlan játéktevékenység, unatkozó gyermek esetében játékot kezdeményezünk, az óvodapedagógus modellnyújtó játszótárs, támogatóvá, engedővé, elfogadóvá válik.

A kevésbé kreatív, ötletszegény játékban segítő szerepet vállalunk.

Ha a játék megreked, vagy eldurvul, illetve testi épségüket veszélyezteti, minden esetben közbelépünk. Helyzettől függően kérdésekkel, problémamegoldó, bátorító módszerekkel, pozitív megerősítéssel segítjük az újabb ötletek, a helyes viselkedés megtalálásában a gyermekeket.

Fontosnak tartjuk, hogy minden gyermek kapjon pozitív megerősítést, kerülve a sztereotípiákat /ügyes vagy.../.

Óvodapedagógusok és dajkák egyaránt alkalmazzuk a differenciált, árnyalt értékelést, a jutalmazás sokféle módszereit /simogatás, kedves gesztus, megerősítő pillantás, testközelség stb./. Kerüljük az öncélú büntetést a tanulási folyamatban, mert ez a gyermek motivációját tönkreteszi, lefékezi.

Az óvodapedagógus-gyermek, gyermek-dajka kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemzi. Törekszünk a módszertani kultúránk kiművelésére, módszertani doboz létrehozására, amelyben

játékgyűjteményt hozunk létre.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek képesek állhatatosan, több napon keresztül egyazon játéktémákban együttesen részt venni.
- Játékukban dominánsan jelentkezik a szerepjáték. Ehhez a gyermekek önállóan kialakítják a teret, és eszközöket biztosítanak.
- Az ismert meséket többször dramatizálják, és bábokkal is el tudják játszani.
- Bonyolult építményeket képesek létrehozni.
- Élvezik a szabályjátékokat, és képesek a normák betartására.
- Társas viselkedésükben megjelennek az óvoda által preferált viselkedési szabályok.
- Interakciójuk gazdag, kulturált és érthető.

Vers, mese, dramatikus játék

A tevékenység célja:

A gyermeki érzelmi – értelmi és erkölcsi fejlődésének segítése, pozitív személyiség jegyeinek megalapozása.

A mesék mágikusságával, a csodás meseélményekkel, a versek zeneiségével, rímeinek csengésével, valamint a mesék feldolgozásával a gyermekeknek igazi irodalmi művészi élményt biztosítani.

A mindennapi meséléssel a gyermekek lelki nyugalmának, lelki békéjének, belső képalkotási folyamatainak, világképük formálódásának alakítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása az életkor és az egyéni képességek figyelembevételével.
- A 3-6-7 éves korban kedvelt hagyományos formák biztosítása /mesélés, verselés, dramatikus játék, bábozás/.
- A gyermek, nyelvi képességeinek fejlesztése az irodalom eszközeivel – verssel, mesével, dramatikus játékkal.

A felhasznált irodalmi anyagok igényes összeállítása

Művészi értékű irodalmi alkotásokkal biztosítjuk az esztétikai élmény mélységét.

A kisebbek versanyagát népi mondókákból, rigmusokból és a legismertebb költőink ritmikus, zenei hatású, játékos verseiből állítjuk össze. Olyan meséket választunk, amelyek cselekménye egyszerű, érthető és ritmikus ismétlődések jellemzik. Később többfázisú állatmeséket, népmeséket, dramatikus népszokásokat, novellisztikus – realiztikus meséket is mesélünk, feldolgozunk, helyet kapnak a magyar klasszikusok és a magyar kortárs írók művei is.

Megismertettük a gyermekekkel a vidám humoros verseket, valamint a mai magyar költők ritmusélményt nyújtó verseit.

Az óvodáskor a mesehallgatás igazi ideje, ezért a gyermekek mesetárába beépítjük az állatmeséket, a cselekményes népmeséket, a novellisztikus – realiztikus meséket, a klasszikus tündérmeséket, a tréfás meséket és a műmeséket.

A nagyobbaknak szívesen mesélünk meseregényt, délutáni pihenés alatt napokon keresztül izgatottan várják a folytatást. Pihenés előtt a legnagyobbak – az óvodapedagógus kezdeményezésére – társaiknak bemutatják kedvenc meséjüket, ilyenkor otthon a szülők is

segítenek a feladat megoldásában.

A mesékhez közmondásokat társítunk, olyanokat alkalmazunk, amelyeket a környezet gyakran hangoztat.

A versanyagot különböző típusú népi mondókákkal, kiolvasókkal gazdagítjuk, az óvodapedagógusok időnként lírai műveket olvasnak a nagyobbaknak, így megismerik, megérik a költői képek érzelmet kifejező erejét.

Olyan verseket, meséket választunk ki, amelyek erősítik a környezet megszerettetését, az évszakok szépségét, a néphagyományőrzést.

A 3-6-7 éves korban kedvelt hagyományos formák biztosítása

Az óvodába kerülő 3-4 éves gyermekek első igazi versélménye a mondókákhoz, ölbeli játékokhoz tapadnak.

Népi mondókákhoz, versikékhez kapcsolódó mozdulatok, játékok nagy élvezetet jelentenek a gyermekeknek, mert a felnőtt ölében, testmelegében teljes biztonságérzetben hallgathatják.

Ez a többször átélt ölbeli játék fizikai kontaktus sokat jelent a gyermek és felnőtt érzelmi egymásra találásában. Lehetőséget teremtünk a vidám rigmusok korai megkedveltetésére. A gyermekekkel együtt sokszor ismételtetjük az állathívogatókat, altatókat, kiolvasókat.

Az egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan rászoktatjuk a gyermekeket a mese figyelmes végig hallgatására. Arra törekszünk, hogy a többszöri meghallgatás után legyenek élvezői a mese dramatikus feldolgozásának. Először az óvodapedagógusok, a nagyobb gyermekek majd a kicsik fokozatos bevonásával próbáljuk megjeleníteni az egyszerű meséket.

Rövid improvizált jelenetek bemutatásával megismertetjük a bábokat, az óvodapedagógusok párbeszédese, ötletes, jeleneteket mutatnak be.

A vers, mese, dramatikus játékok illusztrálásához csak olyan kelléket használunk, amelyek elősegítik a képzeleti képek előhívását, a meséhez való erős kötődés kialakítását.

A kicsiknél így folyamatosan alakul, fejlődik a mese, vers szeretete, igénylik, izgatottan várják az óvodapedagógus meséit.

Játékukban mind gyakrabban előfordul a néhány mondatos mesélés, a mondókák, versek ismételtetése. A könyvek megszerettetése érdekében leporellókat, színes képeskönyveket tartunk a polcon a mesesarokban, melyet szívesen lapozgatnak, otthoni kedvenc könyveiket szívesen mutatják egymásnak, saját szavaikkal mesélnek a képekről.

A kisebbeknél 10-12 mondókát, illetve rövid verset, 8-10 új mesét ismertetünk meg.

A nagyobb gyermekekben kialakult a mese és a vers szeretete. Már a meseceremóniákat várakozással teli izgalom hatja át, a mesék, a versekkel való ismerkedésnél megjelenik a belefeledkező áhítat és a figyelő ámulat.

Játékaikban gyakran alkalmazzák a kiolvasókat, a halandzsa szövegű rigmusokat, a mese dramatikus elemeit illetve teljes mesedramatizálást. Gyakran mesélnek, báboznak saját fantáziájuk szerint. Az ismert verseket mondogatják, hozzákötik adott szituációkhoz / pl.: diótörésnél, avargyűjtésnél, kirándulásnál/.

Az új verseket a gyermekek élményeihez, tapasztalataihoz, hangulatához kapcsolják az óvodapedagógusok, szívesen ismertetünk meg humoros tréfás műveket rímes találós kérdéseket és ezek gondolkodtató képeit, fordulatát igen élvezik a nagyobbak.

A verseket nem szavaltatjuk kórusban, kihasználjuk az egyéni versmondás fejlesztő lehetőségeit.

A mese mondanivalóját közmondásokkal erősítjük meg, ezeket alkalmazzuk a mindennapjaink

során, a szülőknek, pedig kitesszük az információs táblára, hogy ők is ismerkedhetnek azzal, milyen erkölcsi tulajdonságokkal fejlesztünk gyermekeinkben a meséken keresztül.

A mesékhez a vizuális élmény lehetőségét is kínálják az óvodapedagógusok, az így készült meseillusztrációk, mesealbumok teret adnak az ismétlésnek, az élmények felelevenítésnek, újbóli átélésnek.

A 4-5 évesekkel 4-5 mondókát, 5-6 rövid verset, 10-12 új mesét ismertetünk meg.

Az 5-6-7 évesek 6-8 új verset, 10-15 mesét hallanak az év folyamán.

Az óvodapedagógus a kéthetes mese feldolgozási formát alkalmazza, így minden nap megjelenik az adott mese. Az első héten változatos formában mondjuk a mesét - ez a befogadás hete, a második héten sokféleképpen játszunk el a gyermekekkel együtt – ez a feldolgozás hete.

Minden csoportnak megvan a saját meseceremóniája, amely megteremti a megfelelő hangulatot, keretet ad a meséléshez - az óvodapedagógus közvetett módon / pl.: gyertyagyújtással, zenei szignállal, mese- párnák előkészítésével / csalogatja a gyermekeket a mesesarokba.

Az óvodapedagógus éneke, vagy a gyertya elfújása, jelzi a tevékenység befejezését.

Az óvoda felnőtt közössége, az óvodai jeles napokon, ünnepi alkalmakkor, illetve alkalmanként évszakok lezárásakor a magyar népmese gyöngyszemeivel kedveskedik a gyermekeknek.

A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése a versekkel, mesékkel, dramatikus játékokkal

A nyelvi képességek fejlesztésének leghatásosabb eszköze a mese, a vers, a bábozás és a dramatikus játék. Ezeken keresztül a gyermekek elsajátítják a szavak helyes kiejtését, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. A népi mondókák segítségével a gyermekek észrevétlenül gyakorolják a helyes beszédlevegzést, a helyes artikulációt. A versek ismételtetése alkalmat teremt a beszédtempó, a ritmus, a hangsúly, a hangleadés gyakorlására. A gyermekek a népköltészeti alkotásokból sok új fogalmat ismerhetnek meg. A bábjátékban, dramatikus játékban a gyermekek kibontakoztathatják szabad önkifejezésüket. A dramatikus helyzetek lehetőséget adnak a társalgási kedv fokozására és az önálló versmondásra.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek szívesen ismételtetik a verseket, rigmusokat.
- Egyénenként vállalkoznak a mesék, versek és a mondókák elmondására.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak az óvoda kiscsoportosainak és a maguk szórakoztatására is.
- Megjegyeznek 10-14 gyermekmondókát, 6-8 verset és 15-20 mesét.
- Tudnak meséket, történeteket kitalálni, s azt mozgásban megjeleníteni.
- Aktívan, cselekvően részt venni a mesefeldolgozásban.
- Képes elfogadni önmagát és társait különböző szerepekben.
- Képesek folytatni a „mi mesénk” megkezdett gondolatmenetét.
- Képesek rajzban kifejezni a mesék jeleneteit.

5.3. Ének-zene, énekes játék, gyermektánc, zenehallgatás

A tevékenység célja:

A közös éneklés, közös énekes játék örömének megéreztetése a gyermekekkel, hogy azon keresztül formálódjon a zenei ízlésük és az esztétikai fogékonyságuk.

A gyermekeket minél több olyan zenei élményhez juttatni, amely megalapozhatja zenei anyanyelvüket és felkeltheti zenei érdeklődésüket.

A zenehallgatási lehetőségekkel – az élő előadás, az emberi hang és hangszeres játék, valamint az igényesen kiválasztott hangfelvételekkel fejleszteni a gyermekek művészi fogékonyságát.

A gyermekek zenei ízlésének, esztétikai fogékonyságának befolyásolása olyan zenei anyag összeválogatásával, amelyben nemzeti, nemzetiségi és etnikai hovatartozás fontos szerepet játszik.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása.
- A 3-6-7 éves korban megtervezhető hagyományos zenei tartalmak biztosítása valamint a zenei képességek kreatív, játékos módszerekkel történő fejlesztése.
- A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei képességfejlesztő játékokkal.

A felhasznált zenei anyagok igényes, életkornak és az adott csoport képességszintjének megfelelő válogatása

Zenei nevelésünk során megismertetjük a gyermekeket a mondókákkal, énekes játékokkal, komponált gyermekdalokkal.

A kisebbekkel a beszoktatás ideje alatt főleg ölbeli játékokat ismertetünk meg, melyeket a felnőttekkel játszanak, ilyenek az arc-, kéz-, új-, lovagoltató és höccögtető játékok.

A tapintatos kontaktussal összekapcsolt zenei élmény a szeretet kapcsolat, a biztonságérzet kialakításának egy láncszeme. Később zenei ismereteiket mondókákkal, játékos mozdulatokkal eljátszható, 4-5 hangból álló énekes játékokkal bővítjük.

Az alkalmi dalokat úgy választjuk meg, hogy azokhoz utánpótló mozdulatokat, játékokat lehessen kialakítani.

A nagyobb gyermekek zenei ismereteit kiolvasókkal bővítjük, amelyeket különböző játékhelyzetekben is tudnak alkalmazni. Ők képesek már nehezebb pentaton jellegű dúr hexachord hangkészletű énekes játékok éneklésére, ezek mozgásanyaga is összetettebb.

A nyolcad, negyed ritmusképeken túl, megismerkednek a szinkópával is. Zenehallgatásnál úgy válogatunk, hogy felkeltsük érdeklődésüket az értékes zene iránt.

Érzelmi hatású dalokat, népdalokat, énekelünk, megismertetjük őket más népek dalaival, magyar komponált műzenével, klasszikus és kortárs zenével.

A 3-6-7 éves korban tervezhető zenei képességek fejlesztése kreatív, játékos módszerekkel

A 3-4 éves gyermekekkel 6-8 mondókát, ölbeli játékot és 10-15 énekes játékot ismertetünk meg.

A rövid mondókák, dalok 2/4-es üteműek, melyekben negyed és páros nyolcad ritmusok találhatók. Játék közben megismerik a zenei alapfogalmakat – halk, hangos beszéd és ének közötti különbség – megfigyeltetjük a csendet, a környezet és egymás hangjait, a dallamjátszó

hangszerek hangszíneit.

Az egyenletes lüktetést különböző mozdulatokkal érzékeltetjük, az óvodapedagógus énekelgeti a gyermekek nevét, jelét, közös játékba csalogatja őket.

Felkeltjük a gyermekek érdeklődését a zenehallgatás iránt, segítjük, hogy az áhítatos zenebefogadás kialakulhasson bennük. Ebben a korban az óvodapedagógus énekes előadása nyújt minél több zenei élményt. A kicsik is az évszaki hangversenyek figyelmes élvezői, örömet nyújt számukra a hangszeres zene.

A 4-5 éves gyermekek 6-8 motívumból álló énekes játékot, műdalt énekelgetnek. A 4-5 új mondókát és 12-15 új gyermekdalt ismertetünk meg, melyek hangterjedelme továbbra is pentaton jellegű dúr hexacord. Ismételtetjük a korábban tanult dalokat is.

Ennek a korosztálynak nehezebb énekes játékokat válogatunk, így szerepcserés, párválasztó, sorgyarapító-fogyó játékok.

Törekszünk a minél többszöri éneklésre, közös játékra, valamint motiváljuk őket egyénenkénti éneklésre, az éneklési készségeik fejlesztésére, gátlások leküzdésére.

A zenei alapfogalmakat kiegészítjük a halkabb - hangosabb, mély - magas, gyors- lassú ellentét párokkal mind a beszédben, mind az énekhangban.

Megismerkednek az ének dallamvonalával, melyet szemléletesen a levegőben megpróbálunk felvázolni. Változatos szövegű kérdés –felelet játékokat élvezettel játszanak.

Minél több lehetőséget biztosít az óvodapedagógus a gazdagon felszerelt énekes sarokban a mikrocsoportban átélt zenei képességfejlesztő játékok újra játszásához.

Megismertetünk velük különböző népi ritmuseszközöket, saját készítésű ritmushangszereket /pl.: dió- csörgő, ritmus botok/.

A zenei élménykövetítés mindennapos tevékenység a csoportban, komplexen alkalmazzuk a többi tevékenységben is.

Az 5-6-7 éves gyermekekkel megismertetünk 4-7 új mondókát, 15 – 18 új énekes játékot, 3-4 alkalomhoz illő műdalt.

Az zenei anyagokhoz szimbólumokat társítunk, melyeket elhelyezünk, az énekes sarokban ezek emlékeztetnek a tanult dalokra, mondókákra segítik az élmények felidézését.

Olyan dalokat választ az óvodapedagógus melyben szünet, szinkópa, triola is megtalálható, általában a félhang nélküli ötfokúság a jellemző.

Szabálytartó képességük miatt, bonyolultabb játékok eljátszására is képesek ebben a korban így összetett, párcserés, kapus, hidas, sorgyarapító-fogyó játékokat játszanak.

Az óvodapedagógus mintája alapján utánzással tudnak követni egyszerűbb táncos lépéseket, képessé válnak egyszerűbb koreográfiák önálló alkotására.

Egyre több lehetőséget biztosítunk az egyéni éneklésre, ezzel a gyermekek tiszta éneklését segítjük elő. A hallásfejlesztést elősegítő fogalom párokat összekapcsoljuk a tempóváltoztatással, dallambújtatással, hangszín felismeréssel.

A ritmusfejlesztés eredményeként meg tudják különböztetni az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát. Az ügyesebbeknek lehetőséget adunk a metallofon illetve népi hangszerek megszólaltatására.

A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása

A zenei nevelés formája kötetlen és kötött jellegű.

A zenei képességfejlesztő játékokat kötetlen jelleggel mikrocsoportos formában tartjuk, így a gyermekek egyéni képességeit figyelembe véve tudjuk fejlesztő munkánkat végezni.

Ebben a térben körbe veszik a gyermeket a zenei nevelés kellékei /hangszerek, fejdíszek, stb./.

Énekes játékokat kötött jelleggel, főleg az udvaron vagy rossz idő esetén a délelőtti levegőzés előtt, a csoportszobában tartjuk, így biztosítjuk a játék folyamatosságát.

A zenehallgatást a különböző tevékenységekhez kapcsoljuk, hogy élményeiken keresztül mélyebben kötődjenek a zenéhez. Az évszaki hangversenyeken élő előadásban hallgatnak a gyermekek hangszeres és énekes zeneműveket.

Óvodapedagógusok kamarakórusa, az óvodai jeles napokon, ünnepi alkalmakkor, illetve alkalmanként évszakok lezárásakor a nép- és műdal összeállításokkal kedveskedik a gyermekeknek.

A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése mondókákkal, gyermekdalokkal és zenei készségfejlesztő játékokkal

A gyermekek lassabban énekelnek, mint ahogyan beszélnek. A lelassított mondókák, énekek ismételtetése segíti a helyes artikulációt, a szavak szép, pontos kiejtését. A mondókák, énekek

szövegének hanglejtése, hangsúlya, ritmusa, hangerejének utánzása megéreztetni a nyelv kifejezőerejét, szépségét.

Az éneklési készség fejlesztését szolgáló hangutánzó szavak éneklése segíti a magán- és mássalhangzók pontos képzését, kiejtését. A sokféle énekes játék adjon alkalmat a szókincs bővítésére is.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén:

- A gyermekek élvezettel játszanak énekes játékokat.
- A gyermekek gátlások nélkül tudnak egyedül énekelni.
- Élvezettel tudnak zenét hallgatni.
- Megkülönböztetik az elemi zenei fogalmakat.
- Érzik az egyenletes lüktetést és a dalok ritmusát.
- Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni.
- Ismerik a motívum hosszát.
- Szeretnek dudorászni, énekelgetni játék közben.
- Tudják a gyermekjátékokat és ismerik azok szabályait.
- Tudják, ismerik az egyszerűbb táncos lépéseket, képesek egyszerűbb koreográfia alkotására.
- Képesek összekapcsolni az egyenletes lüktetést, a dalok ritmusát és a motívum hangsúlyát.
- Képesek elfogadni bármelyik társukat és képesek választani a különböző szerepekben.

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A tevékenység célja:

A gyermek élmény, fantázia, forma és szín képzetének gazdagítása, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, igényességük alakítása.

Az ovi-galéria programja adjon mindennapi lehetőséget a műalkotásokkal való találkozáshoz, amely művészeti élményben részesíti mind a gyermeket, mind a szülőket.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A gyermeki alkotó-alakító tevékenység feltételeinek megteremtése.
- A 3-6-7 éves korban tervezhető alkotó-alakító tevékenységek tartalmának, minőségének differenciált fejlesztése.
- A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása.
- A gyermekek beszédképességének fejlesztése a vizuális alkotó tevékenységekben.

A gyermeki alkotó – alakító tevékenység feltételeinek megteremtése

A tevékenység gyakorlásához megfelelő méretű és minőségű eszközöket biztosítunk, ezek kiválasztásához szem előtt tartjuk a praktikumot, célszerűséget, esztétikumot. Minden csoport kialakította a megfelelő helyet az alkotó- alakító tevékenységhez. A munkaasztalt úgy helyeztük el, hogy maximum hat gyermek kényelmesen elférjen, és a játszó gyermekek ne zavarják őket. Nyugodt légkörben, igényük szerint bekapcsolódhatnak, kiléphetnek, elegendő ideig tevékenykedhetnek.

Az alkotó eszközöknek állandó helye van, ahol minden gyermek elérheti, bármikor igénybe veheti. A mindennapi szabad játékban biztosítjuk a festékhez, rajzoláshoz, mintázáshoz, hajtogatáshoz, gyurmázáshoz és egyéb kézimunkázáshoz szükséges feltételeket. Megtanítjuk őket a különböző eszközök biztonságos és helyes használatára.

A festéshez a gyermekek ruhájának védelme érdekében festőpólót használunk. Ebben a térben található a Mini galéria, itt kitett alkotásaikat egy hétig csodálhatják.

A 3-6-7 éves korban tervezhető, alkotó – alakító tevékenység tartalmának, minőségének differenciált fejlesztése

Az óvodánkba kerülő kisebb gyermekeknek biztosítjuk, hogy játékosan ismerkedjenek meg az anyagokkal, eszközökkel és a különböző technikákkal.

A tevékenységet a képalakítás, a plasztikai munkák és az építés köré csoportosítjuk.

Együtt gyönyörködünk saját és mások alkotásában, lehetőséget adunk az élményeiknek, érdeklődésüknek megfelelő szabad témaválasztásra, mivel ebben az időszakban / a szándéktalan firka, és a szándékos forma – firka van jelen / nem tervezhető a témajavaslat.

A képalakításhoz különböző eszközöket, és megfelelő technikai lehetőségeket biztosít az óvodapedagógus – festékek, zsírkréták, aszfalt kréták, vastag színes ceruzák, ragasztók, színes papírok, ollók.

Segítjük a gyermekek képalakító képességét a szórt elrendezéstől, a képelemek, a részformák elemeinek egymáshoz rendelésével.

A plasztikai alakítás során ismerkednek az anyagok alakíthatóságával /gömbölyítés, hengerítés, lapítás /, ehhez gyurmát, lisztgyurmát és lehetőség szerint agyagot biztosítunk.

Az építkezés során a különböző tárgyak formáit, alakzatait ismerhetik meg, örülnek a létrehozott produktumnak, lehetőséget adunk ezek megőrzésére a polcon.

A 4-5 éves gyermekek szándékos képalakító tevékenységét élményeikhez kapcsolódó témákkal tovább bővítjük, ezeket / a meglévőkön kívül / újabb eszközök, technikák gazdagításával segítik az óvodapedagógusok, - különböző ceruzák, filctollak, különböző vastagságú ecsetek, fonalak, textíliák, termések.

Segítjük őket, hogy az emberábrázolást, a környezetről, a tárgyakról, cselekményekről szerzett ismereteiket saját elképzelésük alapján jelenítsék meg.

Plasztikai munkák során képessé válnak a formák tagolására, több formaalakító technika alkalmazására /pl.: hengerítés, gömbölyítés, lapítás, kicsípés/.

Játékukban önállóan eszközöket, kellékeket, valamint szüleiknek ajándéktárgyakat készítenek. Segítenek az eszközök előkészítésében, válogatásában, elrakásában. Építkezés során gazdagabb térformákat hoznak létre, igényük van az építés részletezésére, díszítésére.

Az 5-6- 7 éves gyermekek az eddig megismert technikákat, önállóan és kreatívan használják képalakító tevékenységükben, újabb és újabb saját technikai ötlettel gazdagítják munkájukat.

Témáikban megjelenítik saját élményeiket a meséről, a dalokról, az ünnepekről és a külvilág eseményeiről, a sétákról.

Több alkalommal készítünk közös kompozíciót, mivel együttműködési készségük fejlettsége már segíti őket ebben.

Az ünnepekhez kapcsolódóan ajándékokkal kedveskednek szüleiknek, kisebb társaiknak.

Új, különleges technikákat kínálnak a nagyoknak az óvodapedagógusok / pl.: lenyomatok, origami, üvegfestés / melyekhez szüleik segítségével anyagokat gyűjtenek.

Segítenek környezetük alakításában az évszakokhoz, ünnepekhez kötődő díszítésben, élvezik, hogy aktív részesei az óvoda szépítésének.

Plasztikai munkájukban megjelenik a több alakos kompozíció, nagyobb méretű elemekből építenek bűvőhelyeket, drámajátékokhoz díszleteket.

Örömmel készítik elő, rendezgetik, rakják el a munkához szükséges eszközöket.

Évszakonként ünnepélyes Óvoda Galéria avatót tartunk, ahol a gyermekek megismerik az alkotót, a kiállított alkotásokban gyönyörködhetnek, családtagjaiknak is szívesen megmutatják kiállításukat.

A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása

Az óvodapedagógus egy héten egyszer tudatosan irányított mikrocsoporthoz, kötetlen formájú tevékenységet szervez. Az általunk előkészített eszközök motiválják a gyermekeket az alkotó-alakító tevékenységre. Az egyéni segítségnyújtás érdekében egyszerre csak 5-6 gyermek vesz részt a tevékenységben. A gyermekeknek egy témán belül alternatív lehetőséget ajánlunk és legalább kétféle technikát. Az óvodapedagógus megteremti annak lehetőségét, hogy minden gyermek ilyen formában megalkothassa az ajánlott eszközfeltételekkel képi- plasztikai elképzelését.

Megjelenítik saját egyéniségüket fantázia és élményvilágukat, érzelmeiket, vágyaikat. A gyermekek beszédkésztségének fejlesztése a vizuális alkotó tevékenységekben

A rajzos felidézett élmények témát adnak az alkotáshoz, segítik a verbális emlékezet fejlesztését is. Közvetlen beszédfejlesztő, szókincs-bővítő lehetőséget kínálunk a különböző vizuális tevékenységek által, ezek segítségével hatékonyan javítjuk az egyértelmű kommunikációt az ábrázoló tevékenységekben.

A mini-galériában elhelyezett kompozíciók kapcsán a gyermekek gyönyörködhetnek a látványban, véleményt mondhatnak az alkotásokról, így fejlődnek a beszédben megjelenő magasabb rendű érzelmeik, megnyilvánulásaik.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Képzalkotásban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket.
- A gyermek alkotására jellemző a részletező formagazdagság, a színek variálása. Színhasználatukban érvényesítik kedvenc színeiket.

- Örülnek egyéni és közös kompozícióiknak.
- Alkotásaikat ízlésesen elhelyezik a mini-galériában.
- Plasztikai munkáik egyéniék, részletezőek
- Téralakításban, építésben közösen vesznek részt.
- Rácsodálkoznak a szép látványra, tudnak gyönyörködni benne.
- Megfogalmazzák értékítéletüket, beszélgetni tudnak az alkotásról.
- Önállóan és csoportosan is készítenek játékokat, ajándékokat, kellékeket.
- Vigyáznak az alkotásokhoz szükséges eszközökre, takarékosan bánnak azokkal.
- Különböző technikákat alkalmaznak, ötvöznek egy-egy alkotás elkészítésénél.

Mozgás, mozgásos játék

A tevékenység célja:

A gyermekek természetes, harmonikus mozgásának, testi képességeinek fejlesztése játékos formában. A gyermekek mozgásszükségleteinek kielégítése.

A gyermekek esztétikus, összerendezett mozdulatainak fejlesztése.

Cél továbbá a gyermekek tájékozódásának, alkalmazkodó képességének, valamint a személyiség akarati tényezőinek fejlesztése úgy, hogy megmaradjon a gyermekek szabad mozgáskedve.

Az óvodapedagógus feladatai:

- -6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok összeállítása
- Az irányított mozgásos tevékenység gazdagítása a művészetek eszközeivel.
- A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgás-szükségletének differenciált kielégítése érdekében
- A gyermek, nyelvi képességeinek fejlesztése, szókincsének bővítése a mozgásos tevékenységek által

3-6-7 éves korban tervezhető mozgásfejlesztő játékok összeállítása

A mozgás a gyermekek alapvető megnyilvánulási formája, jelentős szerepet tölt be fejlődésükben, az általános testi képességek fejlődése mellett jelentősen hat az értelmi és szociális képességek alakulására. A gyermekek nagymozgása / járás, futás, kúszás, mászás / jól fejleszthető az udvaron, ebben segítenek a tér és mozgásfejlesztő eszközök, fajátékok.

A szabad mozgás zavartalan gyakorlási lehetőséget ad az irányított mozgástevékenység alatt megismert mozgásformák többszöri ismételésére.

Az irányított mozgástevékenységet, és azok eszközeit mindenkor a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoportok összetételéhez méretezzük.

Fontosnak tartjuk, hogy intenzíven, lehetőleg várakozási idő nélkül megmozgassuk a gyermekeket, ezért megfelelő „mozgás pályát” alakítunk ki a szervezet mozgástevékenységeken.

Mindig szem előtt tartjuk a játékosságot, annak motiváló erejét, mellőzzük a direkt, utasításra történő feladatirányítást. A mindennapos gimnasztika helyett zenés-mozgásos percekkel illetve a kocogást alkalmazzuk.

Viszonylag nagy, változatos talajú udvarunk – a nagymozgásra ösztönző játékeszközök – a Bóbita csoport-, illetve tornaszoba, és a jó minőségű torna eszköztár sokszínű mozgásfejlesztő játékok tervezésére adnak lehetőséget.

A heti egyszeri a Bóbita csoportban illetve az udvaron, frontálisan szervezett mozgásos játékoknál, differenciált mozgás anyaggal - különböző időkerettel az irányított mozgásos

tevékenységnél, az óvodapedagógusok fejlesztő munkáját segíti Dr. Tótszőllősyné Varga Tünde: „Mozgásfejlesztés az óvodában” című könyve. Ezen kívül pályázati forrásból sikerült beszerezniünk a Magyar Mozgáskotta módszer fejlesztő eszközeit, melyet sokféle képpen tudunk használni a gyermekek örömteli mozgásfejlesztéséhez.

Az irányított, mozgásos tevékenység gazdagítása a művészetek eszközeivel

A tevékenység kezdetét zene jelzi, amelyre az óvodapedagógust utánozva járásgyakorlatokat folytatnak a gyermekek. A gimnasztikai gyakorlatoknál is hasznos kiegészítő lehet egy jól megválasztott zenei mű, miközben nyak-, kar-, törzs- és lábgyakorlatokat végeznek a gyermekek végig figyelve a mozgások esztétikus kivitelezésére és a ritmikusság fejlesztésére.

A 3-4 éves gyermekeknél az óvodapedagógus a nagymozgások fejlesztésére helyezi a hangsúlyt a szabad és az irányított mozgáson belül is. Folyamatosan alakítjuk ki a biztonságos együtt mozgáshoz szükséges alapvető szabályokat, az egymáshoz való alkalmazkodást.

Megismerkednek a futásgyakorlatokkal /pl.: futás irányváltással, feladattal, különböző futásformákkal/, szívesen játszanak ugrásgyakorlatokat /pl.: szökdeléseket, soroztugrásokat rövid nekifutásból fel- leugrásokat/.

Ismerkednek a dobás- és labdagyakorlatokkal/pl.: különböző hajítások, labda feldobás- elkapás, leütés- elkapás/.

A mozgásos játékokban teret ad az óvodapedagógus a támaszgyakorlatok /pl.: csúszások, kúszások, mászások/ és a talajtorna elemeinek gyakorlására /pl.. hossztengety körüli gurulás/.

Minél több egyensúlyozó játékot játszanak, vízszintes és / esetleg / rézsútos szereken, az óvodapedagógus bátorítja őket, ha kell tevékeny segítségadással is.

A különböző típusú mozgásokhoz a kézi-szerek nagy választékát kínáljuk /labda, babzsák, bot, kendő, szalag, karika/.

Az óvodapedagógus úgy állítja össze a mozgásfejlesztő játékokat, hogy ne legyenek se túl könnyűek, se túl nehezek – így a gyermekeket elvárható erőfejtésre készítjük.

Ebben a korban igen fontos a mintakövetés, ezért az óvodapedagógus megmutatja a helyes mintát, igényli a mozdulatok pontos, esztétikus gyakorlását.

Ennek a kornak a játékanyagát futó- és egyszerű fogójátékokból tervezzük.

A 4-5 éves gyermekek szabad mozgásában még mindig a nagymozgások fejlesztésére tesszük a hangsúlyt. A futásgyakorlatokat akadályokkal, tárgyhordozással, tempóváltoztatással nehezítjük. Az ugrásgyakorlatokat bővítjük az egy lábon szökdeléssel, magas és távugrással, játékos távolugró versenyekkel, ugró iskolákkal.

A dobásgyakorlatnál az óvodapedagógus célba dobásokat is tervez, egyre gyakrabban és ügyesebben játszanak a gyermekek a labdával, biztosabbá válik a labdafogás, a labdavezetés gurítással.

A talajtorna elemeként az óvodapedagógus megismerteti a gyermekekkel a gurulóátfordulás, a kézenállás előgyakorlatát, kiemelt helyett biztosítunk az egyensúly fejlesztésének – szem-kéz, szem-láb koordináció differenciálódásának. Nehezítjük az egyensúlyozó játékokat keskenyebb és rézsútos szerekekkel / nincs már szükségünk tevékeny segítségadásra /.

A támaszgyakorlatoknál a csúszást, kúszást, mászást akadályokkal illetve szerek alkalmazásával tesszük nehezebbé fejlesztővé.

Szívesen játszanak már ebben a korban kiütőket „lopó” játékokat pl.: faroklopót, helykeresőket pl.: házatlan mókusz és még mindig kedveltek a futójátékok, és az egyszerűbb fogók.

Az 5-6-7 éves gyermekek mozgása összerendezett, harmonikus ritmusú, az ismert mozgáselemeket szívesen ismétlik játék közben is.

Hangsúlyt helyezünk ennél a korosztálynál a finommotorika fejlesztésére és a szabályjátékok gyakorlati alkalmazására. Fontosnak tartjuk, hogy kisebb testrészeikkel is végezzenek mozgásokat, figyeljenek a gyermekek mozgásuk harmóniájára, a mozdulatok szép kivitelezésére. Különböző kézi szerek alkalmazását biztosítjuk / különböző szalagok, botok, karikák, különböző nagyságú labdák, kendők stb./.

A futógyakorlatokat sorversennyel, váltóversennyel, versenyfutással, gyors irányváltásokkal és tempóváltással színesítjük.

Néhány lépésből végzik a gyermekek a magas – és távolugrást, valamint sorozatugrásokat hajtanak végre, különböző magasságú és távolságban elhelyezett tárgyakon át.

A dobásgyakorlatoknál az egy-és kétkezes, alsó és felső célba dobást is gyakoroltatják az óvodapedagógusok, ügyelve a pontos átadásra, célzásra.

A labdagyakorlatokat párokban és kisebb csoportokban is képesek, játszani, megtanulják a labdavezetést, a labdapattogtatást.

Színesítik a támaszgyakorlatokat a pók-, rák-, fókajárás, a talicskázás. Nehezítve is képesek gurulóátfordulást kivitelezni / pl.: hátra-és ikerbukfenc, tigrisugrás / és hossz tengely körüli gurulást /pl.: párosan, tárgygal a kézben illetve boka között/. A lépő láb magasba lendítésével lendülnek a kézenállásba.

Egyensúlyozó járásra képesek a tornapad merevítő gerendáján, magasba emelt létra fokán, felemelt páros pallón.

Az oldaliság megkülönböztetésénél alkalmazzuk a jobb-bal kifejezéseket játékos tevékenységeik során is.

Játékaikban igen kedvelik az összetettebb szabályokra épülőket – így versenyjátékokat, együttműködést igénylő játékokat / pl.: sor-és váltóversenyek, páros és kígyófogó, egyérintős kiütő, ovi-foci /.

Minden korosztálynál az óvodapedagógusok kiemelt figyelmet fordítanak a szabadban történő mozgásra. Az adott gyermekcsoport igénye szerint a csoportszobákban mozgásra készítő eszközök motiválják szabad játékra a gyermekeket / pl.: bordásfal, tornaszivacs, egyensúlyozó korong, trambulin, füles, labda, további Ayres terápiás eszközök /.

A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének differenciált kielégítése érdekében

Az óvodapedagógus a gyermekek szabad mozgását a délelőtti és a délutáni csoportszobai, udvari játék és séta során biztosítja.

A mindennapi kocogás az udvar erre kijelölt részén mindhárom korosztály edzését szolgálja. A futás mennyiségét a gyermekek szabadon határozzák meg, fontos, hogy igazi felfrissülést, aeromozgást, kardio-edzést nyújtson a gyermekeknek.

Hetente kétszer zenés-mozgásos percekkel gyakorolhatják a gyermekek a zenére, ritmusra történő mozgást. Az utánzáson alapuló mozgás anyagát esztétikus mozdulatokra és eszközökre /zászló, kendő, szalag/ építi fel az óvodapedagógus /pl.: kartartások, testhelyzetek, törzs- térd-és

lábmozgások, valamint különböző irányú járásgyakorlatok/.

A kisebbek próbálkoznak az utánzással, tőlük nem követeljük meg az egyöntetű ritmikus mozgást.

A gyermekek nyelvi képességeinek fejlesztése, szókincsének bővítése a mozgásos tevékenységek által.

A mozgás egy olyan speciális játékos tevékenység programunkban, ahol a szókincsbővítés és a nyelvi képességek fejlesztése többnyire szakszavak, speciális elnevezések könnyű, gyors felismerésére, használatára irányulnak.

Az óvodapedagógus törekszik, hogy pontosan, érthetően mondja el a csoportnak azt, hogy mit játszik, nincs várakozás, a gyermekek mozgásszükségletének kielégítése a célunk.

A fejlődés várható eredményei az óvodáskor végére

- A gyermekek szeretnek mozogni, kitartóak a mozgásos játékokban.
- Betartják a szabályokat a különböző versenyjátékokban.

- Ismerik az irányokat, tudnak a térben tájékozódni.
- Tudnak ütemtartással járni, gimnasztikai gyakorlatokat esztétikusan végezni.
- Szeretnek futni, képesek 50-100 métert kocogni.
- Tudnak helyben labdát vezetni.
- Célba dobnak egykezes felsődobással.
- Az ugrásokat talajéréskor fékezni tudják.
- Tudnak kooperatívan játszani, figyelnek egymásra.
- Segítenek a mozgáshoz használt eszközök előkészítésében és elpakolásában.

A környezet tevékeny megismertetése

A tevékenység célja:

Szűkebb és tágabb környezet felfedezése során a gyermekek pozitív érzelmi viszonyának kialakítása a természeti, emberi, tárgyi világ értékei iránt, ehhez a Balaton és a települést körbeölelő, festői szőlődombok nyújtanak megfelelő háttérrel. A gyermekek , megismertetése a szülőföldjükkel, a népi illetve helyi hagyományokkal, szokásokkal, a családi kultúra értékeivel, azok megszerettetése és védelmére való támogatás.

A környezet megszerettetése közben a gyermekek mennyiségi, alaki, nagyságbeli, tér és síkbeli szemléletének alakítása.

A gyermekek elemi ismerete alakuljon ki önmagukról és közvetlen környezetükről.

Tudjanak önállóan véleményt alkotni, döntést hozni kortárs kapcsolataikban és a környezet alakításában. Az óvodapedagógus feladatai:

- A 3-6-7 éves korú gyermekek számára érthető helyi környezeti értékek összeállítása a környezetük felfedeztetése és megszerettetése érdekében, miközben az élmény és tapasztalatszerzés során biztosítjuk a megvizsgálható, felfedezhető matematikai összefüggések felfedezését és feldolgozását.
- A tevékenység differenciált szervezeti formáinak megteremtése a projekt pedagógia elvei alapján, integrálva a művészeteket az intellektuális érzelmek gazdagítása érdekében.
- A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése és anyanyelvi képességeik

kibontakoztatása a közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során.

A 3-6-7 éves korú gyermekek számára érthető helyi környezeti értékek összeállítása a környezetük felfedeztetése és megszerettetése érdekében

Az óvodába lépő gyermekeket esztétikus, melegséget, biztonságot sugárzó környezet várja, ezzel is elősegítjük a beilleszkedést, az óvoda elfogadását, megszerettetését.

A 3-4 éves gyermekeket elsősorban a közvetlen környezetükkel ismertetjük meg - így az itt dolgozó felnőttekkel, óvodánkkal, annak belső helyiségeivel, udvarával, közvetlen környékével.

A környező utcákban tett rövid séták során megfigyeljük az évszakok szépségeit, növényeit, színeit, jelenségeit, időjárását, annak hatását öltözködésünkre. Sétákat teszünk a Balaton partra, a falut körül ölelő szőlődombokra.

Megismerkedünk a közelben lévő épületekkel, boltokkal, terekkel, intézményekkel /pl.: Posta, vasútállomás, gyógyszertár, Takarékszövetkezet, iskola, Kőjegyzőség/.

Gazdagítjuk a projektsarkot az élményszerző séták során gyűjtött termésekkel, kavicsokkal, levelekkel, tollakkal, stb.

Az évszakra jellemző képeket nézegetünk könyvekben, vágunk ki az újságokból. Minden csoport kiválasztotta a „mi fánkat”, amelyen az évszakok/ időjárás változásait követhetjük nyomon.

Az óvodapedagógusok törekszenek arra, hogy olyan családokhoz tudjunk ellátogatni, ahol állatokat, konyhakerti növényeket figyelhetünk meg, házkörüli munkánkban segédkezhetünk. Szívesen hoznak be a kicsik is családi fényképalbumot, amelyek alkalmat adnak a meghitt, közös beszélgetésekre.

A séták során gyakoroljuk a helyes gyalogsközlekedést, megfigyeljük az utcán közlekedő járműveket. Az udvaron a gyermekek az óvodapedagógus irányításával megfigyelik az apró bogarakat / katica, méhecske /, csigákat, madarakat, együtt megtanulják, hogyan gyönyörködjenek bennük anélkül, hogy kárt okoznának a kis élőlényeknek.

Képeskönyvekből, esetleg videofelvételről / max. 5-10 perces / megismerkednek a vadállatokkal. Matematikai tapasztalatokat szerzünk a környezetünkben található, látható különböző formákról, nagyságbeli, mennyiségbeli jellemzőkről.

A 4-5 évesek tapasztalat és élményszerző sétákon már nagyobb területtel ismerkednek. Törekszünk a megfigyelések, gyűjtőmunkák gazdagítására.

Korábbi tapasztalataik alapján észreveszik az évszak/időjárás változásait / pl.: levélhullás, eső, fagy, „mi fánk” változásai /. Tudnak úgy gyönyörködni a növényekben és állatokban, hogy óvják őket.

Az óvodapedagógus felhívja a gyermekek figyelmét az időjárás és az emberek tevékenység közötti összefüggésekre, ezekről tapasztalatokat szereznek – pl.: rügyeztetnek, magvakat csíráztatnak, hajtatnak, avart gyűjtenek, havat lapátolnak.

Továbbra is fontosnak tartjuk a családi fényképalbumok bemutatását, családokhoz a kirándulást.

A szülők segítségét kérjük, hogy megismerkedjünk különböző foglalkozásokkal, mesterségekkel / pl.: postás, orvos, fodrász, kereskedő, hivatalnok, eladó/.

A séták során megfigyeljük a járműközlekedés szabályait is, sok gyermek jár autóval óvodába, így közvetlen tapasztalataik vannak. Sétáink során megfigyelik a Balaton strandjait, a Nyugati-övcSATORNÁT, hogy a gyermekek tapasztalatokat, információkat gyűjtsenek a vízről.

A tapasztalás során átélt élmények megerősítsék a gyermekeket a Balaton, valamint a Kis Balaton Tájvédelmi Körzetét, s ezzel együtt a víz és a természeti környezet védelmének fontosságáról.

Az óvodapedagógusok autóbuszos kirándulást szerveznek tavasszal. Gyakran motiváljuk a gyermekeket számolgatásra, formák megfigyelésére, megnevezésére mennyiségi összefüggések észrevételére játéktevékenység és séták közben egyaránt.

Az 5-6-7 éves gyermekek ismerkednek az óvoda tágabb környezetével, falunkkal.

Tovább gazdagítjuk évszaki ismereteinket, észreveteti az óvodapedagógus a növények fejlődési feltételeit, környezet szennyeződéseit /víz, levegő, föld/.

A Balatoni strandokat számba veszik, falunéző sétájuk során, és felfedezik a „vízi világot”, kísérleteket folytatnak a vízzel; az élmények, tapasztalások során felfedezik: víz az élet fontos része, Kis-Balaton védett természeti környezetében olyan növény- és állatvilággal találkozhatnak, melyek egyedülálló élményt és tapasztalatokat kínálnak.

Gyalogtúrák során ismerkedünk a falut körül ölelő szőlődombokkal, a szőlősgazdák pincéivel, a szőlőműveléssel, szüreti munkákban, termény betakarítási munkákban élményeket, tapasztalatokat gyűjtenek.

Az óvodapedagógus és a dajkák segítségével részt vesznek a nagyok a madarak etetésében, a növények csíráztatásában, ültetésében, a viráglocsolásban.

Figyelemmel kísérjük az Állatok világnapját / október 4./, a Víz világnapját / március 20./, és a Föld napját / április 22./, Madarak és fák napja /május 10./

Újabb élőlények kerülnek érdeklődési körükbe, ezekről szívesen gyűjtenek információkat az óvodapedagógusok és szülők segítségével könyvekből, a televízióból.

Szívesen kísérleteznek, végeznek megfigyeléseket.

Gyakran kérnek a nagyok az óvodapedagógusoktól segítséget olyan ismeretek bővítésére, amelyekkel a tévé-nézés során, vagy nyaralás során találkoztak / pl.: érdeklődnek más országokról, a Földről, tengerről, természeti jelenségekről / - beszélgetésekkel, könyvek nézegetésével, gyűjtőmunkával elégítjük ki kíváncsiságukat.

Még több munkahellyel ismerkedünk meg a szülők bevonásával. Utazunk autóbuszon, esetleg vonaton, így a közlekedéssel kapcsolatos ismereteiket bővítjük – erről egyre több élménnyel is rendelkeznek.

Ellátogatunk középületekbe – múzeum, színház, könyvtár, kiállítás, iskola, vasútállomás.

A mikrocsoportos tapasztalatszerzés lehetővé teszi, hogy gazdag ismereteket szerezzenek a tárgyak, elemek, formáiról, nagyság és mennyiségbeli jellemzőiről. Játékaikban önállóan használják matematikai ismereteiket /pl.: valaminek a megszámlálása, osztzkodásnál, építkezésnél/, beszédükben is alkalmazzák a fogalmakat /pl.: kör, háromszög, henger, számfogalmak, mennyivel több/.

A tevékenység differenciált szervezeti formáinak megteremtése projekt pedagógia elvei alapján A gyermekek fejlesztése mindhárom korosztály esetében mikrocsoportosan történik, a közvetlen tapasztalat és élményhozó séták, udvari tevékenységek valamint a játék alkalmával – a projekt pedagógia elvei alapján.

A projekt módszerű tanulás nyitott, játékosan könnyed, hiszen az ötletek, a lehetséges, esetleg szokatlan megoldások egyedi gondolkodást erősítenek meg.

Tevékenységre alapozott ismeretszerzést valósítunk meg minden egyes témánál, az új ismeretek legfőbb forrása az élmény, a tapasztalat.

Az óvodapedagógus hetente egy természeti vagy a társadalmi környezet által felkínált téma megfigyelését tervezi. Az út megtervezése és végigjárása közben a gyermekek folyamatosan szembesülnek saját képességeikkel, a feladatok aktuális megoldása az egyéni képességekhez igazodik. A projekt sikere a kollektivitástól, a felelősségvállaló együttműködéstől függ, ezért minden esetben támaszkodunk a szülők segítségére, aktivitására is.

A délutános óvodapedagógus megérkezése után a délelőtti óvodapedagógus a hét három délelőtti max. 8-10 gyermekkel megfigyelteti a tervezett témát.

A megfigyeléseket, tapasztalatokat délutáni játékidőben elmesélik egymásnak, elmondják egymásnak élményeiket, tapasztalataikat, végül együtt rendszerezik az információkat /pl.: képes album, gyűjtemény, projekt album, rajzos diagram/.

A tevékenység által olyan komplex képességeket fejlesztünk, mint szervezés, kommunikáció, találékonyság, kíváncsiság, stb.

A megvalósult, kész projekt minden esetben kézzelfogható produktumot eredményez: album, rajzos diagram.

Hátizsákos gyalogtúrákat, kirándulásokat, biciklitúrákat szervezünk együtt az egész csoportnak/csak a nagyobbaknak a szabadba, a természetbe.

A tapasztalatszerzésekről fényképeket, esetleg videó felvételeket készítünk, ezek megtekintésével újra átélhetjük élményeinket.

A gyerekek kommunikációs készségének fejlesztése és anyanyelvi képességeik kibontakoztatása a közvetlen tapasztalat – és ismeretszerzések során

A mikrocsoportos tapasztalatszerzés lehetőséget ad a gyermek-óvodapedagógus személyes beszélgetéseire. Az óvodapedagógus minden gyermekre oda tud figyelni, minden kérdésére tud válaszolni. Ez a szervezeti forma kiválóan segíti a gyermekek szókincsének, nyelvi kifejezőképességének fejlesztését. A valós élethelyzetek természetes módon teszik lehetővé, hogy a gyermekek alkalmazzák a helyes köszönést, bemutatkozást, megszólítást, véleménynyilvánítást, a szándékok kifejezését, mint a kérés, tudakozódás, üzenetközvetítés.

A gyermekek között erősödik a tapasztalatok közzététele, a látottak folyamatos elbeszélése. Az óvodapedagógus lehetővé teszi ezzel, hogy a gyermekek értelmesen, összefüggően kifejezhessék gondolataikat, érzelmeiket, kívánságaikat, észrevételeiket.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- Tudják lakcímüket, szüleik pontos nevét, foglalkozását.
- Tudják saját születési helyüket és idejüket.
- Tudják óvodájuk nevét.
- Különbséget tudnak tenni az évszakok között, gyönyörködni tudnak szépségükben. Felismerik a napszakokat. A gyermekek ismerik a környezetükben lévő intézményeket, szolgáltatókat, üzleteket, esztétikai alkotásokat.
- Ismerik a háziállatokat, vadállatokat, madarakat, bogarakat. Ismerik környezetük növényeit, s azok gondozását.
- Gyakorlottak az elemi közlekedési szabályok betartásában. Ismerik a közlekedési eszközöket.
- A tárgyakat meg tudják számlálni legalább 10-ig, össze tudják hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- Megkülönböztetik a jobbra-balra irányokat, értik a helyeket kifejező névutókat /pl. alá, fölé, közé stb./.
- Kialakult a beszédhelyzethez és az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, jól érthető beszédük.
- Ismerik az alapvető viselkedés szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- Élvezik, és többször megtekintik a tapasztalatszerző sétákon, kirándulásokon, rendezvényeken készült videofelvételeket, fotókat.

Munkajellegű tevékenységek

A tevékenység célja:

A gyermeki munka megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, melyek pozitívan befolyásolják a gyermekek közösségi kapcsolatát, kötelességteljesítését.

A gyermekek együttműködésének, szervezőképességének, önálló felelősségének és egymásra figyelő munkavégzésüknek fejlesztése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- A különböző típusú munkajellegű tevékenységek tervezése, a munkafolyamatok megismertetése, a munkaeszközök használatának megtanítása s a szükséges feltételek biztosítása.

- A gyermekek pozitív beállítódásának megalapozása a munka jellegű tevékenységekhez a felnőttek mintáján keresztül.
- A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése az és anyanyelvi képességeik kibontakoztatása a munkajellegű tevékenységekben.

A különböző típusú munkajellegű tevékenységek tervezése, s azok feltételének biztosítása.

A gyermekek munka jellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, elsősorban önmagukért, majd később a közösségért végzik - kezdetben az óvodapedagógus segítségével, később teljesen önállóan, öntevékenyen.

Mindenkor lehetőséget adunk, hogy a gyermekek saját személyük illetve a csoport érdekében olyan munkát végezzenek, amelyre képesek illetve vállalkoznak.

Fontos, hogy az óvodapedagógus a munkafajtáknál mintát adjon az eszközök, fogások, s azok sorrendiségének megismerésében.

Úgy segítünk, hogy át tudják élni a munka örömét, a célért vállalt erőfeszítés szépségét, nehézségét. Értékelésünk mindig buzdító, megerősítő, bátorító azért, hogy a gyermekben pozitív élményt alakítsunk ki a munkához.

Minden korcsoportnál fontosnak tartjuk az önkiszolgálást, testápolást, öltözködést, étkezést, környezet gondozást.

A 3-4 éves gyermekek figyelemmel kísérik a csoportszoba és az udvar növényeinek gondozását, kedvük szerint részt vesznek ebben.

Segédkeznek a nagyoknak az avar-és termésgyűjtésben. Szívesen tevékenykednek a rügyeztetésnél, csíráztatásnál. Apróbb feladatokat örömmel vállalnak. Törekszünk, hogy kialakuljon rendszeretük, elvárjuk tőlük, hogy rakják el azokat az eszközöket, amelyekkel játszottak, valamint ruhájukat, személyes holmijukat, ebben a szülők otthoni közreműködését is kérjük.

A 4-5 éves gyermekek már részt vállalnak a naposi munkában - a dajkák kiemelt segítői ebben a gyerekeknek - ilyenkor már készségszinten ismerik a munkafolyamat menetét. Egyéni megbízásokat kapnak az óvodapedagógustól. Lehetőséget kapnak, az önálló növénygondozásra, az élősarok rendben tartására, az óvodaudvar tisztántartására.

Az óvodapedagógus örömmel fogadja, a többiek előtt is konkrétan megdicséri azt a gyermeket,

aki észreveszi, ha kisebb társainak, vagy a felnőtteknek szüksége van segítségre. Valamint ösztönözzük őket az udvarias magatartásra.

Az 5-6-7 évesek önállóan végzik a naposi munkát, közösen döntenek el a munkamegosztást - mivel képesek az együttműködésre. Ízlésesen, esztétikusan terítnek, esetleg tálalnak, segítenek az étkezés előkészítésében. A szokásrendnek megfelelően mindent a helyére tesznek étkezés után. Önállóan végeznek környezetszépítő, alakító munkát, játék - illetve eszköztisztítást.

Fontosnak tartjuk, hogy felismerjék, és rendszeres segítséget adjanak a kicsiknek, és a rászoruló felnőtteknek. Felelősként képesek irányítani, ellenőrizni társaik tevékenységét.

Egyéni megbízatásokat önállóan vállalnak, szívesen és pontosan teljesítenek, önbizalmukat, feladattudatukat, jól erősíti ez a fajta feladatvégzés.

Télen gondoskodnak a madarokról, havat lapátolnak. Kisebb kerti szerszámokkal ügyesen bánnak / gereblye, seprű, lapát, lombseprű /.

Egyes „nagytakarításoknál”, alkalmankénti nagy játékrendezésnél ügyesen tevékenykednek, így a játékkosarak illetve kincsesláda átválogatásánál, polcok tartalmának rendszerezésénél, átrendezésénél, a babakonyha esztétikus rendrakásánál és térrendezésénél.

Szívesen, kedvvel, készítenek ajándékokat, meglepetéseket a kicsiknek, a felnőtteknek és a családtagjaiknak.

A konkrét dicséret, gyakori elismerés hatására az óvodásaink büszkék munkájuk eredményére, ragyogó arccal fogadják az elismerést. Mindig erősítjük bennük, hogy mekkora könnyebbséget jelentet segítő apró kezük munkája – szüleik felé is közvetítjük ezt a véleményünket.

A munkaeszközök használatának megtanítása

Az óvodapedagógus minden munka jellegű tevékenység bevezetésekor ismerteti a gyermekeknek, hogy az eszközökkel hogyan kell bánni.

Segítünk – személyes mintaadással – abban, hogy a munkaeszközök használatát megfelelően elsajátíthassák.

Fontos, hogy a munka jellegű tevékenységeknek kialakítsuk a szokásrendjét.

Az óvodapedagógus felhívja a gyermekek figyelmét, hogy a munkaeszközök baleset forrásai lehetnek, megtanítjuk őket, hogyan lehet ezt elkerülni.

A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése az és anyanyelvi képességeik kibontakoztatása a munkajellegű tevékenységekben

A gyermekek munkajellegű tevékenységet az óvodai élet teljes rendszerében végeznek, így az óvodapedagógus és a dajka modellértékű beszéde kiemelt jelentőségű ezekben a tevékenységekben.

Fontosnak tartjuk a megfelelő szókapcsolatok, a kommunikáció, a nonverbális jelek és a beszéd hatáselemeinek megfelelő használatát, így közvetítünk megfelelő mintát óvodásainknak.

A munkajellegű tevékenységek során kialakult társas kapcsolatok, párbeszéd fejlesztik a kommunikációt, színesítik a gyermek szókincsét, beszédét.

Minden elvégzett munkát differenciáltan értékelünk, nem használunk sztereotip kifejezéseket /pl.: ügyes vagy.../

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- A gyermekek szeretnek közösen, kooperatívan dolgozni dolgozni.
- Az eszközöket rendeltetésszerűen használják.
- Örülnek, ha a kötelességüket teljesítik.
- Önállóan, igényesen végzik a naposi munkát.
- Szívesen vállalkoznak egyéni megbízatások elvégzésére.

- Szívesen közreműködnek a növények és állatok gondozásában.
- Kitartóan dolgoznak, végzik feladataikat.
- Örömmel mesélnek szüleiknek a munkavégzés eredményeiről.

KIEMELT DIFFERENCIÁLT FEJLESZTÉSEK

A gyermekek elmaradt képességeinek egyéni fejlesztése

Célunk a gyermekeknek olyan fejlesztési rendszer biztosítása, amellyel minél több egyéni segítséget tudjunk adni a sikeres iskolakezdéshez. Ezért a gyermekek fejlődését féléves periódusokban értékeljük és a kapott eredményeknek megfelelően egyéni fejlesztési tervet készítünk. A szülőket félévenként tájékoztatjuk a gyermekek fejlődéséről és az egyéni fejlesztések eredményéről a pozitív nevelőpartneri viszony kialakítása és fenntartása érdekében.

A nevelőtestület feladatai:

- A gyermekek egyéni fejlődésének és fejlesztésének a nyomon követéséhez szükséges dokumentumok előkészítése, a gyermekek megfigyelése, a fejlettségi mutatók folyamatos rögzítése, az egyéni fejlesztési tervek folyamatos elkészítése, annak elvégzése és értékelése.
- A szülők tájékoztatása a gyermekük fejlődésével, fejlesztésével kapcsolatos tapasztalataikról.

A gyermekek átlagon felüli képességeinek tehetséggondozása

A 2011-es CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről célja és alapelvei között fogalmazza meg a társadalmi leszakadás megakadályozásának és a tehetséggondozásnak a fontosságát a nevelés-oktatás eszközeivel.

Célunk a gyermekek személyiségfejlesztésének és tehetségigéretes adottságaiknak kibontakoztatása, a tanulási érdeklődésük felkeltése valamint a szülők megnyerése az óvodás kori tehetségügynek. Ezen kívül fontos számunkra, hogy pozitív szemlélettel esélyt adjunk az óvodába járó gyermekeknek a legjobb átlagon felüli adottságaiknak és kreatív, motivációs adottságaiknak a kibontakoztatásához.

A nevelőtestület feladatai:

- A gyermekek átlagon felüli adottságainak azonosítása, az adatok rögzítése a Komplex Gyermektükörben, a gyermekek beválogatása a tehetséggondozó műhelyekbe, a műhelyek működtetése, a műhelymunkákhoz kapcsolódó hatásvizsgálatok és egyéb dokumentumok folyamatos elkészítése.
- A szülők tájékoztatása és bevonása a gyermekek tehetséggondozásába.
- Az óvodai tehetséggondozó team munkájában való aktív, alkotó együttműködés és együtt gondolkodás.

GYERMEKVÉDELMI MUNKA AZ ÓVODÁNKBAN

Gyermek- és ifjúságvédelmi munka óvodánkban

Az óvoda házirendjében meghatároztuk azokat a védő, óvó előírásokat, amelyeket a gyermekeknek, az óvodában való tartózkodás során be kell tartaniuk. Ha a gyermekeket, veszélyeztető okokat nem tudunk pedagógiai eszközökkel megoldani, megszüntetni, segítséget kérünk a Gyermekjóléti Szolgálattól/Balatonkeresztúr és a velünk napi kapcsolatban álló Védőnői Szolgálattól, Balatonkeresztúr; Balatonmáriafürdő Gyermekjóléti Szolgálat családsegítőjétől - Alapszolgáltatási Központ, Balatonkeresztúr; Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ esetmenedzsereitől. A nevelési év kezdetekor a szülők írásban tájékoztatást kapnak a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős személyéről, valamint arról, hogy milyen időpontban és hol kereshető fel. Továbbá, hogy az óvodán kívül milyen gyermekvédelmi feladatot ellátó, intézményt kereshetnek fel. Az óvodapedagógusok családlátogatáson megismerik a gyermekek családi környezetét. Gyermekbántalmazás vélelme, vagy egyéb pedagógiai eszközökkel meg nem szüntethető, veszélyeztető tényező megléte esetén értesítjük a Gyermekjóléti Szolgálatot. A Gyermekjóléti Szolgálat felkérésére a gyermekvédelmi felelős részt vesz az esetmegbeszéléseken. A gyermek anyagi veszélyeztetése esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezheti, illetve annak lehetőségéről tájékoztatja a gyermekvédelmi felelős.

Az intézményben jól látható helyen közzétettük a gyermekvédelmi feladatot ellátó fontosabb

intézmények - Gyermekjóléti Szolgálat/Balatonkeresztúr, Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézménye/ Marcali, Védőnői Szolgálat/Balatonmárfürdő, drogambulancia, ifjúsági lelki segélytelefon, gyermekek átmeneti otthona, anya - gyermekszállás) címét, telefon számát.

Gyermekvédelmi munka óvodánkban

Óvodánk a prevenció mellett célul tűzte ki, hogy a hatáskörébe tartozó gyermekek problémáit felismerje, kezelje, az érintett gyermekek eseteit feldolgozza, a gondokat orvosolja a helyi társadalom gyermekvédelemben érintett társszerveivel, szakembereivel együtt. Ezen túl biztosítjuk a gyermekek számára mindazokat a jogokat és ellátásokat, amelyeket az intézmény számára a vonatkozó jogszabályok és rendeletek előírnak.

1. Az óvodapedagógus alapvető gyermekvédelmi feladata

Intézményünkben a pedagógusok óvodai munkája kapcsolódik az óvodai élet egészének feladataihoz, célkitűzéseire, a helyi nevelési programban megfogalmazottak megvalósításához. Óvodapedagógusi közösségünk megalkotta saját értékrendjét, világnézetét, s ahhoz saját módszertani tárat hozott létre; ezeket megtartva közvetíti az ismereteket. Pedagógusaink tiszteletben tartják a gyermekek személyiségét és a családok világnézetét, értékrendjét, vallási, világnézeti kérdésekről nem foglalnak állást nevelő

munkájuk

során.

Feladataik:

- * Elősegíteni a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését, járását. A védőnői szolgálattal, az önkormányzat szociális előadójával és a gyermekjóléti szolgálatcsaládsegítő szakemberével egyeztetnek szükség esetén.
- * Biztosítják a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő – óvó intézkedésekre javaslatot tesznek.
- * Az új óvodások befogadását elősegítik, beilleszkedésüket zökkenő mentesebbé teszik. A befogadást mindig a szülővel egyeztetik az óvónők, hogy személyre szóló legyen, így megkönnyítik a kisgyermek beilleszkedését a gyermekközösségbe.
- * A gyermekekkel és családjaikkal a lehetőségekhez képest minél jobban megismerkednek.
- * Családlátogatások alkalmával, és az óvodai programokon is van erre lehetőség. - A

- ✖ problémákat, a hátrányos helyzet okozta tüneteket, az okokat felismerik és szükség esetén szakember segítségét, kérik.
- ✖ A feltáró munka után az indulási hátrányok kompenzálására fejlesztő tervet készítenek és végrehajtják, az óvodai „Gyermektükör” is ezt a célt segíti. A gyermekek fejlesztését egyéni és mikrocsoportos formában végzik.
- ✖ A tehetséggondozást megvalósítják, illetve elősegítik. Lehetőségeket ajánlunk illetve, javaslatot teszünk a szülőknek gyermekeik tehetségének további kibontakoztatására. Egyenlő hozzáférés és az esélyegyenlőség elve alapján, a mindennapi gyakorlatban
- ✖ folyamatosan olyan lehetőségeket kell biztosítani, hogy minél nagyobb esélye legyen
- ✖ mindenkinek személyiségének fejlődésére, tehetségének kibontakoztatására.
- ✖ Az óvodán belüli szociális szolgáltatások megszervezésében közreműködnek - fogadó órák, megfelelő helyiség biztosítása, tanácsadás koordinálása (utazó pszichológus).
- ✖ Az egészségügyi szűrővizsgálatok lebonyolításában részt vesznek, a szűrést szükség esetén soron kívül javasolják. Rendszeresen az óvoda orvosa és az óvoda védőnője szűri gyermekeinket.

- ✖ A heti látogatást és az évenkénti orvosi ellenőrzést az óvoda orvosa végzi. Az évi fogászati szűrést az óvodában végzi az óvodát ellátó fogorvos.
- ✖ Az integrált nevelést elősegítik a gyermekek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában.
- ✖ A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérik, szükség esetén jelzik a túlzott hiányzást.
- ✖ Különösen az iskola előtt álló és a szociálisan rászorult gyermekek esetében.
- ✖ Az óvodai gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételéhez a szülői
- ✖ nyilatkozatokat kitöltetik, számon tartják aktualitását, illetve a kedvezményre jogosultakat
- ✖ regisztrálják. 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról alapján.
- ✖ Szükség esetén a családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően különböző
- ✖ támogatásokhoz való hozzájutását javaslat tétellel elősegítik.
- ✖ Segítenek minden eszközzel, hogy a gyermekek családban nevelkedjenek fel. - A szülői
- ✖ szerep eredményesebb betöltésének elősegítésére, alkotó, együttműködő kapcsolatot alakít ki.
- ✖ Nyílt napok, fogadó órák-szülői kérésre, óvodai programok, jeles napok, szülői értekezletek,
- ✖ szülői fórum, egyéni beszélgetések szervezésével segítjük a szülőket. Vészhelyzet idején online formában.
- ✖ Jó kapcsolatot építettek ki községeink Védőnői Szolgálatával, az önkormányzatok szociális előadóival és az Alapszolgáltatási Gyermekjóléti Szolgálat családsegítő szakembereivel, munkatársaival. A prevenciót minden óvodás gyermekre kiterjesztik.
- ✖ Tevékenységek, amelyekkel óvodapedagógusaink elő segítik a gyermekvédelmi munka hatékonyságát: Igény szerinti családlátogatásokat, szülői értekezleteket, nyíltnapokat, óvodai programokat, ünnepélyeket, fogadó órákat szerveznek, folyamatos kapcsolattartás vészhelyzet idején.
- ✖ Személyiségfejlesztő tréningre járnak, élménypedagógia, Józsa Éva - Bihari Kiss Endre előadások, beilleszkedési problémákról – pszichológiai tanfolyam, gyermekek egyéni fejlesztése tanfolyam.
- ✖ Speciális továbbképzéseken vesznek részt a gyermekek megfelelő egyéni fejlesztésére, az esélyegyenlőség lehetőségének megteremtésére: Sajátos nevelési igényű gyerekek inkluzív

- ✖ nevelésére felkészítő továbbképzési program. A pedagógiai gyakorlatban előforduló agresszió, valamint személyközi és intrapszichés konfliktusok kezelése, Fejlesztés, egyéni fejlesztési terv készítése, „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel” című alternatív program
 - Fejlesztő munka segítése a programot felhasználóknak. Vészhelyzet idején online tanfolyamon és a tudás megosztás segítségével.
- ✖ Utazó pszichológiai tanácsadás – szervezése Pap Éva pszichológus probléma feltáró beszélgetéssel, tanácsadással segíti a családokat és az óvodai munkánkat.
- ✖ Utazó fejlesztő pedagógus ellátás megszervezése - Lencsésné Novák Hajnalka (vészhelyzetben online)
- ✖ Közös kirándulások, szülő-gyermek; munkadélutánok, sportnapok szervezése (kivéve vészhelyzet).
- ✖ Utazó gyógytestnevelés ellátás megszervezése a Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézményének közreműködésével történik.

- ✱ Utazó logopédiai ellátás megszervezése. Logopédus: Jániné Horváth Erika (vészhelyzetben online) - Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézménye/ Marcali, szülőknek szóló előadásainak kiajánlása. (vészhelyzetben online)
- ✱ Nevelési évben 2X/félévente, Gyermektükör - óvodás gyermekek egyéni fejlesztésének, és a gyermeki tevékenységek eredményességi mutatóinak megbeszélése a szülőkkel. (vészhelyzetben online)
- ✱ Szociális segítségnyújtás: ruha, játék, bútor adományok gyűjtése, segélykérelmek írása, étkezési támogatás igénylése a rászorultaknak.
- ✱ Kapcsolat az Alapszolgáltatási Központ Gyermekjóléti Szolgálatával, esetmegbeszéléseken való részvétel. (vészhelyzetben online).

A PROGRAM KAPCSOLATRENDSZERE

Az óvoda és a család

Óvodai életünkben a tervszerű, célzatos nevelői munka mellett törekszünk az óvoda és a családi nevelés összhangjának megteremtésére.

A szülő és gyermek közötti érzelmi kapcsolat a kisdied kortól a gyermek növekedésével nem mindig erősödik a megfelelő módon. Szeretnénk segíteni a családoknak, hogy gyermekeiket okos szülői szeretet melegében nevelhessék a kialakulóban lévő új családi életrendben.

Ez a szándék ösztönöz minden óvodapedagógust a legkülönbözőbb módszerek keresésére.

Az óvodánkban dolgozó felnőttek /óvodapedagógusok, dajkák, pedagógiaiasszisztens/ a családdal együtt, a családi nevelést kiegészítve segítik a gyermekek fejlődését.

A családok és az óvoda között egyenrangú a kapcsolat. Tudjuk, hogy a szülő tud legtöbbet gyermekéről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, mi pedig a gyermekek hatékony fejlesztését szaktudásunkkal, korosztályi tapasztalatokkal segítjük.

A szülőket együttműködő partnernek tekintjük a nevelésben, fontosnak tartjuk, hogy ismerjék nevelői felfogásunkat, programunk céljait, feladatait, tartalmát. Az óvodapedagógusok, pedig

törekcszenek a családi nevelési szokások, módszerek megismerésére – így a gyermekek teljes körű megismerésére.

Elengedhetetlen a gyermekek harmonikus és eredményes személyiségfejlődése szempontjából, hogy összhangban, egymást megerősítve neveljünk.

Körültekintően alakítjuk ki az együttműködés formáit, melyek a folyamatos információk áramlását, a szemléletformálást, az óvoda tartalmi munkájának megismerését, a gyermekek egyéni fejlődésének jellemzőit és a fejlődés eredményét hivatottak közvetíteni.

Tudatosan támaszkodunk a szülők, nagyszülők együttműködő segítségére, közreműködésére a nevelés különböző területein – így az óvoda választott értékeit magasabb szinten tudja teljesíteni.

A kapcsolattartás formái

Formája	Tartalma	Részrtvevők
<i>Beiratkozás az óvodába</i>	- személyes kapcsolat felvétel - személyi adatok rögzítése - az óvoda bemutatása	- óvodavezető, - szülő, nagyszülő - gyermek
<i>Befogadás az óvodába</i>	- Az óvodai élettel való ismerkedés - A kölcsönös szeretet és bizalom kiépítése - Anamnézis felvétele - Felmerülő problémák megbeszélése	-óvodapedagógus, dajka - gyermek - szülő, nagyszülő
<i>Gondolkodjunk együtt (Szülői fórum)</i>	Óvoda életével kapcsolatos információk megbeszélése	- óvodapedagógus - szülő, nagyszülő
<i>Szemünk fénye a gyermek (Fogadóóra)</i>	Szülő - óvónő személyes hangvételű egyéni problémák megbeszélése	- óvodapedagógus - szülő, nagyszülő

<i>Szülők fóruma</i>	Nevelési nehézségek megoldására szakember bevonásával	- óvodapedagógus - szülő, nagyszülő - előadó szakemberek
<i>Szülői munkaközösségi megbeszélések</i>	Óvoda munkájának segítése	- óvodapedagógus - SZM tagok
<i>Csillagvirágos pillanatok (Nyílt napok csoportonként)</i>	Betekintés az óvoda mindennapjaiba.	- óvodapedagógus - gyermek - szülő, nagyszülő
<i>Közös ünnepek, jeles napok</i>	Az egyes ünnepnek, jeles napoknak megfelelően	- óvodapedagógus - szülő, nagyszülő - gyermek
<i>Műhelybörze</i>	- Félévente tájékoztatást nyújtunk a szülőknek, gyermeke fejlődéséről. - Betekintés a műhely munkájába.	- óvodapedagógus - szülő, nagyszülő - gyermek
<i>Gyermektükör</i>	Félévente tájékoztatást nyújtunk a szülőknek, gyermeke fejlődéséről.	- óvodapedagógus - szülő, nagyszülő
<i>Dolgozzunk együtt</i>	Így fedezzük fel a világot! gyűjtőmunkák	- óvodapedagógus - szülő, nagyszülő - gyermek
<i>Kalendárium</i>	Óvodánk rendezvényeiről, fontosabb eseményeiről, jeles napokról értesítő.	- óvodapedagógusok - szülő
<i>Aranykezek</i>	Az óvodának támogatás és segítségnyújtás	- óvodapedagógusok - szülő, nagyszülő
<i>Csillagvirág Bál</i>	SZM és óvoda közös rendezvénye, az óvoda támogatására	- óvodapedagógusok - szülő, nagyszülő
<i>Kérdőívek</i> <i>Véleményláda</i> <i>Hirdetőtábla</i>	Elégedettség Elvárás Elégedetlenség	- minőségügyi csoport - óvodapedagógus - szülő

Az óvoda és az iskola

Törekszünk óvodánk és a település iskolája közötti tartalmas kapcsolat folyamatos gondozására – így a gyermekek zavartalan iskolakezdését közösen tudjuk egyengetni. Fontosnak és gyümölcsözőnek tartjuk az iskolával kiépített művészeti kapcsolatokat, és a jeles napok közös megszervezését.

A kapcsolattartás formái:

- közvetlen partneri kapcsolatok megbeszélése, tervezése, tapasztalatcserék;
- tájékoztatások a gyermekek egyéni fejlődési üteméről, a várható nehézségekről;
- az iskolai nyílt napok látogatása az óvodapedagógusok vezetésével az iskolába készülő gyermekek részére;
- korábbi óvodásaink meglátogatása tanítási órákon, illetve nyílt tanítási nap keretében, majd tapasztalatcsere a tanítókkal;
- meghívjuk a tanköteles gyermekek szülői értekezletére az igazgatót, és a leendő első osztályos tanítónőt, hogy bemutathassák a szülőknek iskolájukat, illetve az ott folyó pedagógiai munkát;
- teret adunk az iskoláknak a beiratkozás előtti bemutatkozásra a faliújságon is – ezzel is segítjük a szülők tájékozódását;
- óvodai rendezvényekre ellátogatnak az iskolások: Óvoda Galéria megtekintése, évszaki hangverseny, óvónői meseelőadás, Mihály-napi vásár; Balázs napi beköszöntő.
- tanítónő látogatása az óvodába, ismerkedés az iskolába készülő nagyokkal.
- évszaki koncert az iskola zenét tanuló növendékeitől;
- együttműködési megállapodás megkötése.

Az óvoda és a művészeti iskolák, együttesek, alkotó művészek

Évszaki koncertjeinken a művészeti együttesek egyre több ablakot nyitnak gyermekeinknek a zene birodalmára. Színház - és múzeumlátogatási élményekkel is gazdagítjuk gyermekeink képzeletvilágát. Gyermekeink évszaki tárlatainkon lehetőséget kapnak arra, hogy művészek alkotásaival, népi iparművészek, kézművesek munkáival ismerkedhessenek meg.

Az óvoda és a közművelődési intézmények

Fontosnak tartjuk, hogy a településen és a mikro térségben működő közművelődési intézményekkel kapcsolatba lépjünk, érdeklődjünk tevékenységük iránt. Így a színházakkal, a bábszínházakkal, a múzeumokkal, a könyvtárral és a művelődési házakkal.

Ezen intézmények, kiválasztása elősegíti, hogy nevelőmunkánkat sokszínűbbé tegyük, más

környezetben is találkozzanak a művészettel, meg tanuljanak kulturáltan viselkedni, alkalmazkodni másfajta környezetben. Kizárjuk mindazon kezdeményezéseket, amelyek az óvoda pedagógiai elveivel, értékközvetítésével, tartalmával nem egyeztethetők össze.

A kapcsolattartás formái: látogatás, kapcsolatfelvétel, tájékozódás, megbeszélések, rendezvényeken való részvétel.

Az óvoda egyéb kapcsolatai

TÁMOGATÓI KAPCSOLATOK		
Partner megnevezése	Kapcsolattartás formája	Résztevők
* Csillagvirág Művészeti Óvoda gyermekeinek családjai	Gyermekek élményszerző programjainak, óvodapedagógus munkájának támogatása.	Óvodánk közvetlen partnerei Óvodavezető Óvodapedagógusok
* Csillagvirág Művészeti Óvoda fenntartói társulása Balatonkeresztúr, Balatonmáriafürdő	Az óvoda pénzügyi támogatása	Óvodánk közvetett partnerei Óvodavezető Óvodapedagógusok
* Csillagvirág Művészeti Óvoda művészeti partnerei	Művészeti programok segítése	Óvodánk közvetett partnerei Óvodavezető Óvodapedagógusok
* Csillagvirág Művészeti Óvoda Óvodáért Alapítványa	Kuratóriumi megbeszélések Tehetséggondozó műhelyek tevékenységének pénzügyi támogatása	Horváthné Cziklin Barbara Kuratórium elnöke Óvodavezető

PP TÁMOGATÓI KAPCSOLATOK		
Partner megnevezése	Kapcsolattartás formája	Résztevők
* ONME Óvodapedagógusok Országos Egyesületével	Országos rendezvények Továbbképzések Főiskolai képzések	Egyesület vezetősége Óvodavezető
* Köznevelési Szakértők és Óvodavezetők Országos Egyesületével	Országos rendezvények Továbbképzések	Egyesület vezetősége Óvodavezető
* Oktatási Hivatallal	Internetes felület Hivatalos levelek	Oktatási Hivatal Óvodavezető
* Pedagógiai Oktatási Központ	Együttműködés Szaktanácsadás Rendezvények	

* Egészségügyi szakszolgálat, a védőnővel, gyermekorvossal, fogorvossal	Így fedezzük fele a világot projekt programok segítése	Varga Zsanett Eü. védőnő Dr. Kónya Gábor Óvoda orvos Dr. Horváth Marcell Fogorvos Óvodavezető Óvodapedagógusok
* Alapszolgáltatási Központ, Gyermekvédelmi és Családsegítő Szolgálatával * Települési önkormányzatok Szociális Bizottságaival	Gyermekvédelmi és Családsegítői eset megbeszélések, előadások. Rászorulóknak gyűjtés.	Pungor-Horváth Barbara Igazgató Központ munkatársai Szociális főmunkatárs Gyermekvédelmi felelős Óvodapedagógusok

		Óvodavezető
* Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Marcali Tagintézménye	Gyermek diagnosztikai megbeszélések Szakmai tanácsadás Tehetséggondozói munka támogatása, segítése Utazó szakszolgálati ellátás	Dr. Gergőné Babina Juszti Igazgató Pap Éva Gyermek pszichológus Jániné Horváth Erika Logopédus Lencsésné Novák Hajnalka Fejlesztőpedagógus Óvodavezető Óvodapedagógusok
* SMÖ Duráczky EGYMI, Kaposvár		SMÖ Duráczky EGYMI Igazgató Utazó pedagógusok Óvodavezető

* Marcali Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ	Gyermekvédelmi és Családsegítői eset megbeszélések, előadások.	Hartal Katalin SZESZK igazgató Eset menedzserek Óvodavezető
* Egyház	Szülői igények alapján, bibliai mesék óvodásoknak	Lelkész Óvodavezető

AZ ALTERNATÍV PROGRAM ERŐFORRÁSAI

Személyi feltételek

*Óvodánk a teljes nyitvatartási ideje alatt (7. 00 – 17. 00 óráig) óvodapedagógusok foglalkoznak a gyermekekkel. A szakképzett dajkák, és a pedagógiai asszisztens, nevelést segítő társaink nevelési rendszerünkben. Személyük minta a nevelésben, értékfelfogása erősen hat a gyermekekre - éppen ezért nem mindegy, hogy milyen értéket közvetítenek, s azokat milyen tudatosan képviselik.

*Időnként előfordulnak értékellentétek a szülők és óvoda között, ilyenkor felvállaljuk a tapintatos meggyőzést, ha azzal a gyermekek érdekeit védjük. A program megvalósításával közvetítjük a művészetek tradicionális értékeit, az óvoda tágabb környezetében is felvállaljuk az ízlésformálást.

*Az óvodapedagógusaink vers és mesemondással, énekkel, bábozással, hangszeres játékkal, mozgással, alkotásaikkal esztétikai élményhez juttatják a gyermekeket. Nevelő, fejlesztő munkánk során, szabadon

választott egyéni módszereket, egyéni fejlesztési programokat alkalmazunk úgy, hogy a gyermekek pozitív énképe és önbizalma kialakulhasson.

*Óvodapedagógusaink igénylik az önművelés lehetőségét. Törekszünk a szakmai tájékozottságra, szaktudásunk fejlesztésére, kihasználjuk a szakmai egyesület által nyújtott fejlődési lehetőségeket. Elengedhetetlen, hogy az óvodapedagógusaink személyiségvonásaiban megjelenjen a humanizmus, a pedagógiai optimizmus, tetteiben érezhetően megnyilvánuljon a hitelesség, a tapintat és az empátia.

*Egy gyermekcsoport életét két program specifikusan képzett óvodapedagógus irányítja. Az óvodapedagógusi párok, a csoport dajkájával együtt, összehangoltan tervezik feladataikat. Képesek pedagógiai elveiket, nevelési gyakorlatukat egyeztetni.

*Az óvodapedagógusaink gondoskodnak a közös tervek elkészítéséről, a gyermekek képességének felméréséről, az egyéni fejlesztések biztosításáról, az eredmények rögzítéséről. A szülőket mindezekről folyamatosan tájékoztatják a csoportszobák öltözőjében lévő tájékoztató táblákon, naplókon keresztül.

*Az óvodapedagógusaink munkájuk során támaszkodnak a pedagógiai asszisztens és a dajkák aktív, felelősségteljes együttműködésére, bevonják őket a különböző nevelési feladatok alakításába - egészséges életmód alakítása, érzelmi nevelés és társas kapcsolatok, valamint játék tevékenység. A dajkák közreműködő, teljes partnereink az óvoda szépítésében, higiénijának megteremtésében.

*Szakmai teameket alakítunk egy-egy szakmai feladat elvégzésére, a szakmai munka mérésére, elemzésére, értékelésére, valamint a szervezet társas, szakmai kapcsolatának karbantartására. A közösség tagjaként valamennyien felelősséget vállalunk a közösen kitűzött célok és feladatok megvalósításáért. Minden dolgozó őszinte, nyílt véleménnyel segíti a szakmai munkát, munkatársi kapcsolatot, valamint döntéshozatal előtt a gyermekek érdekét legjobban szolgáló megoldás kialakítását.

*A tehetséggondozásunk segítése érdekében szakmai teamként működnek együtt a műhelyvezető óvodapedagógusok. Minden tehetséggondozó műhely élén speciális kompetenciákkal rendelkező óvodapedagógus áll, segítője szintén hasonló ismeretekkel és beállítódással bíró óvodapedagógus. Valljuk, hogy csak kreatív felnőtt képes kreatív gyermekeket nevelni.

*Az óvodapedagógusok 4 évenként irányított önértékelést végeznek azért, hogy reális képet kapjunk az óvoda teljes rendszeréről.

*A tagóvoda vezető koordinálja, irányítja az óvodában folyó pedagógiai, tanügyigazgatási, munkáltatói, gazdálkodási, műszaki, közéleti, minőségirányítási, menedzselési feladatokat, egyeztetve a szakmai vezetővel, az intézmény igazgatójával.

*A tagóvoda vezető a lehetőségek optimális felhasználásával biztosítja a jól megszerzett munkát, a fejlesztéshez szükséges feltételeket, a szakemberek felelősségteljes önálló feladatvégzését.

*A tagóvoda vezető gondoskodik a gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezéséről, óvodásaink évente fogászati, szemészeti és általános szűrővizsgálaton vesznek részt – **orvos** és **védőnők** bevonásával. (A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 25§ (5) bekezdés értelmében.)

*A gyermekek egészségvédelme, a hatékony személyiségfejlesztés érdekében együttműködést kötöttünk **óvodapszichológussal** (20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet „Az egészséges életmódra nevelés” fejezetének 128. § - 132. §). A **gyerekvédelmi felelős** segít a konfliktus és krízis helyzetek kezelésében, és preventív feladatokat lát el – kapcsolatot tart a szakszolgálattal és más szakellátást biztosító intézményekkel. Továbbá minden óvodapedagógus jelzőrendszeri tag.

*Az esztétikus, gondozott udvar kialakításához elengedhetetlennek tartjuk a Településüzemeltetési Iroda - szervező, tervező, végrehajtó karbantartói munkáját, akik külső erőforrásként, az önkormányzat fejlesztési programjaként, a település minden pontján esztétikus környezetet teremtenek.

Engedélyezett alkalmazotti létszámunk: 11 fő

- Óvodapedagógus: 6 fő
- ebből igazgató: 1 fő
- Dajka: 3 fő
- Pedagógiai asszisztens 1 fő
- Konyhás – takarító: 1 fő

Tárgyi feltételek

Óvodánk tárgyi feltételei – figyelembe véve a helyi viszonyokat és az intézmény éves költségvetését – jónak mondhatók. Az óvoda épület külső jegyeiben is sugározza a művészet iránti elkötelezettséget. Az esztétikus épület homlokzatot az intézmény neve és azt szimbolizáló Csillagvirág díszíti.

Az épület karbantartása, felújítása az elmúlt években folyamatosan történt, legutóbb az épület energetikai felújítás keretében külső hőszigetelést kapott. Ezen kívül a még régi fa nyílászárók cseréje is megtörtént. Az udvarunk is folyamatosan szépül, elkészült az utcafronti új kerítés rész is. A tárgyi feltételek optimalizálását segíti a 2004-es évtől élő Alapítványunk, amely pályázati bevételek útján gyarapszik valamint a Szülői Szervezet önzetlen támogatása.

Egy pályázatnak köszönhetően több új felszereléssel is bővült óvodánk (Mozgáskotta készleteket, Body Roll hengereket és fitness labdákat kaptunk).

Az **udvarunk** nagy, talaja változatos a homokozó, mászóakák, csúszda, lehetőséget biztosítanak a gyermekeink nagymozgásának fejlesztésére, udvari szabad játékának ideális kibontakoztatására.

Programunk a gyermekek személyiségfejlődését a művészetek eszközeivel próbálja meg elősegíteni, ezért a következő eszközök, játékok, tárgyak egészítik ki a meglévő készleteket:

*A több funkciót betöltő csoportszobák alkalmasak a szabad játékra, más tevékenységek

végzésére, az étkezésre, az alvásra és a pihenésre. A csoportszobák barátságosak, otthonosak, esztétikusak biztosítják a gyermekek jó közérzetét, s egyben jó mintát is adnak. Az óvónők minden csoport szobájában egységes elvek alapján, az adoptált művészeti programnak megfelelően; három fő művészeti területre helyezve alakították ki a teret.

*Az esztétikus mese-kuckó, puha párnák, meleg szőnyegek, mesemondószék, kincsesláda, bábok, bábtartók, paraván, gyertyák, magnó, albumok, a tanult mondókákról, versekről és a mesékről, kedvenc mágikus báb, jelképek, szimbólumok a mesékről, különböző leplek, jelmezek, fejdíszek az átváltozáshoz; esztétikus meséskönyvek stb.

*Az esztétikus zene-sarok, ez olyan terület a csoportszobájában, ahol hat gyermek sámlin/széken ülve elfér. Hangszerek: furulya, metalofon, dob, ritmusbot, csörgő, triangulum, cintányér, kisebb-nagyobb csengők, népi hangszerek, gyermek-óvodapedagógusok által barkácsolt ritmushangszerek, hangsíp vagy hangvilla, harangjáték, szimbólumok/zenés hívó képek a tanult dalokról, mondókákról, zenei ritmus jelek. Szakkönyvek pedagógusoknak, gyermekeknek zenei élmény közvetítő könyvek. Eszközök: legénybot, kalap, pártá, kendők, koszorú, Így tedd rá! tulipán, szalag, dió...

*Az esztétikus alkotó-tér, képalakításhoz különböző méretű rajzlapok, színes papírok, ragasztók, cikk- cakk ollók, tompa hegyű ollók, festékek, színes ceruzák, zsírkréták, pasztellkréták, filctollak, szivacshengerek, viaszkréták, fonalak, madzagok, szövőkeretek, különböző anyagok, agyag, mintázó eszközök, esztétikus eszköztároló lehetőségek, a gyermeki munkák kiállítására kialakított ablakpárkány

és mini-galéria tábla, melyre a gyermekek feltehetik a rajzaikat. Mintakönyv, amely technikákat mutat be a könnyebb választhatóságot segítve.

*Az esztétikus és praktikus az „Így fedezzük fel a világot! zugoly, a projekt rendszerű, környezetben szerzett élmények, tapasztalatok rendszerezésére. A világ megismerését gazdagító élmények, tapasztalatok elmélyítését segítjük gyermekléptékű könyvekkel, albumokkal, eszközökkel (nagyító, edények, mérleg, stb.), információt rendszerező táblával illetve sarokpolccal. A játékos tanulást segítjük még bőséges társas- és szabályjáték gyűjteményünkkel.

*Eszétikus építkező kuckó, mely konstrukciós játékokban és félkész eszközökben bővelkedik (Duplo, Lego, faépítők, dobozok, hengerek, stb.).

*Plasztikai munkákhoz alakítható eszközök és természetes alapanyagok – gyurma, lisztgyurma, lehetőség szerint agyag, homok, fadarabok, termések, magok, kavicsok, szövőkeretek, fonalak, stb.

*Eszétikus **videó-szoba** (fejlesztőszoba, könyvtár), ahol maximum 8-10 gyermek kényelmesen nézhet videofelvételeket, valamint az utazó gyógypedagógusok és szakemberek itt végezhetik az egyénre szabott fejlesztéseket, szűréseket.

*Az esztétikus tehetség**műhelyben**, a megfelelő alkotó légkör megteremtéséhez, speciális eszközök - logó, szeretetbáb, hatékonyságmérő eszközök, játék- és eszköz gyűjtemény stb. állnak rendelkezésre, hatékony segítik a tehetséggondozást.

***Videokamera és fényképezőgép**, videó- és magnófelvételek lejátszási lehetőség: a gyermekek önmegismeréséhez, zenei élményközvetítéshez, vadállatok életének megismertetéséhez, az óvoda ünnepeinek, hangversenyeinek, ovigaléria eseményeinek rögzítéséhez, a felvételek többszöri megtekintéséhez.

*Eszétikus **tároló a természet kincseinek gyűjteményével**, a gyermekek által készített évszak jelenségeit bemutató, albumok.

*Az udvaron, a **babaházban** – zajtól védettebb részen – ahol énekes játékokat, dramatikus játékokat, bábjátékokat játszhatnak a gyermekek.

*A fedett **teraszon** a gyermekek kedvük szerint barkácsolhatnak, alkothatnak. A vizuális tevékenységhez rajzeszközök, barkácsoló eszközök biztosítása.

*Az udvarunk hátsó teraszát, pódiumként használjuk -, ahol énekes játékokat, dramatikus játékokat, bábjátékokat játszhatnak a gyermekek, felnőttek.

*Az óvoda kerti csoportokban tavasztól őszig virágok tarkállanak, gyógy- és fűszernövények illatoznak.

*Kijelölt **futópálya**, ahol a gyermekek a napi kocogó – futó edzéseiket megtarthatják.

*Különböző **kézi-szerek a zenés-mozgásos percekhez**, pl.: labda, babzsák, kisebb-nagyobb karika, rövidebb-hosszabb szalag, bot, különböző színű kendők, body-roll hengerek.

***Szakkönyvek** közül elsősorban a programhoz felhasznált irodalomjegyzéket gyűjteményét alakítjuk ki, amit még gazdagítunk más a programtól és nevelésünktől nem idegen módszertani kiadvánnyal.

*Minden csoportszoba, öltöző és egyéb kiszolgáló **helység színvilága megkomponált**, színben harmonizálnak a textilek, díszek, festett felületek egymással.

*Az esztétikus tájékoztató táblák a gyermek öltözőkben segítenek a szülőknek tájékozódni: az évszakprojektről, a havi élmény- és tapasztalati kalendáriumot a program rendszerét bemutatni, a bátorító nevelés 14 elvét megismertetni, az általános tájékoztatás, valamint a gyermekek eredményeinek bemutatását.

A programunk tervezése, ellenőrzése, értékelése

A művészeti programhoz illeszkedő speciális dokumentumokban kerülnek rögzítésre a művészeti pedagógiai programunk tervezési feladatai, valamint azok gyakorlatban történő alkalmazása.

Kiemelt dokumentumaink:

- Csoportnapló
- Gyermektükör
- Évszaki tematikus tervek
- Éves projekt terv – A külső világ tevékeny megismerése, a környezet megszerettetése tevékenységekhez „Így fedezzük fel a világot!”
- Tevékenység területek vázlatai nyomtatvány
- Tehetségigértéket gondozó rendszer nyomtatvány

Ellenőrzés

Az intézményi stratégiai alapidokumentumok alapján az intézményben belső ellenőrzést végzünk, amelynek célja a mindennapi pedagógiai nevelőmunka során a hiányosságok feltárása, és az intézmény működését befolyásoló folyamatok rendszeres ellenőrzése.

Értékelés

Intézményünkben a gyermeki fejlődést folyamatosan nyomon követjük, a gyermeki fejlődést dokumentáljuk, elemezzük, és az egyes évek értékelési eredményeit összekapcsoljuk, szükség esetén fejlesztési tervet készítünk.

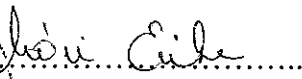
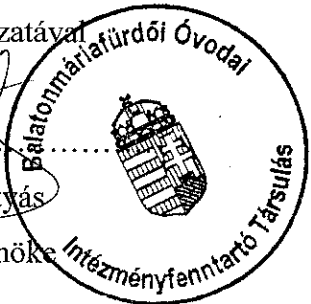
Az óvodapedagógusok a gyermekek eredményeiről fejlesztő céllal folyamatosan visszacsatolnak szüleinek/gondviselőjének és az életkornak, fejlettségi szintnek megfelelő formában a gyermeknek is.

Felhasznált szakirodalom

Nagy Jenőné: Óvodai Nevelés A Művészetek Eszközeivel Alternatív
Óvodapedagógiai Program 2017 Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
2012

Király Lajos: Somogyi népszokások I. Kaposvár, 2002

Király Lajos: A kalendáriumi jeles napok népszokásai Somogyban Kaposvár, 1995

Intézmény neve, címe: Csillagvirág Művészeti Óvoda 8647 Balatonmáriafürdő, Keszeg u. 16 Intézmény OM azonosítója: 203676	Készítette: Igazgató a nevelőtestület javaslata alapján Móri Erika igazgató
Legitimációs eljárás: Az érvényességet igazoló aláírás	
Elfogadta a Balatonmáriafürdői Óvodai Intézmény Fenntartó Társulás a 8/2025. (XI.24.) számú határozatával Balog Máttyás Társulás elnöke 	
P:H:	
Hatályos: 2025.09.01.	
Iktatószám:	
A dokumentum jellege: Nyilvános Megtalálható: Az óvoda folyosóin, valamint a honlapon: www.balatonmariafurdo.hu	